

ინგლისურ ენაზე გამოშვებული ორიგინალის თარგმანი

**სს "ლიბერთი ბანკი" და  
შვილობილი კომპანიები**

**კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგება**

*2012 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისათვის  
დამოუკიდებელი აუდიტორის დასკვნასთან ერთად*

# ინგლისურ ენაზე გამოშვებული ორიგინალის თარგმანი

სს "ლიბერთი ბანკი" და შვილობილი კომპანიები

კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგება

## შინაარსი

### დამოუკიდებელი აუდიტორის დასკვნა

ფინანსური მდგომარეობის კონსოლიდირებული ანგარიშგება .....	1
მოგება-ზარალის კონსოლიდირებული ანგარიშგება .....	2
სრული შემოსავლის კონსოლიდირებული ანგარიშგება .....	3
კაპიტალში ცვლილებების კონსოლიდირებული ანგარიშგება .....	4
ფულადი ნაკადების კონსოლიდირებული ანგარიშგება .....	5

### კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები

1. ძირითადი საქმიანობა .....	6
2. მომზადების საფუძველი .....	7
3. სააღრიცხვო პოლიტიკის ძირითადი პრინციპები .....	7
4. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო შეფასებები და დაშვებები .....	24
5. ინფორმაცია სემენტების შესახებ .....	26
6. ფულადი სახსრები და ფულადი სახსრების ეკვივალენტები .....	28
7. მოთხოვნები საკრედიტო დაწესებულებების მიმართ .....	29
8. კლიენტებზე გაცემული სესხები .....	29
9. დაფარვის ვადამდე ფლობილი საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები .....	33
10. საინვესტიციო ქონება .....	33
11. ძირითადი საშუალებები .....	34
12. არამატერიალური აქტივები .....	36
13. გადასახადი .....	37
14. სხვა აქტივები, ავანსები და სხვა ვალდებულებები .....	39
15. ვალდებულებები საკრედიტო დაწესებულებების წინაშე .....	41
16. ვალდებულებები კლიენტების მიმართ .....	42
17. კაპიტალი .....	43
18. პირობითი ვალდებულებები .....	46
19. წმინდა საკომისიო შემოსავალი .....	48
20. სხვა შემოსავალი .....	48
21. თანამშრომლებზე გაწეული და სხვა ადმინისტრაციული ხარჯები .....	49
22. რისკის მართვა .....	49
23. ფინანსური ინსტრუმენტების სამართლიანი ღირებულება .....	59
24. აქტივების და ვალდებულებების ვადიანობის ანალიზი .....	61
25. დაკავშირებულ მხარეთა განმარტებითი შენიშვნები .....	62
26. კაპიტალის ადეკვატურობა .....	64
27. ანგარიშგების პერიოდის შემდგომი მოვლენები .....	65

## ინგლისურ ენაზე გამოშვებული ორიგინალის თარგმანი

სს "ლიბერთი ბანკი" და შვილობილი კომპანიები

კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგება

### ფინანსური მდგომარეობის კონსოლიდირებული ანგარიშგება

#### 2012 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით

(ათასი ლარი)

	<u>შენიშვნები</u>	<u>2012</u>	<u>2011</u>
<b>აქტივები</b>			
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები	0	232,954	136,715
მოთხოვნები საკრედიტო დაწესებულებების მიმართ	7	2,673	23,463
კლიენტებზე გაცემული სესხები	8	378,118	324,240
საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები:			
- გასაყიდად არსებული		2	411
- დაფარვის ვადამდე ფლობილი	9	59,159	100,805
საინვესტიციო ქონება	10	4,793	25,021
ძირითადი საშუალებები	11	126,095	97,201
არამატერიალური აქტივები	12	9,280	6,155
მოგების მიმდინარე საგადასახადო აქტივები	13	637	637
მოგების გადავადებული საგადასახადო აქტივები	13	-	762
გადახდილი ავანსები	14	9,586	7,028
სხვა აქტივები	14	15,635	9,934
<b>სულ აქტივები</b>		<b>838,932</b>	<b>732,372</b>
<b>ვალდებულებები</b>			
ვალდებულებები საკრედიტო დაწესებულებების წინაშე	15	28,173	21,212
ვალდებულებები კლიენტების მიმართ	16	696,417	604,976
გადავადებული საგადასახადო ვალდებულებები	13	3,746	-
კაპიტალში პირობითი მონაწილეობა		-	19,150
სხვა ვალდებულებები	14	11,934	14,258
<b>სულ ვალდებულებები</b>		<b>740,270</b>	<b>659,596</b>
<b>კაპიტალი</b>	17		
საწესდებო კაპიტალი		53,284	42,708
დამატებით შეტანილი კაპიტალი		42,559	32,809
პრივილეგირებული აქციები		893	-
აკუმულირებული ზარალი		(18,839)	(24,504)
სხვა რეზერვები		20,765	21,763
<b>სულ კაპიტალი</b>		<b>98,662</b>	<b>72,776</b>
<b>სულ ვალდებულებები და კაპიტალი</b>		<b>838,932</b>	<b>732,372</b>

#### ხელმოწერილია და ნებადართულია გამოსაცემად „ბანკის“ დირექტორთა საბჭოს მიერ:

ვლადიმერ გურგენიძე

აღმასრულებელი თავმჯდომარე და გენერალური დირექტორი

ზურაბ წულაია

ფინანსური დირექტორი

1 აპრილი, 2013 წ.

თანდართული შენიშვნები 6-65 გვერდებზე წარმოადგენს წინამდებარე კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების განუყოფელ ნაწილს.

## ინგლისურ ენაზე გამოშვებული ორიგინალის თარგმანი

სს "ლიბერთი ბანკი" და შვილობილი კომპანიები

კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგება

### მოგება-ზარალის კონსოლიდირებული ანგარიშგება

#### 2012 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული საანგარიშგებო წლისათვის

(ათასი ლარი)

	<i>შენიშვნები</i>	2012	2011
<b>საპროცენტო შემოსავალი</b>			
კლიენტებზე გაცემული სესხები		109,892	79,347
საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები		11,380	11,989
მოთხოვნები საკრედიტო დაწესებულებების მიმართ		2,937	2,923
		<b>124,209</b>	<b>94,259</b>
<b>საპროცენტო ხარჯი</b>			
ვალდებულებები კლიენტების მიმართ		(66,617)	(45,352)
ვალდებულებები საკრედიტო დაწესებულებების წინაშე		(3,283)	(4,268)
კაპიტალში პრობითი მონაწილეობა		(2,264)	(2,792)
სხვა		(110)	(30)
		<b>(72,274)</b>	<b>(52,442)</b>
<b>წმინდა საპროცენტო შემოსავალი</b>		<b>51,935</b>	<b>41,817</b>
სესხის გაუფასურების დანარიცხი	8	(12,504)	(17,702)
<b>წმინდა საპროცენტო შემოსავალი სესხის გაუფასურების დანარიცხის შემდგომ</b>		<b>39,431</b>	<b>24,115</b>
<b>წმინდა საკომისიო შემოსავალი</b>	19	28,855	34,328
წმინდა შემოსულობა შვილობილი კომპანიების გასხვისებიდან		-	461
წმინდა შემოსულობა/(ზარალი) უცხოური ვალუტიდან:			
- გარიგებებიდან		6,056	5,056
- საკუროსო სხვაობებიდან		(77)	(529)
მეკავშირე საწარმოებიდან მიღებული (ზარალის)/შემოსავლის წილი		(63)	23
სხვა შემოსავალი	20	4,880	4,562
<b>არასაპროცენტო შემოსავალი</b>		<b>39,651</b>	<b>43,901</b>
თანამშრომლებზე გაწეული ხარჯი	21	(37,605)	(30,742)
ზოგადი და ადმინისტრაციული ხარჯები	21	(18,900)	(17,712)
ცვეთა, ამორტიზაცია და გაუფასურება		(10,005)	(9,382)
სხვა საოპერაციო ხარჯები		(1,902)	(1,484)
სხვა გაუფასურება და ანარიცხები	14	(885)	(183)
<b>არასაპროცენტო ხარჯი</b>		<b>(69,297)</b>	<b>(59,503)</b>
<b>მოგება მოგების გადასახადით დაბეგრამდე</b>		<b>9,785</b>	<b>8,513</b>
მოგების გადასახადის ხარჯი	13	(4,601)	(875)
<b>წმინდა მოგება</b>		<b>5,184</b>	<b>7,638</b>
<b>მოგება ერთ აქციაზე:</b>	17		
- საბაზო მოგება ერთ აქციაზე (მთლიანი თანხა)		0.00111	0.00237
- განზავებული მოგება ერთ აქციაზე (მთლიანი თანხა)		0.00110	0.00234

თანდართული შენიშვნები 6-65 გვერდებზე წარმოადგენს წინამდებარე კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების განუყოფელ ნაწილს.

## ინგლისურ ენაზე გამოშვებული ორიგინალის თარგმანი

სს "ლიბერთი ბანკი" და შვილობილი კომპანიები

კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგება

სრული შემოსავლის კონსოლიდირებული ანგარიშგება

2012 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული საანგარიშგებო წლისათვის

(ათასი ლარი)

	<i>შენიშვნები</i>	2012	2011
<b>წმინდა მოგება</b>		<b>5,184</b>	<b>7,638</b>
<b>სხვა სრული შემოსავალი</b>			
ხანძრით გამოწვეული დანაკარგის გამო შენობის გაუფასურება		(608)	-
არარეალიზებული ზარალი გასაყიდად არსებული	17		
საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდებიდან		-	(238)
შენობების გადაფასება	17	-	(138)
სხვა სრული შემოსავლის კომპონენტებთან დაკავშირებული	13, 17		
მოგების გადასახადი		91	27
<b>წლის სხვა სრული შემოსავალი, წმინდა</b>		<b>(517)</b>	<b>(349)</b>
<b>წლის მთლიანი სრული შემოსავალი</b>		<b>4,667</b>	<b>7,289</b>

თანდართული შენიშვნები 6-65 გვერდებზე წარმოადგენს წინამდებარე კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების განუყოფელ ნაწილს.

## ინგლისურ ენაზე გამოშვებული ორიგინალის თარგმანი

სს "ლიბერთი ბანკი" და შვილობილი კომპანიები

კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგება

კაპიტალში ცვლილებების კონსოლიდირებული ანგარიშგება

**2012 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული საანგარიშგებო წლისათვის**

(ათასი ლარი)

საწესდებო კაპიტალი	„ბანკის“ აქციონერთათვის განკუთვნილი						სულ
	დამატებით შეტანილი კაპიტალი	პრივილე- გირებული აქციები	გამოსყი- დული აქციები	აკუმულირე- ბული ზარალი	სხვა რეზერ- ვები		
<b>31 დეკემბერი, 2010 წ.</b>	<b>28,858</b>	<b>19,113</b>	-	<b>(3,371)</b>	<b>(32,692)</b>	<b>22,702</b>	<b>34,610</b>
წლის მთლიანი სრული შემოსავალი/ (ზარალი)	-	-	-	-	7,638	(349)	7,289
გადაფასების რეზერვის ცვეთა (შენიშვნა 17)	-	-	-	-	483	(483)	-
გაყიდული აქტივების გადაფასების რეზერვის გადაცემა	-	-	-	-	107	(107)	-
აქციების გამოშვება (შენიშვნა 17)	13,850	13,696	-	-	-	-	27,546
შვილობილი კომპანიების დივიდენდები	-	-	-	-	(40)	-	(40)
გამოსყიდული აქციების გაყიდვა (შენიშვნა 17)	-	-	-	3,371	-	-	3,371
<b>31 დეკემბერი, 2011 წ.</b>	<b>42,708</b>	<b>32,809</b>	-	-	<b>(24,504)</b>	<b>21,763</b>	<b>72,776</b>
წლის მთლიანი სრული შემოსავალი/ (ზარალი)	-	-	-	-	5,184	(517)	4,667
გადაფასების რეზერვის ცვეთა (შენიშვნა 17)	-	-	-	-	481	(481)	-
წილობრივი ინსტრუმენტებით გადახდა (შენიშვნა 17)	-	1,712	-	-	-	-	1,712
აქციების გამოშვება (შენიშვნა 17)	10,576	8,038	-	-	-	-	18,614
პრივილეგირებული აქციების გამოშვება (შენიშვნა 17)	-	-	893	-	-	-	893
<b>31 დეკემბერი, 2012 წ.</b>	<b>53,284</b>	<b>42,559</b>	<b>893</b>	<b>-</b>	<b>(18,839)</b>	<b>20,765</b>	<b>98,662</b>

თანდართული შენიშვნები 6-65 გვერდებზე წარმოადგენს წინამდებარე კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების განუყოფელ ნაწილს.

## ინგლისურ ენაზე გამოშვებული ორიგინალის თარგმანი

სს "ლიბერთი ბანკი" და შვილობილი კომპანიები

კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგება

### ფულადი ნაკადების კონსოლიდირებული ანგარიშგება

#### 2012 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული საანგარიშგებო წლისათვის

(ათასი ლარი)

	<i>შენიშვნები</i>	2012	2011
<b>ფულადი ნაკადები საოპერაციო საქმიანობიდან</b>			
მიღებული პროცენტი		129,929	85,359
გადახდილი პროცენტი		(70,512)	(50,658)
მიღებული საკომისიო		33,147	38,924
გადახდილი საკომისიო		(4,503)	(4,422)
უცხოურ ვალუტებში განხორციელებული ოპერაციებიდან რეალიზებული წმინდა მოგება		6,183	5,098
ჩამოწერილი აქტივების აღდგენა	8, 14	163	106
სხვა მიღებული შემოსავალი	20	4,388	3,811
გადახდილი ხელფასები და თანამშრომლებზე გაწეული ხარჯები		(36,711)	(29,692)
ზოგადი, ადმინისტრაციული და სხვა საოპერაციო დანახარჯები		(20,664)	(18,894)
<b>ფულადი ნაკადები საოპერაციო საქმიანობიდან საოპერაციო აქტივებსა და ვალდებულებებში ცვლილებებამდე</b>		<b>41,420</b>	<b>29,632</b>
<i>საოპერაციო აქტივების წმინდა (ზრდა)/კლება</i>			
მოთხოვნები საკრედიტო დაწესებულებების მიმართ		20,711	(16,156)
კლიენტებზე გაცემული სესხები		(75,058)	(180,485)
სხვა აქტივები		(10,304)	(1,944)
<i>საოპერაციო ვალდებულებების წმინდა ზრდა/(კლება)</i>			
ვალდებულებები საკრედიტო დაწესებულებების წინაშე		6,724	(56,082)
ვალდებულებები კლიენტების მიმართ		89,999	223,413
სხვა ვალდებულებები		(1,416)	1,928
<b>საოპერაციო საქმიანობიდან მიღებული წმინდა ფულადი ნაკადები მოგების გადასახადის გადახდამდე</b>		<b>72,076</b>	<b>306</b>
გადახდილი მოგების გადასახადი		-	(182)
<b>საოპერაციო საქმიანობიდან მიღებული წმინდა ფულადი ნაკადები</b>		<b>72,076</b>	<b>124</b>
<b>ფულადი ნაკადები საინვესტიციო საქმიანობიდან</b>			
მეკავშირე საწარმოებისა და შვილობილი კომპანიების გასხვისებიდან მიღებული შემოსულობა		-	860
შემოსულობა გასაყიდად არსებული საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდების გამოსყიდვიდან		-	367
საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდების შექმნა		(121,730)	(65,859)
შემოსულობა საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდების გამოსყიდვიდან		165,598	53,394
არამატერიალური აქტივებისა და ძირითადი საშუალებების შექმნა		(20,373)	(17,362)
შემოდინება ძირითადი საშუალებების გაყიდვიდან		-	577
<b>საინვესტიციო საქმიანობაში გამოყენებული წმინდა ფულადი ნაკადები</b>		<b>23,495</b>	<b>(28,023)</b>
<b>ფულადი ნაკადები ფინანსური საქმიანობიდან</b>			
სააქციო კაპიტალის გამოშვებიდან მიღებული შემოსავალი		-	13,850
სააქციო კაპიტალის გაყიდვიდან მიღებული შემოსავალი		-	13,690
გამოსყიდული აქციების გაყიდვა		-	3,371
პრივილეგირებული აქციების გამოშვებით მიღებული შემოსავალი		893	-
შვილობილი კომპანიების მიერ გადახდილი დივიდენდები		-	(40)
<b>ფინანსური საქმიანობიდან მიღებული წმინდა ფულადი ნაკადები</b>		<b>893</b>	<b>30,871</b>
სავალუტო კურსის გავლენა ფულად სახსრებსა და მათ ეკვივალენტებზე		(225)	(5,528)
<b>ფულისა და ფულის ეკვივალენტების წმინდა ზრდა/(კლება)</b>		<b>96,239</b>	<b>(2,556)</b>
<b>ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები, პერიოდის დასაწყისი</b>	6	<b>136,715</b>	<b>139,271</b>
<b>ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები, პერიოდის ბოლო</b>	6	<b>232,954</b>	<b>136,715</b>

თანდართული შენიშვნები 6-65 გვერდებზე წარმოადგენს წინამდებარე კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების განუყოფელ ნაწილს.

# ინგლისურ ენაზე გამოშვებული ორიგინალის თარგმანი

სს "ლიბერთი ბანკი" და შვილობილი კომპანიები

კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების  
განმარტებითი შენიშვნები

(ათასი ლარი)

## 1. ძირითადი საქმიანობა

სს "ლიბერთი ბანკი" (შემდეგში "ბანკი") არის ყოფილი სახელმწიფო ბანკის, აგრომრეწვბანკის საფუძველზე ჩამოყალიბებული სააქციო საზოგადოება. 1993 წლის 14 აპრილით დათარიღებული საქართველოს რესპუბლიკის მინისტრთა კაბინეტის #288 დადგენილების და 1994 წლის 29 მაისით დათარიღებული საქართველოს პრეზიდენტის #178 ბრძანების საფუძველზე სახელმწიფო საკუთრებაში არსებული ბანკებისა და საწარმოების ორგანიზაციული ფორმა გარდაიქმნა სააქციო საზოგადოებად. „ბანკი“ საქმიანობას ახორციელებს საქართველოს ეროვნული ბანკის (შემდეგში "სებ"), საქართველოს ცენტრალური ბანკის მიერ 1993 წლის 10 თებერვალს გაცემული ზოგადი საბანკო ლიცენზიის საფუძველზე, ასევე უცხოურ ვალუტაში საქმიანობის განსახორციელებლად საჭირო ლიცენზიების საფუძველზე.

„ბანკი“ იღებს დეპოზიტებს მოსახლეობისგან და გასცემს სესხებს, ახორციელებს ფულად გადარიცხვებს საქართველოში და საზღვარგარეთ, აწარმოებს სავალუტო გაცვლით ოპერაციებს და თავის კომერციულ და ინდივიდუალურ კლიენტებს სთავაზობს კომერციულ და საბროკერო მომსახურებას. მისი სათავო ოფისი მდებარეობს თბილისში და 2012 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით მოიცავდა საქართველოში მოქმედ 434 (2011 წლის 31 დეკემბერი: 253) ფილიალს, სერვის ცენტრს, სადისტრიბუციო ცენტრსა და მობილურ სერვის ცენტრს. „ბანკის“ იურიდიული მისამართია საქართველო, 0162 თბილისი, ჭავჭავაძის გამზირი #74.

2012 და 2011 წლების 31 დეკემბრის მდგომარეობით, „ბანკის“ მიმოქცევაში არსებული აქციების 1%-ზე მეტს ფლობდნენ შემდეგი აქციონერები. ხოლო დანარჩენი აქციონერებიდან თითოეული მათგანი ჩვეულებრივი აქციების 1%-ზე ნაკლებს ფლობდა.

<i>აქციონერი</i>	<i>2012 წილობრივი მონაწილეობა, %</i>	<i>2011 წილობრივი მონაწილეობა, %</i>
შპს "ლიბერთი ჰოლდინგი ჯორჯია" (ყოფილი შპს "ლიბერთი კაპიტალი")	72.44%	76.46%
BNY Limited (ნომინალური მფლობელი)	11.71%	13.53%
სს "ლიბერთი კაპიტალი"	8.05%	-
Stichting Liberty ESOP*	3.16%	3.89%
სხვა აქციონერები (რომელთაგან თითოეული ფლობს აქციათა 1%-ზე ნაკლებს)	4.64%	6.12%
<b>სულ</b>	<b>100.00%</b>	<b>100.00%</b>

\* „ბანკის“ თანამშრომელთა აქციებით კომპენსაციისთვის განკუთვნილი Stichting Liberty ESOP-სთვის გადავადებული გადახდის პრინციპით გადაცემული ჩვეულებრივი აქციები (შენიშვნა 17).

„ბანკი“ წარმოადგენს საფონდო ბირჟაზე რეგისტრირებულ კომპანიას და მისი ჩვეულებრივი აქციები განთავსებულია საქართველოს საფონდო ბირჟაზე. მიმოქცევაში არსებულმა აქციებმა 2012 წლის 31 დეკემბრისთვის 19.5% შეადგინა (2011 წლის 31 დეკემბერი: 23.1%)



# ინგლისურ ენაზე გამოშვებული ორიგინალის თარგმანი

სს "ლიბერთი ბანკი" და შვილობილი კომპანიები

კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების  
განმარტებითი შენიშვნები

(ათასი ლარი)

## 1. ძირითადი საქმიანობა (გაგრძელება)

„ბანკი“ წარმოადგენს ჯგუფის (შემდგომში „ჯგუფი“) მშობელ კომპანიას, რომელიც მოიცავს ფინანსურ ანგარიშგებაში კონსოლიდირებულ შემდეგ საწარმოებს:

დასახელება	ქვეყანა	„ჯგუფის“ მფლობელობაში არსებული წილი		დაარსების თარიღი	საქმიანობა
		31 დეკემბერი, 2012 წ.	31 დეკემბერი, 2011 წ.		
შპს „Bus Stop“	საქართველო	100.00%	100.00%	2009 წლის 27 აგვისტო	გარე სარეკლამო მომსახურება
სს „სმარტექსი“ (ა)	საქართველო	21.47%	22.24%	2009 წლის 5 იანვარი	საფოსტო მომსახურება

(ა) 21.47%-ს ფლობს „ბანკი“, ხოლო 78.53%-ს - სს „ლიბერთი კაპიტალი“. იგი არ არის კონსოლიდირებული „ჯგუფის“ ფინანსურ ანგარიშგებაში და აღიარებულია აღრიცხვის კაპიტალ-მეთოდით.

„ჯგუფის“ კაპიტალის დიდ ნაწილს ფლობს და აკონტროლებს რუმინეთის მოქალაქე, დან კოსტაჩე პატრისიუ.

## 2. მომზადების საფუძველი

### ზოგადი ინფორმაცია

წინამდებარე კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგება მომზადებულია „ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტების“ (შემდგომში „ფასს“) შესაბამისად.

„ბანკი“ და მისი შვილობილი კომპანიები ბუღალტრულ აღრიცხვას აწარმოებენ ფასს-ის შესაბამისად.

კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგება მომზადებულია პირვანდელი ღირებულების მეთოდით, წარმოებული ინსტრუმენტების საინვესტიციო ქონების, შენობა-ნაგებობების და გასაყიდად არსებული ფასიანი ქაღალდების გარდა, ქვემოთ წარმოდგენილი ფინანსური აღრიცხვის პოლიტიკის მიხედვით.

წინამდებარე კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგება წარმოდგენილია ათას ლარში, თითო აქციის ღირებულების გარდა, და თუ სხვაგვარად არ არის მითითებული.

## 3. სააღრიცხვო პოლიტიკის ძირითადი პრინციპები

### ცვლილებები სააღრიცხვო პოლიტიკაში

2012 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლის განმავლობაში „ჯგუფმა“ მიიღო ფასს-ში შესული შემდეგი ცვლილებები.

ცვლილებები ფასს (IFRS) 7-ში “ფინანსური ინსტრუმენტები: განმარტებითი შენიშვნები”

ცვლილებები 2010 წლის ოქტომბერში გამოქვეყნდა და ძალაშია 2011 წლის 1 ივლისის შემდგომი წლიური პერიოდებისთვის. ცვლილების მიხედვით სავალდებულოა დამატებითი ინფორმაციის წარმოდგენა იმ ფინანსური აქტივების შესახებ, რომლებიც გადაცემულია, მაგრამ მათი აღიარება არ შეწყვეტილა, რათა „ჯგუფის“ ფინანსური ანგარიშგების მომხმარებელს წარმოდგენა შეექმნას ამ აქტივებს, რომელთა აღიარებაც არ შეწყვეტილა, და მათთან დაკავშირებულ ვალდებულებებს შორის დამოკიდებულებაზე. ამასთანავე, ცვლილება მოითხოვს იმ აქტივების, რომელთა აღიარებაც შეწყვეტილია, შემდგომი მონაწილეობის შესახებ ინფორმაციის წარმოდგენას, რათა მომხმარებელს ამ აქტივებში კომპანიის შემდგომი მონაწილეობის ხასიათისა და მასთან დაკავშირებული რისკების შეფასების საშუალება ჰქონდეს. ეს ცვლილება გავლენას არ ახდენს „ჯგუფის“ განმარტებით შენიშვნებზე, ფინანსურ მდგომარეობასა თუ საქმიანობის შედეგებზე.

# ინგლისურ ენაზე გამოშვებული ორიგინალის თარგმანი

სს "ლიბერთი ბანკი" და შვილობილი კომპანიები

კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების  
განმარტებითი შენიშვნები

(ათასი ლარი)

## 3. სააღრიცხვო პოლიტიკის ძირითადი პრინციპები (გაგრძელება)

### ცვლილებები სააღრიცხვო პოლიტიკაში (გაგრძელება)

სხვა ცვლილებებს, რომლებიც ქვემოთ ჩამოთვლილი სტანდარტების გაუმჯობესებამ განაპირობა, გავლენა არ მოუხდენია „ჯგუფის“ სააღრიცხვო პოლიტიკაზე, ფინანსურ მდგომარეობასა თუ შედეგებზე:

- ბასს (IAS) 12 “მოგებიდან გადასახადები” (ცვლილება) – გადავადებული გადასახადი: შესაბამისი აქტივების ამოღება
- ფასს (IFRS) 1 “ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტების პირველად გამოყენება” (ცვლილება) – მაღალი ჰიპერინფლაცია და ფიქსირებული თარიღების გაუქმება მათთვის, ვინც პირველად იყენებს სტანდარტებს

### კონსოლიდაციის საფუძველი

შვილობილი კომპანიები - ეკონომიკური ერთეულები, რომლებშიც „ჯგუფი“ ფლობს ხმის უფლების მქონე აქტივების ნახევარზე მეტს ან სხვაგვარად აკონტროლებს მათ საქმიანობას, კონსოლიდირებულია. შვილობილი კომპანიები კონსოლიდირებულად მიიჩნევა „ჯგუფის“ კონტროლის უფლების წარმოშობიდან და მათ აღარ გააჩნიათ აღნიშნული სტატუსი კონტროლის უფლების შეწყვეტისას. „ჯგუფის“ შიდა ტრანსაქციები, ნაშთები და არარეალიზებული შემოსულობა ამ ტრანსაქციებიდან, ასევე ზარალი ამ ტრანსაქციებიდან გარდა იმ შემთხვევებისა, როდესაც იგი ასახავს გადაცემული აქტივის გაუფასურებას, კონსოლიდირებული ანგარიშგების შედგენის მიზნით სრულად გაქვითულია. საჭიროების შემთხვევაში, შვილობილი კომპანიების სააღრიცხვო პოლიტიკა შეცვლილია „ჯგუფის“ მიერ მიღებულ პოლიტიკასთან შესაბამისობის უზრუნველყოფის მიზნით.

შვილობილი კომპანიის კაპიტალში წილის შეცვლა, კონტროლის შეცვლის გარეშე წილობრივი გარიგების სახით აღირიცხება. ზარალი მიეწერება არასაკონტროლო პაკეტს მაშინაც კი, თუ ეს ბალანსის დეფიციტს იწვევს.

თუ „ჯგუფი“ კარგავს კონტროლს შვილობილ კომპანიაზე, ის ჩამოწერს შვილობილი კომპანიის აქტივებს (გუდვილის ჩათვლით) და ვალდებულებებს, უმცირესობის წილის საბალანსო ღირებულებას, კაპიტალში ასახულ ჯამურ საკუროს სხვაობებს; ასახავს მიღებული ანაზღაურების სამართლიან ღირებულებას, ნებისმიერი ინვესტიციის სამართლიან ღირებულებას და მოგებაში და ზარალში დეფიციტს ან მეტობას, ასევე მოახდენს მშობელი კომპანიის კომპონენტების წილის რეკლასიფიკაციას მოგებასა და ზარალზე, რაც უწინ აღიარებული იყო სხვა სრულ შემოსავალში.

### ინვესტიციები მეკავშირე საწარმოებში

მეკავშირე საწარმოები წარმოადგენენ კომპანიებს, რომლებშიც „ჯგუფი“ ზოგადად ფლობს ხმის უფლების 20%-დან 50%-მდე, ან სხვაგვარად შესწევს უნარი მოახდინოს მნიშვნელოვანი ზემოქმედება, მაგრამ რომელსაც ის არ აკონტროლებს ან სხვა პირთან ერთად აკონტროლებს. მეკავშირე საწარმოებში ინვესტიციები გაიანგარიშება კაპიტალ-მეთოდით და თავდაპირველად აისახება თვითღირებულებით, გუდვილის ჩათვლით. შემდგომი ცვლილებები საბალანსო ღირებულებაში ასახავს მეკავშირე საწარმოში „ჯგუფის“ წმინდა აქტივების წილში შესყიდვის შემდგომ მომხდარ ცვლილებებს. მეკავშირე საწარმოების მოგება-ზარალში „ჯგუფის“ წილი აისახება კონსოლიდირებულ მოგება-ზარალის ანგარიშგებაში, ხოლო რეზერვებში მისი გადაადგილების წილი აისახება სხვა სრულ შემოსავალში. თუმცა, როდესაც „ჯგუფის“ ზარალის წილი მეკავშირე საწარმოში უტოლდება ან აღემატება მის წილს მეკავშირე საწარმოში, „ჯგუფი“ არ ასახავს შემდგომ დანაკარგებს, თუ ის ვალდებული არ არის შემდგომი გადახდების განხორციელებაზე მეკავშირე საწარმოში ან მისი სახელით.

არარეალიზებული შემოსულობა „ჯგუფს“ და მის მეკავშირე საწარმოებს შორის ტრანსაქციებზე იქვითება მეკავშირე საწარმოთა კაპიტალში „ჯგუფის“ წილის მოცულობით. არარეალიზებული ზარალიც იქვითება, თუ ტრანსაქცია არ ამტკიცებს გადაცემული აქტივის გაუფასურებას.

# ინგლისურ ენაზე გამოშვებული ორიგინალის თარგმანი

სს "ლიბერთი ბანკი" და შვილობილი კომპანიები

კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების  
განმარტებითი შენიშვნები

(ათასი ლარი)

## 3. სააღრიცხვო პოლიტიკის ძირითადი პრინციპები (გაგრძელება)

### ფინანსური აქტივები

#### თავდაპირველი აღიარება

ბასს 39-ის სტანდარტის შესაბამისად, ფინანსური აქტივები კლასიფიცირებულია სამართლიანი ღირებულებით შეფასებულ და მოგებასა და ზარალში ასახულ ფინანსურ აქტივებად, სესხებად და მოთხოვნებად, დაფარვის ვადამდე ფლობილ ფასიან ქაღალდებად ან გასაყიდად არსებულ ფინანსურ აქტივებად. ფინანსური აქტივების თავდაპირველი აღიარებისას მათი აღრიცხვა ხდება სამართლიანი ღირებულებით, რასაც ემატება უშუალოდ გარიგებასთან დაკავშირებული ხარჯები მხოლოდ იმ ინვესტიციების შემთხვევაში, რომლებიც არ არის შეფასებული სამართლიანი ღირებულებით და ასახული მოგებაში ან ზარალში. „ჯგუფი“ განსაზღვრავს ფინანსური აქტივების კლასიფიკაციას თავდაპირველი აღიარების შემდგომ და მოგვიანებით შეიძლება მოახდინოს ფინანსური აქტივების რეკლასიფიცირება ქვემოთ მითითებულ შემთხვევებში.

#### აღიარების თარიღი

ფინანსური აქტივების ყოველგვარი ყიდვა-გაყიდვა ჩვეულებრივი საქმიანობის პირობებში აღიარებულია გარიგების თარიღით, ანუ იმ თარიღით, როდესაც „ჯგუფმა“ აქტივის შესყიდვის ვალდებულება იკისრა. ჩვეულებრივი საქმიანობის პირობებში ყიდვა-გაყიდვა ნიშნავს ფინანსური აქტივების ისეთ ყიდვა-გაყიდვას, რაც მოითხოვს აქტივების გადაცემას კანონმდებლობით ან საბაზრო პრაქტიკით განსაზღვრულ ვადაში.

#### დაფარვის ვადამდე ფლობილი ინვესტიციები

არაწარმოებული ფინანსური აქტივები, რომლებსაც აქვთ ფიქსირებული ან განსაზღვრადი დაფარვების გრაფიკი და ფიქსირებული ვადა, კლასიფიცირდებიან, როგორც დაფარვის ვადამდე ფლობილი ფასიანი ქაღალდები, თუ „ჯგუფს“ აქვს დაფარვის ვადამდე მათი ფლობის სურვილი და შესაძლებლობა. ეს განსაზღვრება არ მოიცავს განუსაზღვრელი ვადის მქონე ინვესტიციებს. ვადამდე ფლობილი ინვესტიციები შემდეგ ამორტიზებული ღირებულებით აისახება. ამორტიზებული ღირებულებით აღრიცხული ინვესტიციებისათვის მოგებისა და ზარალის აღიარება ხდება მოგება-ზარალის კონსოლიდირებულ ანგარიშგებაში ინვესტიციის გაუფასურებისას, აგრეთვე ამორტიზაციის პროცესში.

#### სესხები და მისაღები ანგარიშები

სესხები და მისაღები ანგარიშები არის არაწარმოებული ფინანსური აქტივები, ფიქსირებული ან განსაზღვრული გადახდებით, რომლებიც არ არის კოტირებული აქტიურ ბაზარზე. აღნიშნული ინსტრუმენტები არ არის განკუთვნილი სასწრაფო ან მოკლევადიანი გადაყიდვისთვის, და არ არის კლასიფიცირებული, როგორც სავაჭრო ფასიანი ქაღალდები ან გასაყიდად არსებული საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები. აღნიშნული აქტივები აღრიცხება ამორტიზებული ღირებულებით მოქმედი ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდის გამოყენებით. მოგება და ზარალი აღიარებულია მოგება-ზარალის კონსოლიდირებულ ანგარიშგებაში, იმ შემთხვევაში თუ სესხების და მისაღები ანგარიშების აღიარება შეწყდება, გაუფასურდება ან ამორტიზდება.

#### გასაყიდად არსებული ფინანსური აქტივები

გასაყიდად არსებული ფინანსური აქტივები ის არაწარმოებული ფინანსური აქტივებია, რომლებსაც კომპანია გასაყიდად ფლობს და რომლებიც ზემოთ მოცემული სამი კატეგორიიდან არც ერთს არ მიეკუთვნება. გასაყიდად არსებული ფინანსური აქტივები ის არაწარმოებული ფინანსური აქტივებია, რომლებიც გამოიწველია გასაყიდად ან არ არის გათვალისწინებული რომელიმე ზემოხსენებულ კატეგორიაში. თავდაპირველი აღიარების შემდეგ, გასაყიდად არსებული ფინანსური აქტივების შეფასება ხდება სამართლიანი ღირებულებით, ხოლო მოგებისა და ზარალის აღიარება ხდება სხვა სრულ შემოსავალში ინვესტიციის აღიარების შეწყვეტის ან გაუფასურების დრომდე, როდესაც კუმულაციური მოგება-ზარალი, რომელიც მანამდე სხვა სრული შემოსავლის ანგარიშგებაში იყო ასახული, რეკლასიფიცირდება მოგება-ზარალის კონსოლიდირებულ ანგარიშგებაში. თუმცა, ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდით გამოანგარიშებული საპროცენტო შემოსავლების აღიარება ხდება მოგება-ზარალის კონსოლიდირებულ ანგარიშგებაში.

# ინგლისურ ენაზე გამოშვებული ორიგინალის თარგმანი

სს "ლიბერთი ბანკი" და შვილობილი კომპანიები

კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების  
განმარტებითი შენიშვნები

(ათასი ლარი)

## 3. საადრიცხო პოლიტიკის ძირითადი პრინციპები (გაგრძელება)

### ფინანსური აქტივები (გაგრძელება)

#### სამართლიანი ღირებულების განსაზღვრა

ფინანსურ ბაზარზე გასაყიდად არსებული ინვესტიციების სამართლიანი ღირებულება განისაზღვრება კოტირებული საბაზრო ფასით ბალანსის შედგენის თარიღისათვის ან დილერის მიერ შეთავაზებული ფასით (შეთავაზებული ფასი გრძელ პოზიციაზე და მოთხოვნილი ფასი მოკლე პოზიციაზე), ტრანსაქციის ხარჯის გამოკლების გარეშე.

#### სამართლიანი ღირებულების განსაზღვრა (გაგრძელება)

ყველა დანარჩენი ფინანსური ინსტრუმენტების შემთხვევაში, რომელთა საბაზრო პირობებთან შედარებაც ვერ ხერხდება, სამართლიანი ღირებულება განისაზღვრება შეფასების შესაბამისი მეთოდების გამოყენებით. მათ შორისაა წმინდა მიმდინარე ღირებულების დადგენის მეთოდი, რომელიც გულისხმობს ბაზარზე არსებული მსგავსი ინსტრუმენტების ფასებთან შედარება, ოფციონის ფასდადების მოდელირება და შეფასების სხვა მეთოდები.

#### ურთიერთგაქვითვა

ფინანსური აქტივები და ვალდებულებები ურთიერთგაქვითება და წმინდა თანხა აისახება ფინანსური მდგომარეობის კონსოლიდირებულ ანგარიშგებაში, თუ არსებობს აღიარებული თანხების ურთიერთგაქვითვის იურიდიული უფლება და არსებობს აქტივებისა და ვალდებულებების ურთიერთგაქვითვის ან ერთდროულად აქტივის რეალიზაციისა და ვალდებულებების დაფარვის სურვილი. ეს არ ეხება ძირითად საკლირინგო ხელშეკრულებებს და დაკავშირებული აქტივები და ვალდებულებები მთლიანად წარმოდგენილია ფინანსური მდგომარეობის კონსოლიდირებულ ანგარიშგებაში.

### ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები

ფული და ფულადი სახსრების ეკვივალენტები შედგება ნაღდი ფულის, ეროვნული ბანკისადმი მოთხოვნების (სავალდებულო რეზერვების გამოკლებით) და საკრედიტო დაწესებულებებისადმი მოთხოვნებისაგან, რომელთაც აქვთ გამოცემიდან 90 დღის ვადა და თავისუფალნი არიან საკონტრაქტო ვალდებულებებისაგან.

### მოთხოვნები საკრედიტო დაწესებულებების მიმართ

ჩვეულებრივი საქმიანობისას „ჯგუფი“ სხვადასხვა პერიოდის განმავლობაში ინარჩუნებს ავანსებსა თუ დეპოზიტებს სხვა ბანკებში. მოთხოვნები საკრედიტო დაწესებულებების მიმართ თავდაპირველად აღიარებულია სამართლიანი ღირებულებით, ხოლო შემდგომ ფასდება ამორტიზებული ღირებულებით ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდის გამოყენებით. საკრედიტო დაწესებულებების მიმართ მოთხოვნების თანხა აისახება გაუფასურების რეზერვის გამოკლებით.

### წარმოებული ფინანსური ინსტრუმენტები

ჩვეულებრივი ბიზნესსაქმიანობის ფარგლებში „ჯგუფი“ ახორციელებს წარმოებული ფინანსური ინსტრუმენტებით ოპერაციებს, რომლებშიც ძირითადი წილი უკავია სავალუტო ფორვარდებსა და სვოპებს სავალუტო გაცვლით და კაპიტალის ბაზრებზე. ასეთი ფინანსური ინსტრუმენტები ფლობილია სავაჭროდ და აისახება სამართლიანი ღირებულებით. სამართლიანი ღირებულება განისაზღვრება კოტირებული საბაზრო ფასდადებით ან ფასწარმოქმნის მოდელის შესაბამისად, სადაც გათვალისწინებულია ამ ინსტრუმენტის მიმდინარე საბაზრო და საკონტრაქტო ფასი და სხვა ფაქტორები. წარმოებული ფინანსური ინსტრუმენტები აისახება, როგორც აქტივები, როდესაც მათი სამართლიანი ღირებულება დადებითია, და როგორც ვალდებულებები, როცა მათი სამართლიანი ღირებულება უარყოფითია. ამ ინსტრუმენტებიდან მიღებული მოგება და ზარალი აისახება მოგება-ზარალის კონსოლიდირებულ ანგარიშგებაში, როგორც წმინდა შემოსულობა/(ზარალი) სავაჭრო ფასიანი ქაღალდებიდან ან როგორც წმინდა შემოსულობა/(ზარალი) უცხოურ ვალუტაში განხორციელებული ოპერაციებიდან ინსტრუმენტის ხასიათიდან გამომდინარე.

# ინგლისურ ენაზე გამოშვებული ორიგინალის თარგმანი

სს "ლიბერთი ბანკი" და შვილობილი კომპანიები

კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების  
განმარტებითი შენიშვნები

(ათასი ლარი)

## 3. სააღრიცხვო პოლიტიკის ძირითადი პრინციპები (გაგრძელება)

### ნასესხები სახსრები

გამოშვებული ფინანსური ინსტრუმენტები ან მათი კომპონენტები კლასიფიცირდება ვალდებულებების სახით მაშინ, როდესაც მფლობელის წინაშე საკონტრაქტო გარიგებების შედეგად „ჯგუფს“ წარმოეშობა ვალდებულება, რომ გადაიხადოს ფული ან ფინანსური ინსტრუმენტი ან სხვაგვარად დააკმაყოფილოს ეს ვალდებულება, გარდა განსაზღვრული ფულადი თანხის ან სხვა ფინანსური ინსტრუმენტის სანაცვლოდ საკუთარი წილობრივი ინსტრუმენტების განსაზღვრული რაოდენობის მიღებისა. ამგვარი ინსტრუმენტები მოიცავს ვალდებულებებს საკრედიტო დაწესებულებების, მეწარმეების წინაშე და გამოშვებულ სავალო ფასიან ქაღალდებს. თავდაპირველი აღიარების შემდგომ, ნასესხები სახსრების შეფასება ხდება ამორტიზებული ღირებულებით, ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის გამოყენებით. მოგებისა და ზარალის აღიარება მოგება-ზარალის კონსოლიდირებულ ანგარიშგებაში ხდება ვალდებულების აღიარების შეწყვეტისას, აგრეთვე ამორტიზაციის პროცესში.

თუ „ჯგუფი“ შეისყიდის საკუთარ სესხს, მას ამოიღებენ ფინანსური მდგომარეობის კონსოლიდირებული ანგარიშგებიდან, ხოლო სხვაობა ვალდებულების საბალანსო ღირებულებასა და გადახდილ საფასურს შორის აღირიცხება მოგება-ზარალის კონსოლიდირებულ ანგარიშგებაში.

### "იჯარა"

#### i. ფინანსური იჯარა – „ჯგუფი“, როგორც მოიჯარე

„ჯგუფი“ აღიარებს ფინანსურ იჯარას, როგორც აქტივებსა და ვალდებულებებს ფინანსური მდგომარეობის კონსოლიდირებულ ანგარიშგებაში, საიჯარო ვადის დაწყებისას, იჯარით აღებული ქონების სამართლიან ღირებულებასა და მინიმალური საიჯარო გადასახადების მიმდინარე ღირებულებას შორის უმცირესით. მინიმალური საიჯარო გადასახადების მიმდინარე ღირებულების გამოთვლისას დისკონტირების ფაქტორად გამოიყენება იჯარაში გათვალისწინებული საპროცენტო განაკვეთი, თუ შესაძლებელია მისი განსაზღვრა; სხვა შემთხვევაში გამოიყენება „ჯგუფის“ შეფარდებითი საპროცენტო განაკვეთი. თავდაპირველი პირდაპირი ხარჯები შედის აქტივის ღირებულებაში. საიჯარო გადასახადები ნაწილდება ფინანსურ ხარჯსა და დასაფარი ვალდებულების შემცირებას შორის. ფინანსური ხარჯი გადანაწილდება საიჯარო ვადის პერიოდებზე იმგვარად, რომ თითოეული პერიოდისათვის წარმოიქმნას მუდმივი პერიოდული საპროცენტო განაკვეთი ვალდებულების ნაშთზე.

ხარჯები, რომლებიც პირდაპირ არის დაკავშირებული მოიჯარის მიერ ფინანსური იჯარისათვის განხორციელებულ საქმიანობასთან, შესულია იჯარით აღებულ აქტივად აღიარებულ თანხაში.

#### ii. საოპერაციო იჯარა – „ჯგუფი“, როგორც მოიჯარე

აქტივების იჯარა, რომელთან მიმართებაშიც მფლობელობის რისკებიც და სარგებელიც მეიჯარის ხელშია, კლასიფიცირებულია, როგორც საოპერაციო იჯარა. საოპერაციო იჯარის საიჯარო თანხები აისახება წრფივი მეთოდით, როგორც ხარჯი იჯარის პერიოდში და შესულია სხვა საოპერაციო ხარჯებში.

#### iii. საოპერაციო იჯარა – „ჯგუფი“, როგორც მეიჯარე

„ჯგუფი“ საოპერაციო იჯარის აქტივებს წარმოადგენს კონსოლიდირებული ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში აქტივების ხასიათის მიხედვით. საოპერაციო იჯარიდან საიჯარო შემოსავლის აღიარება კონსოლიდირებულ მოგება-ზარალის ანგარიშგებაში ხდება წრფივი მეთოდით, იჯარის ვადის განმავლობაში, როგორც სხვა შემოსავლისა. მოიჯარისათვის წამახალისებელ ფაქტორებზე ჯამური დანახარჯის აღიარება ხდება, როგორც საიჯარო შემოსავლის წრფივი მეთოდით შემცირება იჯარის ვადის განმავლობაში. საოპერაციო იჯარიდან შემოსავლების მიღების თავდაპირველი პირდაპირი ხარჯები საიჯარო აქტივების საბალანსო ღირებულებას ემატება.

# ინგლისურ ენაზე გამოშვებული ორიგინალის თარგმანი

სს "ლიბერთი ბანკი" და შვილობილი კომპანიები

კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების  
განმარტებითი შენიშვნები

(ათასი ლარი)

## 3. სააღრიცხვო პოლიტიკის ძირითადი პრინციპები (გაგრძელება)

### ფინანსური აქტივების გაუფასურება

„ჯგუფი“ თითოეული საანგარიშგებო თარიღით ასახავს ფინანსური აქტივებისა ან ფინანსური აქტივების ჯგუფის გაუფასურებას. ფინანსური აქტივი თუ ფინანსური აქტივების ჯგუფი გაუფასურებულად მიიჩნევა მაშინ და მხოლოდ მაშინ, თუ არსებობს რაიმე ფაქტის (ფაქტების) შედეგად გამოწვეული გაუფასურების არსებობის ობიექტური საფუძველი, რომელსაც (რომელთაც) ადგილი ჰქონდა აქტივის თავდაპირველი აღიარების შემდგომ (წარმოშობილი “ზარალის ფაქტი”) და ზარალის ფაქტს (ფაქტებს) გავლენა აქვს ფინანსური აქტივისა თუ ფინანსური აქტივების ჯგუფის სავარაუდო სამომავლო ფულად ნაკადებზე, რომელთა სარწმუნოდ განსაზღვრაც შესაძლებელია. გაუფასურების საფუძველი შესაძლოა მიგვანიშნებდეს იმაზე, რომ მსესხებელი თუ მსესხებელთა ჯგუფი განიცდის ფინანსურ სირთულეებს, არღვევს პროცენტისა თუ ძირითადი თანხის დაფარვის განრიგს, არსებობს მისი გაკოტრების ან სხვაგვარი ფინანსური რეორგანიზაციის ალბათობა, ან თუ სავარაუდოა სამომავლო ფულადი ნაკადების კლება ეკონომიკური პირობების ცვლილებიდან გამომდინარე, რაც გამოიწვევს საკონტრაქტო პირობების დარღვევას.

### მოთხოვნები საკრედიტო დაწესებულებების მიმართ და კლიენტებზე გაცემული სესხები

საკრედიტო დაწესებულებების მიმართ ამორტიზებული ღირებულებით აღრიცხული მოთხოვნების და კლიენტებზე გაცემული სესხების შეფასებისას „ჯგუფი“ თავდაპირველად ინდივიდუალურად ადგენს არსებობს თუ არა გაუფასურების ობიექტური საფუძველი ინდივიდუალურად მნიშვნელოვანი ფინანსური აქტივებისთვის ან კოლექტიურად არამნიშვნელოვანად მიჩნეული ფინანსური აქტივებისათვის. თუ დადგინდა, რომ ინდივიდუალურად შეფასებული ფინანსური აქტივის (განურჩევლად იმისა, მნიშვნელოვანია ის თუ არა) გაუფასურების ობიექტური საფუძველი არ არსებობს, აქტივის ჩართვა ხდება ფინანსური აქტივების ჯგუფში, რომელსაც ახასიათებს ანალოგიური საკრედიტო რისკები და ამ ფინანსური აქტივების ჯგუფის შეფასება გაუფასურებასთან მიმართებაში ხდება კოლექტიურად. აქტივები, რომელთა გაუფასურებაც ინდივიდუალურად ფასდება და რომლებზეც ხდება გაუფასურების ზარალის აღიარება, არ მონაწილეობს გაუფასურებასთან მიმართებაში აქტივების კოლექტიური შეფასების პროცესში.

თუ არსებობს გაუფასურების ზარალის წარმოშობის ობიექტური საფუძველი, ზარალის თანხა აღრიცხება, როგორც სხვაობა აქტივის საბალანსო ღირებულებასა და სამომავლო ფულადი ნაკადების მიმდინარე ღირებულებას შორის (მოსალოდნელი სამომავლო საკრედიტო ზარალის გამოკლებით, რომელსაც ჯერ ადგილი არ ჰქონია). აქტივის საბალანსო ღირებულება მცირდება გაუფასურების რეზერვის გამოყენებით, ხოლო ზარალის თანხა აღიარებულია მოგება-ზარალის კონსოლიდირებულ ანგარიშგებაში. საპროცენტო შემოსავალი ისევე ერიცხება შემცირებულ საბალანსო ღირებულებას აქტივის თავდაპირველი ეფექტური საპროცენტო განაკვეთით. სესხები მათ რეზერვთან ერთად ჩამოიწერება მაშინ, როდესაც მათი ამოღება აღარ არის რეალურად მოსალოდნელი, ხოლო უზრუნველყოფა მთლიანად რეალიზებულია ან „ჯგუფისათვის“ არის გადაცემული. თუ მომდევნო წლის განმავლობაში გაუფასურებით გამოწვეული ზარალი გაიზრდება ან შემცირდება გაუფასურების აღიარების შემდგომი მოვლენის გამო, მანამდე აღიარებული გაუფასურების ზარალი იზრდება ან მცირდება გაუფასურების რეზერვის ანგარიშის კორექტირებით. თუ მომავალში ხდება ჩამოწერის აღდგენა, აღნიშნული კრედიტდება მოგება-ზარალის კონსოლიდირებულ ანგარიშგებაზე.

მოსალოდნელი სამომავლო ფულადი ნაკადების მიმდინარე ღირებულება დისკონტირებულია ფინანსური აქტივის თავდაპირველი ეფექტური საპროცენტო განაკვეთით. თუ სესხს აქვს ცვლადი საპროცენტო განაკვეთი, დისკონტის განაკვეთს გაუფასურების ზარალის შესაფასებლად წარმოადგენს მიმდინარე ეფექტური საპროცენტო განაკვეთი. უზრუნველყოფილი ფინანსური აქტივის სამომავლო ფულადი ნაკადების მიმდინარე ღირებულების გამოთვლა ასახავს ფულად ნაკადებს, რომლებიც გამომდინარეობს გამოყენებული უზრუნველყოფიდან, რასაც აკლდება უზრუნველყოფის მიღებასთან და რეალიზაციასთან დაკავშირებული ხარჯები, იმისდა მიუხედავად, მოსალოდნელია თუ არა უზრუნველყოფის გამოყენება.

# ინგლისურ ენაზე გამოშვებული ორიგინალის თარგმანი

სს "ლიბერთი ბანკი" და შვილობილი კომპანიები

კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების  
განმარტებითი შენიშვნები

(ათასი ლარი)

## 3. საადრიცხო პოლიტიკის ძირითადი პრინციპები (გაგრძელება)

### ფინანსური აქტივების გაუფასურება (გაგრძელება)

გაუფასურების კოლექტიურად შეფასების მიზნით, ფინანსური აქტივები დაჯგუფებულია „ჯგუფის“ პროდუქტების მონიტორინგის შიდა სისტემაზე დაყრდნობით, რომელიც ითვალისწინებს საკრედიტო რისკის ისეთ მახასიათებლებს, როგორებიცაა აქტივის ტიპი, სექტორი, გეოგრაფიული მდებარეობა, უზრუნველყოფის ტიპი, ვადაგადაცილების სტატუსი და სხვა.

გაუფასურებასთან მიმართებაში კოლექტიურად შეფასებული ფინანსური აქტივების სამომავლო ფულადი ნაკადები განსაზღვრულია მსგავსი საკრედიტო რისკის მახასიათებლების მქონე აქტივების ისტორიული ზარალის შესაბამისად. ისტორიული ზარალი კორექტირდება ამჟამინდელ მონაცემებზე დაყრდნობით, რათა გათვალისწინებულ იქნას ამჟამინდელი პირობები, რომლებიც არ მოქმედებდა ისტორიული ზარალის წლებში, და არ იქნას გათვალისწინებული ისტორიული ზარალის პერიოდის ის გარემოებები, რომლებიც ამჟამად აღარ არსებობს. სამომავლო ფულადი ნაკადების სავარაუდო ცვლილებები ასახავს და უკავშირდება წლიდან წლამდე გარკვეული თარიღისათვის მომხდარ ცვლილებებს. სამომავლო ფულადი ნაკადების შეფასების მეთოდოლოგიის და დაშვებების, რომლებიც გამოიყენება სამომავლო ფულადი ნაკადების განსაზღვრის მიზნით, გადახედვა რეგულარულად ხდება განსაზღვრულ და რეალურ ზარალს შორის სხვაობის შემცირების მიზნით.

### დაფარვის ვადამდე ფლობილი ფინანსური ინვესტიციები

დაფარვის ვადამდე ფლობილი ინვესტიციებისათვის „ჯგუფი“ ინდივიდუალურად აფასებს, არსებობს თუ არა გაუფასურების ობიექტური საფუძველი. თუ არსებობს გაუფასურების ზარალის წარმოშობის ობიექტური საფუძველი, ზარალის თანხა აღირიცხება როგორც სხვაობა აქტივის საბალანსო ღირებულებასა და სამომავლო ფულადი ნაკადების მიმდინარე ღირებულებას შორის. აქტივის საბალანსო ღირებულება მცირდება და ზარალის თანხა აღიარებულია მოგება-ზარალის კონსოლიდირებულ ანგარიშგებაში.

თუ მომდევნო წელს სავარაუდო გაუფასურების მოცულობა მცირდება გაუფასურების აღიარების შემდგომი მოვლენის გამო, მანამდე დარიცხული ნებისმიერი თანხა კრედიტდება მოგება-ზარალის კონსოლიდირებულ ანგარიშგებაში.

### გასაყიდად არსებული ფინანსური აქტივები

გასაყიდად არსებული ფინანსური ინვესტიციების შემთხვევაში, „ჯგუფი“ ყოველი საანგარიშგებო თარიღისათვის აფასებს, არსებობს თუ არა ინვესტიციის თუ ინვესტიციათა ჯგუფის გაუფასურების ობიექტური საფუძველი.

"გასაყიდად არსებულის" კატეგორიაში შესული კაპიტალის ინვესტიციების შემთხვევაში, ობიექტური საფუძველი ნიშნავს ინვესტიციის სამართლიანი ღირებულების მნიშვნელოვან და ხანგრძლივ შემცირებას მის თვითღირებულებაზე ნაკლებ ოდენობამდე. თუ არსებობს გაუფასურების საფუძველი, აკუმულირებული ზარალი, (რომელიც შეფასებულია როგორც სხვაობა შესყიდვის ღირებულებასა და მიმდინარე სამართლიან ღირებულებას შორის, რასაც აკლდება მოგება-ზარალის კონსოლიდირებულ ანგარიშგებაში აღიარებული ინვესტიციის გაუფასურების ზარალი) ამოღებულია სხვა სრული შემოსავლის მუხლიდან და აღიარებულია მოგება-ზარალის კონსოლიდირებულ ანგარიშგებაში. კაპიტალის ინვესტიციების გაუფასურების ზარალის აღდგენა მოგება-ზარალის კონსოლიდირებულ ანგარიშგებაში ასახვით არ ხდება; გაუფასურების შემდგომ მათი სამართლიანი ღირებულების ზრდა მთლიანად სხვა სრულ შემოსავალში აისახება.

გასაყიდად არსებული სასესხო ინსტრუმენტების შემთხვევაში, გაუფასურების შეფასება ხდება იმავე კრიტერიუმებით, როგორც ამორტიზებული ღირებულების მქონე ფინანსური აქტივების შემთხვევაში. სამომავლო საპროცენტო შემოსავალი ეფუძნება შემცირებულ საბალანსო ღირებულებას და ირიცხება საპროცენტო განაკვეთით, რომელიც გამოიყენება გაუფასურების ზარალის შეფასების მიზნით სამომავლო ფულადი ნაკადების დისკონტირებისათვის. საპროცენტო შემოსავალი აღირიცხება მოგება-ზარალის კონსოლიდირებულ ანგარიშგებაში. თუ მომდევნო წელს სასესხო ინსტრუმენტის სამართლიანი ღირებულება გაიზარდება და ზრდა შესაძლოა ობიექტურად დაუკავშირდეს გაუფასურების მოგება-ზარალის კონსოლიდირებულ ანგარიშგებაში აღიარების შემდგომ მოვლენას, ხდება გაუფასურების ზარალის აღდგენა მოგება-ზარალის კონსოლიდირებულ ანგარიშგებაში ასახვით.

# ინგლისურ ენაზე გამოშვებული ორიგინალის თარგმანი

სს "ლიბერთი ბანკი" და შვილობილი კომპანიები

კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების  
განმარტებითი შენიშვნები

(ათასი ლარი)

## 3. სააღრიცხვო პოლიტიკის ძირითადი პრინციპები (გაგრძელება)

### ფინანსური აქტივების გაუფასურება (გაგრძელება)

#### რესტრუქტურული სესხები

საჭიროების შემთხვევაში „ჯგუფი“ ახდენს სესხების რესტრუქტურისა და ნაცვლად იმისა, რომ დაისაკუთროს უზრუნველყოფის საგანი. აღნიშნული შესაძლოა მოიცავდეს დაფარვის პირობების გაუმჯობესებას და სესხის ახალი პირობების შეთანხმებას. მას შემდეგ, რაც მოხდება სესხის პირობებზე ხელახალი შეთანხმება, სესხი აღარ მიიჩნევა ვადაგადაცილებულად.

რესტრუქტურისა და ნაცვლის აღრიცხვა 2 ძირითადი სცენარის მიხედვით ხორციელდება:

თუ სესხის რესტრუქტურისა და ნაცვლის აღრიცხვა არ უკავშირდება მსესხებლის ფინანსურ სიძნელეებს, მაგრამ ფულადი ნაკადების პირობები გადაისინჯა, მაშინ სესხი არ მიიჩნევა გაუფასურებულად. სესხის აღიარების შეწყვეტა არ ხდება, მაგრამ განისაზღვრება ახალი ეფექტური საპროცენტო განაკვეთი სესხის დარჩენილი პერიოდის ფულადი ნაკადების საფუძველზე. თუ რესტრუქტურისა და ნაცვლის აღრიცხვის თარიღისათვის ახალი ეფექტური საპროცენტო განაკვეთი საბაზრო განაკვეთზე დაბალია, სესხის ახალი საბალანსო ღირებულება გამოითვლება, როგორც მისი სამართლიანი ღირებულება რესტრუქტურისა და ნაცვლის აღრიცხვის შემდეგ. სამართლიანი ღირებულება წარმოადგენს რესტრუქტურისა და ნაცვლის აღრიცხვის თარიღისათვის მოქმედი საბაზრო განაკვეთით დისკონტირებულ სამომავლო ფულადი ნაკადების მიმდინარე ღირებულებას. ამ შემთხვევაში, განსხვავება სესხის რესტრუქტურისა და ნაცვლის აღრიცხვის შემდეგ საბალანსო ღირებულებასა და რესტრუქტურისა და ნაცვლის აღრიცხვის შემდეგ მის სამართლიან ღირებულებას შორის აღიარებულია, როგორც სესხის რესტრუქტურისა და ნაცვლის აღრიცხვის შედეგად მიღებული ზარალი.

თუ სესხის გაუფასურება ხდება რესტრუქტურისა და ნაცვლის აღრიცხვის შემდეგ, მაშინ „ჯგუფი“ სესხის აღდგენითი ღირებულების გამოსათვლელად ახალი ფულადი ნაკადებისთვის იყენებს თავდაპირველ ეფექტურ საპროცენტო განაკვეთს. გადაანგარიშებული ახალი ფულადი ნაკადების მიმდინარე ღირებულებას, რომელიც მოიცავს უზრუნველყოფის რეალიზაციიდან მისაღებ ამონაგებს, და სესხის რესტრუქტურისა და ნაცვლის აღრიცხვის შემდეგ მის საბალანსო ღირებულებას შორის სხვაობა შეტანილია მიმდინარე პერიოდის სესხის გაუფასურების ხარჯებში.

ხელმძღვანელობა მუდმივად ახდენს რესტრუქტურული სესხების მონიტორინგს, რათა დარწმუნდეს რომ შესრულებულია ყველა პირობა და სამომავლო დაფარვები მოსალოდნელია. გაუფასურებასთან მიმართებაში სესხები კვლავც ფასდება ინდივიდუალურად ან კოლექტიურად და შეფასებისთვის გამოიყენება სესხის თავდაპირველი ეფექტური საპროცენტო განაკვეთი.

### ფინანსური აქტივების და ვალდებულებების აღიარების შეწყვეტა

#### ფინანსური აქტივები

ფინანსური აქტივის (ან, სადაც მისაღებია, ფინანსური აქტივის ნაწილის ან ანალოგიური ფინანსური აქტივის ჯგუფის ნაწილის) ჩამოწერა ხდება თუ:

- ამოიწურა აქტივიდან ფულადი ნაკადების მიღების უფლებების მოქმედების ვადა;
- „ჯგუფმა“ დათმო აქტივიდან ფულადი სახსრების მიღების უფლება, ან დაიტოვა ამგვარი უფლება, მაგრამ აიღო მესამე პირისათვის თანხების სრულად და დაგვიანების გარეშე გადახდის სახელშეკრულებო ვალდებულება; და
- „ჯგუფმა“ (ა) გადასცა აქტივთან დაკავშირებული ყველა რისკი და სარგებელი; (ბ) არც გადასცა და არც დაიტოვა აქტივთან დაკავშირებული ყველა რისკი და სარგებელი, მაგრამ გადასცა აქტივზე კონტროლი.

იმ შემთხვევაში, თუ „ჯგუფმა“ გადასცა აქტივიდან ფულადი ნაკადების მიღების უფლება და არ გადაუცია ძირითადი რისკები და სარგებელი ან კონტროლი აქტივზე, „ჯგუფის“ მიერ აქტივის აღიარება ხდება უწყვეტი გამოყენების პირობით. უწყვეტი გამოყენება, რომელსაც აქვს გადაცემულ აქტივზე ერთგვარი გარანტიის ფორმა, ფასდება აქტივის თავდაპირველ საბალანსო ღირებულებასა და იმ მაქსიმალური თანხას შორის, რომლის გადახდაც შესაძლოა დასჭირდეს „ჯგუფს“, უმცირესით.



# ინგლისურ ენაზე გამოშვებული ორიგინალის თარგმანი

სს "ლიბერთი ბანკი" და შვილობილი კომპანიები

კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების  
განმარტებითი შენიშვნები

(ათასი ლარი)

## 3. სააღრიცხვო პოლიტიკის ძირითადი პრინციპები (გაგრძელება)

### ფინანსური აქტივების და ვალდებულებების აღიარების შეწყვეტა (გაგრძელება)

#### ფინანსური ვალდებულებები

ფინანსური ვალდებულებების აღიარება წყდება მაშინ, როდესაც ისინი იფარება, ბათილდება ან ამოიწურება.

როდესაც არსებულ ფინანსურ ვალდებულებას ცვლის მეორე ფინანსური ვალდებულება იმავე კრედიტორის მიმართ მნიშვნელოვნად შეცვლილი პირობებით, ან თუ მიმდინარე ვალდებულების პირობები მნიშვნელოვნად იცვლება, ამგვარი ცვლილება თუ მოდიფიკაცია აღირიცხება, როგორც თავდაპირველი ვალდებულების აღიარების გაუქმება და ახალი ვალდებულების აღიარება, ხოლო შესაბამისი საბალანსო ღირებულების სხვაობა აისახება მოგება-ზარალის კონსოლიდირებულ ანგარიშგებაში.

#### ფინანსური გარანტიები

ჩვეულებრივი საქმიანობის პროცესში „ჯგუფი“ გასცემს ფინანსურ გარანტიებს, ძირითადად აკრედიტივებსა და აქცეპტებს. ფინანსური გარანტიები თავიდან სამართლიანი ღირებულებით აღირიცხება კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაში, „სხვა ვალდებულებების“ მუხლში, როგორც მიღებული პრემია. თავდაპირველი აღიარების შემდგომ „ჯგუფის“ ვალდებულებები თითოეული გარანტიისთვის ფასდება ამორტიზებულ პრემიასა და გარანტიის შედეგად წარმოშობილი ფინანსური ვალდებულების დასაფარად გაწეული ხარჯების მაქსიმალურად ზუსტ გათვლას შორის უმეტესით.

ყოველი მატება ვალდებულებებში, რაც დაკავშირებულია ფინანსურ გარანტიებთან, აისახება მოგება-ზარალის კონსოლიდირებულ ანგარიშგებაში. მიღებული პრემია მოგება-ზარალის კონსოლიდირებულ ანგარიშგებაში აღიარებულია წრფივი მეთოდის გამოყენებით გარანტიის ვადის განმავლობაში.

#### საგადასახადო სისტემა

მიმდინარე მოგების გადასახადის ხარჯი გამოითვლება საქართველოს კანონმდებლობის შესაბამისად და წარმოადგენს მიმდინარე და გადავადებული საგადასახადო ხარჯების ჯამს.

გადავადებული აქტივებისა და ვალდებულებების დაანგარიშება მიმდინარე სხვაობებთან მიმართებაში ხდება ვალდებულებების აღრიცხვის მეთოდით. გადავადებული მოგების გადასახადები გათვალისწინებულია ყველა დროებით სხვაობაზე, რომელიც წარმოიშობა აქტივებისა და ვალდებულებების საგადასახადო დასაბეგრ საფუძველსა და მათ საბალანსო ღირებულებას შორის ფინანსური ანგარიშგების მიზნებისათვის, გარდა იმ შემთხვევისა, როდესაც გადავადებული მოგების გადასახადი წარმოიშობა გუდვილის თავდაპირველი აღიარებიდან თუ აქტივისა და ვალდებულებიდან იმ ოპერაციაში, რომელიც არ არის საწარმოთა გაერთიანება და ოპერაციის თარიღისათვის გავლენას არ იქონიებს სააღრიცხვო მოგებასა თუ დასაბეგრ მოგება-ზარალზე.

გადავადებული საგადასახადო აქტივი აისახება იმ პირობით, თუ არსებობს ალბათობა დასაბეგრი მოგებისა, რომლითაც შესაძლებელი იქნება დროებითი გამოქვითვადი სხვაობების დაფარვა. გადავადებული საგადასახადო აქტივები და ვალდებულებები აღირიცხება საგადასახადო განაკვეთებით, რომელთა გამოყენებაც მოსალოდნელია აქტივის რეალიზაციისა და ვალდებულების დაფარვის პერიოდში იმ განაკვეთებზე დაყრდნობით, რომლებიც მოქმედებდა ან ამოქმედდა ანგარიშგების დღეს.

გადავადებული მოგების გადასახადი წარმოდგენილია დროებით სხვაობებზე, რომლებიც წარმოიშობა ინვესტიციებიდან შვილობილ კომპანიებში, მეკავშირე და ერთობლივ საწარმოებში, გარდა იმ შემთხვევისა, როდესაც შესაძლოა გაკონტროლებულ იქნას დროებითი სხვაობის აღდგენის დრო და ახლო მომავალში მათი აღდგენა არ არის მოსალოდნელი.

საქართველოში აგრეთვე მოქმედებს სხვადასხვა საოპერაციო გადასახადი, რომლებიც გავლენას ახდენს „ჯგუფის“ საქმიანობაზე. ეს გადასახადები შესულია სხვა საოპერაციო ხარჯებში.

# ინგლისურ ენაზე გამოშვებული ორიგინალის თარგმანი

სს "ლიბერთი ბანკი" და შვილობილი კომპანიები

კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების  
განმარტებითი შენიშვნები

(ათასი ლარი)

## 3. სააღრიცხვო პოლიტიკის ძირითადი პრინციპები (გაგრძელება)

### ძირითადი საშუალებები

ძირითადი საშუალებები, შენობების გამოკლებით, აღრიცხულია თვითღირებულებით, გარდა ყოველდღიური მომსახურების ხარჯებისა, რასაც აკლდება აკუმულირებული ცვეთა და გაუფასურება. ამ თანხაში შედის აღჭურვილობის ნაწილის ჩანაცვლების ღირებულება, ამ ხარჯის დადგომისას, თუ აღიარების კრიტერიუმები დაცულია.

ძირითადი საშუალებების საბალანსო ღირებულების გაუფასურების შეფასება ხდება მაშინ, როდესაც მოვლენები ან გარემოებათა ცვლილებები მიანიშნებენ, რომ საბალანსო ღირებულების აღდგენა შესაძლოა ვერ მოხერხდეს.

თვითღირებულებით თავდაპირველი აღიარების შემდგომ, შენობა-ნაგებობები აისახება გადაფასებული ღირებულებით, რაც წარმოადგენს მათ სამართლიან ღირებულებას გადაფასების თარიღისათვის გამოკლებული შემდგომში დაგროვილი ცვეთისა და გაუფასურებით გამოწვეული ზარალი. შეფასება ხდება საკმარისად ხშირად, რომ გადაფასებული აქტივის სამართლიანი ღირებულება არსებითად არ განსხვავდებოდეს მისი საბალანსო ღირებულებისგან.

გადაფასების დღისთვის დაგროვილი ცვეთა აკლდება აქტივის საბალანსო ღირებულებას და წმინდა თანხა გადაანგარიშდება აქტივის გადაფასებული ღირებულების ოდენობით. გადაფასების ნებისმიერი მეტობა კრედიტდება სხვა სრულ შემოსავლებში ჩართული ძირითადი საშუალებების გადაფასების რეზერვზე, გარდა იმ შემთხვევისა, როდესაც ხდება მანამდე მოგება-ზარალის კონსოლიდირებულ ანგარიშგებაში აღიარებული ამავე აქტივის გადაფასებისას მისი ოდენობის შემცირების აღდგენა. ამ შემთხვევაში მატების აღიარება ხდება მოგება-ზარალის კონსოლიდირებულ ანგარიშგებაში. გადაფასების დეფიციტის აღიარება ხდება მოგება-ზარალის კონსოლიდირებულ ანგარიშგებაში გარდა იმ შემთხვევისა, როდესაც დეფიციტი, რომელიც უშუალოდ გაქვითავს ამავე აქტივზე უწინ აღიარებულ მეტობას, პირდაპირ გაიქვითება ძირითადი საშუალებების გადაფასების რეზერვის მეტობიდან.

ძირითადი საშუალებების გადაფასების რეზერვიდან წლიური გადატანა გაუნაწილებელ მოგებაზე ხდება აქტივის გადაფასებული საბალანსო ღირებულების ცვეთასა და აქტივის თავდაპირველი ღირებულების ცვეთას შორის სხვაობით. გაყიდვისას კონკრეტულ აქტივთან დაკავშირებული მთლიანი გადაფასების რეზერვი გადაიტანება გაუნაწილებელ მოგებაზე.

აქტივის ცვეთა დაირიცხება იმ თარიღიდან, როდესაც ხდება აქტივის ექსპლუატაციაში გაშვება. ცვეთის დარიცხვა ხდება წრფივი მეთოდით, შემდეგი წლიური განაკვეთებით:

შენობები და სხვა უძრავი ქონება	2%-5%
ავეჯი და მოწყობილობები	15%-20%
კომპიუტერული ტექნიკა და საოფისე აღჭურვილობა	20%-25%
ავტოსატრანსპორტო საშუალებები	20%-25%
საიჯარო ქონების გაუმჯობესება	10%-25%

ყოველი ფინანსური წლის ბოლოს აქტივების ნარჩენი ღირებულება, სასარგებლო მომსახურების ვადები და მეთოდები გადაისინჯება და დაკორექტირდება შესაბამისად.

შეკეთება-განახლებასთან დაკავშირებული ხარჯები ირიცხება წარმოშობისას და მათი ჩართვა ხდება სხვა საოპერაციო ხარჯებში თუ ისინი არ ექვემდებარება კაპიტალიზაციას.

საიჯარო ქონების გაუმჯობესება ამორტიზდება შესაბამისი იჯარით აღებული აქტივის სასარგებლო გამოყენების ვადაზე.

დაუსრულებელი მშენებლობა მოიცავს დანახარჯებს, რომლებიც უშუალოდ უკავშირდება ძირითადი საშუალების მშენებლობას, მათ შორის მშენებლობის დროს გაწეული შესაბამისად განაწილებული პირდაპირი ცვლადი ხარჯები და ფიქსირებული ზედნადები ხარჯები. ასეთი აქტივების ცვეთა, მსგავსი ძირითადი საშუალების ანალოგიურად, იწყება აქტივის ექსპლუატაციაში მიღებიდან.

მესამე მხარეებისგან მიღებული კომპენსაცია ძირითადი საშუალებების იმ ერთეულებისთვის, რომლებიც გაუფასურდა, დაიკარგა ან გადაცემულ იქნა, შედის სხვა შემოსავალში, როდესაც კომპენსაციის ვალდებულებას მესამე მხარე აღიარებს.

# ინგლისურ ენაზე გამოშვებული ორიგინალის თარგმანი

სს "ლიბერთი ბანკი" და შვილობილი კომპანიები

კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების  
განმარტებითი შენიშვნები

(ათასი ლარი)

## 3. სააღრიცხვო პოლიტიკის ძირითადი პრინციპები (გაგრძელება)

### საინვესტიციო ქონება

„ჯგუფი“ გარკვეულ ქონებას ფლობს საინვესტიციო ქონების სახით, საიჯარო შემოსავლის მისაღებად, კაპიტალის ღირებულების ზრდისთვის ან ორივე მიზნით. საინვესტიციო ქონება აღირიცხება შემენის ღირებულებით, შემდგომი დანახარჯების ჩათვლით. თავდაპირველი აღიარების შემდეგ საინვესტიციო ქონება აღირიცხება სამართლიანი ღირებულებით. საინვესტიციო ქონების სამართლიანი ღირებულების ცვლილების შედეგად მიღებული მოგება ან ზარალი აღირიცხება მოგება-ზარალის კონსოლიდირებულ ანგარიშგებაში სხვა შემოსავლის ან სხვა საოპერაციო ხარჯების მუხლებში.

### არამატერიალური აქტივები

არამატერიალური აქტივები მოიცავს პროგრამულ უზრუნველყოფასა და ლიცენზიებს.

ცალკეული არამატერიალური აქტივი თავდაპირველი აღიარებისას აღირიცხება თვითღირებულებით. თავდაპირველი აღიარების შემდგომ არამატერიალური აქტივები აღირიცხება თვითღირებულებით, რასაც აკლდება აკუმულირებული ამორტიზაცია და აკუმულირებული გაუფასურებით გამოწვეული ზარალი. არამატერიალური აქტივების სასარგებლო გამოყენების ვადა განსაზღვრული ვადით ფასდება. ვადიანი არამატერიალური აქტივები ამორტიზებულია სასარგებლო ეკონომიკური მომსახურების ვადის – 5-20 წლის განმავლობაში და მათი შეფასება გაუფასურებასთან მიმართებაში ხდება გაუფასურების ნიშნების არსებობისას. კომპიუტერული პროგრამებთან დაკავშირებული დანახარჯები აღირიცხება ხარჯების ნაწილში მათი გაწევისთანავე.

### ანარიცხები

რეზერვის აღიარება ხდება მაშინ, როდესაც „ჯგუფს“ აქვს მიმდინარე იურიდიული ან კონსტრუქციული ვალდებულებები წარსულში მომხდარი მოვლენების გამო, ვალდებულებების შესასრულებლად მოსალოდნელია ეკონომიკური სარგებლის მქონე რესურსების გადინება და ვალდებულებების მოცულობის მეტ-ნაკლები სიზუსტით შეფასება არის შესაძლებელი.

### "გასაყიდად არსებულის" კატეგორიაში შესული აქტივები

„ჯგუფი“ გრძელვადიანი აქტივის კლასიფიცირებას „გასაყიდად არსებულად“ მაშინ ახდენს, თუ მის საბალანსო ღირებულებას გაყიდვის ოპერაციიდან ამოიღებს და არა მისი უწყვეტი გამოყენებიდან. საამისოდ გრძელვადიანი აქტივი (ან აქტივების ჯგუფი) გასაყიდად უნდა იყოს ხელმისაწვდომი არსებულ მდგომარეობაში ამგვარი აქტივების (ან აქტივების ჯგუფის) გაყიდვის სტანდარტული და გავრცელებული პირობების შესაბამისად, და მისი გაყიდვის ალბათობა მაღალი უნდა იყოს.

გაყიდვა მაღალი ალბათობის მქონედ მოიაზრება თუ „ბანკის“ ხელმძღვანელობას მტკიცედ აქვს გადაწყვეტილი გრძელვადიანი აქტივის (ან აქტივების ჯგუფის) გაყიდვა და სავარაუდოდ დაწყებულია მყიდველის მოძიების პროცესი. ამასთან, გრძელვადიანი აქტივი (ან აქტივების ჯგუფი) გასაყიდად გატანილ უნდა იქნას ბაზარზე მის მიმდინარე სამართლიან ღირებულებასთან მიმართებაში გონივრულ ფასად და გაყიდვა დასრულებულ ოპერაციად უნდა აღირიცხოს გრძელვადიანი აქტივის „გასაყიდად არსებულად“ კლასიფიცირების თარიღიდან ერთი წლის განმავლობაში.

„ჯგუფი“ აღრიცხავს გასაყიდად არსებულად კლასიფიცირებულ აქტივს (აქტივების ჯგუფს) მის საბალანსო ღირებულებასა და სამართლიან ღირებულებას შორის (გაყიდვის ხარჯის გამოკლებით) უმცირესით. „ჯგუფი“ აღიარებს გაუფასურებით გამოწვეულ ზარალს აქტივის ყველა თავდაპირველი თუ შემდგომი ჩამოწერისთვის სამართლიან ღირებულებამდე, გაყიდვის ხარჯის გამოკლებით, თუ მოვლენები ან გარემოებათა ცვლილებები მიუთითებენ საბალანსო ღირებულების გაუფასურებაზე.

# ინგლისურ ენაზე გამოშვებული ორიგინალის თარგმანი

სს "ლიბერთი ბანკი" და შვილობილი კომპანიები

კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების  
განმარტებითი შენიშვნები

(ათასი ლარი)

## 3. სააღრიცხვო პოლიტიკის ძირითადი პრინციპები (გაგრძელება)

### კაპიტალი

*საწესდებო კაპიტალი და დამატებით შეტანილი კაპიტალი*

ჩვეულებრივი აქციები კლასიფიცირებულია, როგორც კაპიტალი. ახალი აქციების გამოშვებასთან პირდაპირ დაკავშირებული გარე ხარჯები, გარდა საწარმოთა გაერთიანებისთვის გამოშვებული აქციებისა, აღრიცხულია, როგორც გამოქვითვები კაპიტალის შემოსავლებიდან. გამოშვებული აქციების ნომინალურ ღირებულებაზე მეტი ნებისმიერი სამართლიანი ღირებულების მქონე მიღებული საფასური აღირიცხება, როგორც დამატებით შეტანილი კაპიტალი.

### *გამოსყიდული აქციები*

როდესაც „ბანკი“ შეიძენს „ბანკის“ აქციებს, გადახდილი საფასური და ამ ოპერაციასთან დაკავშირებული ხარჯები (მოგების გადასახადის გამოკლებით) გამოიქვითება მთლიანი კაპიტალიდან, როგორც გამოსყიდული აქციები მათ გაუქმებამდე, გაყიდვამდე ან ხელახლა გამოშვებამდე. შემდგომში ასეთი აქციების გაყიდვის ან ხელახლა გამოშვების შემთხვევაში ხდება მიღებული საფასურის ჩართვა კაპიტალში. გამოსყიდული აქციები ასახულია საშუალო შეწონილი ღირებულებით.

### *დივიდენდები*

დივიდენდები აღიარებულია, როგორც ვალდებულება და გამოიქვითება კაპიტალიდან ანგარიშგების შედგენის თარიღისათვის მხოლოდ მაშინ, თუ ისინი გამოცხადებულია ანგარიშგების შედგენამდე პერიოდში ან ანგარიშგების შედგენის თარიღით. დივიდენდები ცხადდება, როდესაც მათი შეთავაზება ანგარიშგების შედგენის თარიღამდე ხდება, ან თუ ისინი შეთავაზებულია ან გამოცხადებულია ანგარიშგების თარიღის შემდგომ პერიოდში, მაგრამ კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების გამოცემამდე.

### ანგარიშგება სეგმენტების მიხედვით

სეგმენტების მიხედვით ანგარიშგება ეფუძნება შემდეგ საოპერაციო სეგმენტებს: საცალო საბანკო მომსახურება, კორპორაციული და კომერციული მომსახურება, კერძო საბანკო და კორპორაციული ცენტრის მომსახურება.

### პირობითი ვალდებულებები

პირობითი ვალდებულებები არ არის აღიარებული ფინანსური მდგომარეობის კონსოლიდირებულ ანგარიშგებაში, თუმცა წარმოდგენილია გარდა იმ შემთხვევებისა, როდესაც ფულადი ნაკადის გადინების ალბათობა დაფარვის მიზნით დაბალია. პირობითი აქტივი არ არის აღიარებული ფინანსური მდგომარეობის კონსოლიდირებულ ანგარიშგებაში, თუმცა წარმოდგენილია მაშინ, როდესაც ეკონომიკური სარგებლის მიღებაა მოსალოდნელი.

### საპენსიო და სხვა ვალდებულებები

„ჯგუფს“ არა აქვს ცალკე საპენსიო სქემა საქართველოს სახელმწიფო საპენსიო სისტემის გარდა. „ჯგუფს“ ასევე არა აქვს გათვალისწინებული საპენსიო შეღავათები.

### აქციებით გადახდის ოპერაციები

„ბანკის“ თანამშრომლები (ზედა რგოლის ხელმძღვანელობის ჩათვლით) ანაზღაურებას იღებენ აქციებით გადახდის ოპერაციების სახით, რის მიხედვითაც თანამშრომლები მომსახურებას სწევენ წილობრივი ინსტრუმენტებით ანაზღაურების სანაცვლოდ (შემდგომში “წილობრივი ინსტრუმენტებით ანგარიშსწორების ოპერაციები”).

# ინგლისურ ენაზე გამოშვებული ორიგინალის თარგმანი

სს "ლიბერთი ბანკი" და შვილობილი კომპანიები

კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების  
განმარტებითი შენიშვნები

(ათასი ლარი)

## 3. სააღრიცხვო პოლიტიკის ძირითადი პრინციპები (გაგრძელება)

### აქციებით გადახდის ოპერაციები (გაგრძელება)

#### *წილობრივი ინსტრუმენტებით ანგარიშსწორების ოპერაციები*

თანამშრომლებთან წილობრივი ინსტრუმენტებით განხორციელებულ ოპერაციების ხარჯი ფასდება გადაცემის თარიღისთვის მათი სამართლიანი ღირებულების საფუძველზე.

წილობრივი ინსტრუმენტებით ანგარიშსწორების ოპერაციების ღირებულების აღიარება, კაპიტალის შესაბამის ზრდასთან ერთად, ხდება იმ პერიოდში, რომლის განმავლობაშიც შესრულდა სამუშაო და/ან გაიწია მომსახურება, დასრულებული იმ თარიღით, როდესაც შესაბამის თანამშრომლებს სრულად გადაეცა აქციების ფლობის უფლება (შემდგომში "უფლების გადაცემის თარიღი"). წილობრივი ინსტრუმენტებით ანგარიშსწორების ოპერაციების მთლიანი ხარჯი, რომელიც აღიარებულია ყოველ ანგარიშსწორების თარიღით უფლების გადაცემის თარიღამდე, ასახავს უფლებამოსილების ვადის დინებას და „ბანკის“ შეფასებით წილობრივი ინსტრუმენტების რაოდენობას, რომლებზე უფლებების გადაცემაც საბოლოოდ მოხდება. მოგება-ზარალის ანგარიშის ხარჯი ან მოცემული პერიოდის კრედიტი აღრიცხულია "თანამშრომლებზე გაწეულ ხაჯებში" და წარმოადგენს ამ პერიოდის დასაწყისში და დასასრულს აღიარებული მთლიანი ხარჯების დინამიკას.

თუ წილობრივი ინსტრუმენტებით ანგარიშსწორების პირობები შეიცვლება, "თანამშრომლებზე გაწეულ ხარჯებში" აღიარებული მინიმალური ხარჯი გატარდება ისე, თითქოს პირობები არ შეცვლილა. დამატებითი ხარჯის აღიარება მოხდება ნებისმიერი ისეთი ცვლილების შემთხვევაში, რომელიც ცვლილების დღეს ჩატარებული შეფასებით აქციებზე დაფუძნებული გადახდის სისტემის მთლიან სამართლიან ღირებულებას ზრდის ან სხვაგვარად არის სარგებლის მომტანი თანამშრომლისთვის.

თუ წილობრივი ინსტრუმენტებით ანგარიშსწორება გაუქმდება, ეს აღრიცხება ისე, თითქოს უფლების გადაცემა მოხდა გაუქმების დღეს და მასთან დაკავშირებული ყოველგვარი ხარჯი, რომელიც ჯერ არ არის აღიარებული, დაუყოვნებლივ აღიარდება. ეს მოიცავს ნებისმიერ ანაზღაურებას, სადაც ორგანიზაციის ან კონტრაქტის კონტროლს დაქვემდებარებული პირობები, რომლებიც უფლების გადაცემას არ უკავშირდება, არ არის დაკმაყოფილებული. თუმცა თუ ახალი ანაზღაურება ჩაანაცვლებს გაუქმებულს და გაცემის დღეს აღრიცხება, როგორც ჩანაცვლებული ანაზღაურება, გაუქმებული და ახალი ანაზღაურება აისახება ისე, თითქოს ისინი წარმოადგენდნენ თავდაპირველი ანაზღაურების ცვლილებას, წინა აზნაგში აღწერილის შესაბამისად.

გამოშვებული ოფციების განზავების ეფექტი თითოეულ აქციაზე განზავებული მოგების გამოთვლაში აისახება, როგორც დამატებითი აქციების განზავება (შენიშვნა 17).

### შემოსავლისა და ხარჯის აღიარება

შემოსავლის აღიარება ხდება მაშინ, როდესაც ეკონომიკური სარგებლის მიღების ალბათობა მაღალია და შესაძლებელია მისი სანდოდ შეფასება. შემოსავლის აღიარებამდე ასევე აუცილებელია შემდეგი კონკრეტული აღიარების კრიტერიუმების დაკმაყოფილება:

#### *საპროცენტო და მსგავსი შემოსავალი და ხარჯი*

ამორტიზებული ღირებულებით აღრიცხული ყველა ფინანსური ინსტრუმენტისათვის და გასაყიდად არსებული საპროცენტო სარგებლის მქონე ფასიანი ქაღალდებისათვის, საპროცენტო შემოსავალი და ხარჯი აღრიცხება ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდით. ეფექტური საპროცენტო განაკვეთი არის ის განაკვეთი, რომელიც მოსალოდნელ სამომავლო ფულად გადახდებს/შემოსავლებს ფინანსური ინსტრუმენტის სასარგებლო მომსახურების ხანგრძლივობის, ან სადაც შესაფერისია, უფრო მოკლე ვადის განმავლობაში ადისკონტირებს ფინანსური აქტივის თუ ვალდებულების წმინდა საბალანსო ღირებულებამდე. გაანგარიშება ითვალისწინებს ფინანსური ინსტრუმენტის ყველა საკონტრაქტო პირობას (მაგალითად წინასწარი გადახდის შესაძლებლობას) და მოიცავს ნებისმიერ საკომისიო თანხას და დამატებით ხარჯს, რომელიც პირდაპირ განეკუთვნება ინსტრუმენტს და წარმოადგენს ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის განუყოფელ ნაწილს, გარდა სამომავლო საკრედიტო ზარალისა. ფინანსური აქტივისა თუ ფინანსური ვალდებულების საბალანსო ღირებულება კორექტირდება თუ „ჯგუფი“ გადახედავს მის მიერ დასაფარი თუ მისაღები სავარაუდო თანხების შეფასებას. საპროცენტო შემოსავალი ისევე ერიცხება შემცირებულ საბალანსო ღირებულებას აქტივის თავდაპირველი ეფექტური საპროცენტო განაკვეთით.

# ინგლისურ ენაზე გამოშვებული ორიგინალის თარგმანი

სს "ლიბერთი ბანკი" და შვილობილი კომპანიები

კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების  
განმარტებითი შენიშვნები

(ათასი ლარი)

## 3. სააღრიცხვო პოლიტიკის ძირითადი პრინციპები (გაგრძელება)

### შემოსავლისა და ხარჯის აღიარება (გაგრძელება)

როდესაც ფინანსური აქტივის თუ მსგავსი აქტივების ჯგუფის ღირებულება მცირდება გაუფასურებით გამოწვეული ზარალის გამო, საპროცენტო შემოსავლის აღიარება გრძელდება ახალ საბალანსო ღირებულებაზე თავდაპირველი ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის გამოყენებით.

### შემოსავალი გასამრჯელოდან და საკომისიოდან

„ჯგუფი“ იღებს შემოსავალს გასამრჯელოდან და საკომისიო მოსაკრებლიდან კლიენტებისთვის გაწეული სხვადასხვა სახის მომსახურების სანაცვლოდ. შემოსავალი გასამრჯელოდან შესაძლოა დაიყოს შემდეგ ორ კატეგორიად:

- *გარკვეულ პერიოდში გაწეული მომსახურებისთვის მიღებული გასამრჯელო*

გარკვეულ პერიოდში გაწეული მომსახურებისთვის მიღებული გასამრჯელო დაირიცხება იმავე პერიოდში. მასში საკომისიო შემოსავალიც შედის. სასესხო ვალდებულებები, რომლებიც სავარაუდოდ ჩამოიწერება და სხვა საკრედიტო თანხები გადავადებულია (ყველა ზღვრულ ხარჯთან ერთად) და აღიარებულია, როგორც სესხის ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის კორექტირება.

- *საოპერაციო მომსახურებისთვის მიღებული გასამრჯელო*

მოლაპარაკებების წარმოებისთვის ან მესამე მხარისთვის ტრანსაქციის თაობაზე მოლაპარაკებებში მონაწილეობისთვის (როგორცაა აქციების ან სხვა ფასიანი ქაღალდების შესყიდვის ან ბიზნესების ყიდვა-გაყიდვის ხელშეკრულებები) მიღებული გასამრჯელო აისახება ამ ტრანსაქციის დასრულებისთანავე. გასამრჯელო და გასამრჯელოს გარკვეულ სამუშაოებთან დაკავშირებული კომპონენტები აისახება შესაბამისი კრიტერიუმების დაკმაყოფილების შემდეგ.

### შემოსავალი დივიდენდებიდან

შემოსავლის აღიარება ხდება მაშინ, როცა „ჯგუფს“ განესაზღვრება თანხების მიღების უფლება.

### უცხოური ვალუტის კონვერტაცია

კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგება წარმოდგენილია ლარში, რაც „ბანკისა“ და მისი შვილობილი კომპანიების სამუშაო და წარსადგენი ვალუტაა. უცხოურ ვალუტაში განხორციელებული ოპერაციები აღირიცხება სამუშაო ვალუტაში, რომლის კონვერტაცია ხდება ოპერაციის დღეს არსებული კურსით. უცხოურ ვალუტაში გამოხატული ფულადი აქტივებისა და ვალდებულებების ხელახლა კონვერტაცია ლარში ხდება ანგარიშგების დღეს არსებული სამუშაო ვალუტის გაცვლითი კურსით. უცხოურ ვალუტაში განხორციელებული ოპერაციების კონვერტაციით გამოწვეული მოგება-ზარალი აღიარებულია მოგება-ზარალის კონსოლიდირებულ ანგარიშგებაში, როგორც უცხოური ვალუტის კონვერტაციით გამოწვეულ მოგებას გამოკლებული ზარალი – საკურსო სხვაობა. არაფულადი მუხლების კონვერტაცია, რომლებიც პირვანდელი ღირებულებით აღირიცხება უცხოურ ვალუტაში, ხდება თავდაპირველი ოპერაციის დღეს არსებული გაცვლითი კურსით. არაფულადი მუხლები, რომლებიც სამართლიანი ღირებულებით აღირიცხება უცხოურ ვალუტაში, კონვერტირდება იმ დღის გაცვლითი კურსით, როცა მოხდა სამართლიანი ღირებულების დადგენა.

სხვაობები უცხოურ ვალუტაში განხორციელებული ოპერაციის სახელშეკრულებო გაცვლით კურსსა და სებ-ის გაცვლით კურსს შორის ოპერაციის დღეს შესულია უცხოურ ვალუტაში განხორციელებული ოპერაციებიდან მიღებულ მოგებას გამოკლებული ზარალის მუხლში.

# ინგლისურ ენაზე გამოშვებული ორიგინალის თარგმანი

სს "ლიბერთი ბანკი" და შვილობილი კომპანიები

კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების  
განმარტებითი შენიშვნები

(ათასი ლარი)

## 3. სააღრიცხვო პოლიტიკის ძირითადი პრინციპები (გაგრძელება)

### უცხოური ვალუტის კონვერტაცია (გაგრძელება)

2012 და 2011 წლების 31 დეკემბრის მდგომარეობით კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების მომზადებისას „ჯგუფმა“ შემდეგი გაცვლითი კურსი გამოიყენა:

	2012	2011
ლარი/1 აშშ დოლარი	1.6567	1.6703
ლარი /1 ევრო	2.1825	2.1614

### სააღრიცხვო პოლიტიკის სამომავლო ცვლილებები

*გამოცემული სტანდარტები, რომლებიც ჯერ არ არის ძალაში შესული*

კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების დამტკიცების თარიღამდე გამოქვეყნდა გარკვეული ახალი სტანდარტები, ინტერპრეტაციები და ცვლილებები არსებულ სტანდარტებში, რომლებიც ანგარიშგების მიმდინარე პერიოდისთვის ჯერ არ შესულა ძალაში და რომლებიც „ჯგუფს“ ნაადრევად არ მიუღია. ესენია:

*ფასს (IFRS) 9 “ფინანსური ინსტრუმენტები”*

ფასს 9 გამოცემული სახით ასახავს ბუღალტრული აღრიცხვის საერთაშორისო სტანდარტების საბჭოს (ბასსს) მიერ გაწეულ მუშაობას ბასს 39-ის ჩანაცვლებასთან დაკავშირებით და შეეხება ფინანსური აქტივების და ფინანსური ვალდებულებების კლასიფიკაციასა და შეფასებას ბასს 39-ის მიხედვით. სტანდარტები თავდაპირველად 2013 წლის 1 იანვარს ან შემდგომ დაწყებულ წლიურ პერიოდებზე ვრცელდებოდა, მაგრამ 2011 წლის დეკემბერში ფასს 9-ში შესული ცვლილებებით "ფასს 9-ს ძალაში შესვლის სავალდებულო თარიღი და გარდამავალი განმარტებითი შენიშვნები", ძალაში შესვლის სავალდებულო თარიღმა 2015 წლის 1 იანვრამდე გადაიწია. შემდეგ ეტაპზე IASB მიმართავს ჰეჯირების აღრიცხვას და ფინანსური აქტივების გაუფასურებას. „ჯგუფი“ გაზომავს ფასს 9-ის პირველი ეტაპის მიღების შედეგებს სხვა ეტაპებთან ერთად, მათი გამოშვებისთანავე, სრულყოფილი სურათის წარმოდგენის მიზნით.

*ფასს (IFRS) 10 „კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგება“*

ფასს 10-ის მიხედვით კონტროლის სისტემის ერთი მოდელი ვრცელდება ყველა ეკონომიკურ სუბიექტზე, მათ შორის სპეციალური დანიშნულების ეკონომიკურ სუბიექტებზეც. ბასს 27-სგან განსხვავებით, ფასს 10-ში შესული ცვლილებები ხელმძღვანელობისგან მოითხოვს გადაწყვეტილებების მიღებას იმის თაობაზე, თუ რომელი სუბიექტებია კონტროლს დაქვემდებარებული და შესაბამისად, რომელი სუბიექტების კონსოლიდაციაა საჭირო მშობელ კომპანიასთან. ამასთან, ფასს 10 წარმოადგენს სახელმძღვანელოს სააგენტო ურთიერთობებისთვის. ფასს 10 ნაწილობრივ ჩანაცვლებს ბასს 27-ს „კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშგება“, რომელიც ეხება კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების აღრიცხვას და ასევე მოიცავს იმკ-12-ში „კონსოლიდაცია - სპეციალური დანიშნულების ეკონომიკური სუბიექტები“ წამოყენებულ საკითხებს. იგი ძალაში შედის 2013 წლის 1 იანვრიდან დაწყებული წლიური პერიოდებისთვის. დასაშვებია უფრო ადრე გამოყენებაც. ამ ეტაპზე „ჯგუფი“ აფასებს ფასს 10-ის შესაძლო მიღების შედეგებს თავის ფინანსურ მდგომარეობას და შედეგებზე.

*ფასს (IFRS) 11 „ერთობლივი გარიგებები“*

ფასს 11-ით გაუქმებულია ერთობლივად კონტროლირებადი საწარმოების პროპორციული კონსოლიდაციის მეთოდით აღრიცხვა. ამის ნაცვლად ერთობლივად კონტროლირებადი საწარმოები, რომლებიც ერთობლივი საწარმოს განმარტებას აკმაყოფილებს, უნდა აღრიცხოს კაპიტალ-მეთოდით. ფასს 11 ჩანაცვლებს ბასს (IAS) 31-ს – „ერთობლივ საქმიანობაში მონაწილეობა“ და იმკ (SIC) 13-ს “ერთობლივად კონტროლირებადი ერთეულები – კონტროლის უფლების მქონე ინვესტორების არაფულადი შენატანები” და ძალაში შედის 2013 წლის 1 იანვარს ან შემდგომ დაწყებული პერიოდებისთვის. დასაშვებია უფრო ადრე გამოყენებაც. „ჯგუფს“ მიაჩნია, რომ ფასს 11-ის მიღება გავლენას არ მოახდენს მის ფინანსურ მდგომარეობასა და შედეგებზე.

# ინგლისურ ენაზე გამოშვებული ორიგინალის თარგმანი

სს "ლიბერთი ბანკი" და შვილობილი კომპანიები

კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების  
განმარტებითი შენიშვნები

(ათასი ლარი)

## 3. სააღრიცხვო პოლიტიკის ძირითადი პრინციპები (გაგრძელება)

### სააღრიცხვო პოლიტიკის სამომავლო ცვლილებები (გაგრძელება)

ფასს (IFRS) 12 "სხვა საწარმოში მონაწილეობის განმარტებითი შენიშვნები"

ფასს 12 ძალაში შედის 2013 წლის 1 იანვარს ან შემდგომ დაწყებული წლიური პერიოდებისთვის. ფასს 12 მოიცავს ყველა განმარტებით შენიშვნას, რომლებიც მანამდე ბასს 27-ში შედიოდა კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებასთან დაკავშირებით და ასევე ყველა განმარტებით შენიშვნას, რომლებიც მანამდე ბასს 31-სა და ბასს 28-ში შედიოდა. ეს განმარტებითი შენიშვნები უკავშირდება საწარმოს მონაწილეობას შვილობილ კომპანიებში, ერთობლივ საწარმოებში, მეკავშირე საწარმოებსა და სტრუქტურულ ერთეულებში. ასევე სავალდებულო გახდა მთელი რიგი ახალი განმარტებითი შენიშვნებიც. კერძოდ, „ჯგუფს“ მოუხდება მეტი ინფორმაციის წარმოდგენა კონსოლიდირებული და არაკონსოლიდირებული სტრუქტურული ერთეულების შესახებ, რომლებთანაც ის ჩართულია გარკვეულ საქმიანობაში ან რომელთაც ასპონსორებს. ამასთან, სტანდარტი გავლენას არ მოახდენს „ჯგუფის“ ფინანსურ მდგომარეობასა და შედეგებზე.

ფასს (IFRS) 13 „სამართლიანი ღირებულებით შეფასება“

ფასს 13 სამართლიანი ღირებულებით ყველა იმ შეფასებისთვის, რომლებიც ფასს-ის შესაბამისად ტარდება, ერთიან მეთოდს განსაზღვრავს. ფასს 13 არ ცვლის სამართლიანი ღირებულებით შეფასების აუცილებლობის დადგომის წესს, იგი მხოლოდ ფასს-ის შესაბამისად სამართლიანი ღირებულებით შეფასების მეთოდიკას განსაზღვრავს, როდესაც სამართლიანი ღირებულება აუცილებელი ან ნებადართულია. ფასს 13 ძალაშია 2013 წლის 1 იანვარს დაწყებული წლიური პერიოდებისთვის. დასაშვებია უფრო ადრე გამოყენებაც. ფასს 13-ის მიღებამ შესაძლოა გავლენა მოახდინოს „ჯგუფის“ სამართლიანი ღირებულებით აღრიცხული აქტივებისა და ვალდებულებების შეფასებაზე. ამ ეტაპზე „ჯგუფი“ აფასებს ამ სტანდარტის მიღების შესაძლო გავლენას თავის ფინანსურ მდგომარეობასა და საქმიანობაზე. ამ დროისთვის „ბანკი“ აფასებს ზემოაღნიშნული ცვლილების შედეგებს.

ბასს (IAS) 27 „ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშგება“ (2011 წლის რედაქციით)

ახალი ფასს 10-ისა და ფასს 12-ის მიღების შედეგად, ბასს 27-ს რჩება მხოლოდ შვილობილი, ერთობლივად კონტროლირებადი და მეკავშირე კომპანიების ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშგება. ცვლილება ძალაშია 2013 წლის 1 იანვრის შემდგომი წლიური პერიოდებისთვის.

ბასს (IAS) 28 „ინვესტიციები მეკავშირე და ერთობლივ საწარმოებში“ (2011 წლის რედაქციით)

ახალი ფასს 11-ისა და ფასს 12-ის მიღების შედეგად ბასს 28-ს დაერქვა ბასს 28 „ინვესტიციები მეკავშირე და ერთობლივ საწარმოებში“ და აღწერს კაპიტალ-მეთოდის გამოყენებას მეკავშირე კომპანიებსა და ერთობლივ საწარმოებში ინვესტიციების დროს. ცვლილება ძალაშია 2013 წლის 1 იანვრის შემდგომი წლიური პერიოდებისთვის.

გამოცემული სტანდარტები, რომლებიც ჯერ არ არის ძალაში შესული (გაგრძელება)

ცვლილებები ბასს (IAS) 19-ში „დაქირავებულ მომუშავეთა გასამრჯელოები“

ბასსს-მა გამოაქვეყნა ბასს 19-ში „დაქირავებულ მომუშავეთა გასამრჯელოები“ შესული მთელი რიგი ცვლილებები, რომლებიც ძალაში შედის 2013 წლის 1 იანვარს ან შემდგომ დაწყებული წლიური პერიოდებისთვის. დაქირავებულ მომუშავეთა გასამრჯელოების აღრიცხვაში შესული ძირეული ცვლილებები მოიცავს საპენსიო აქტივებისა და ვალდებულებებში შესული ცვლილებების გადავადებული აღიარების შესაძლებლობის (ე. წ. „დერეფნის პრინციპი“) გაუქმებას. ამასთანავე ამ ცვლილებებით იზღუდება ცვლილებები წმინდა საპენსიო აქტივში (ვალდებულებაში), რომელიც მოგებაში ან ზარალში ასახულია წმინდა საპროცენტო შემოსავლის (ხარჯის) და მომსახურებაზე გაწეული დანახარჯების ნაწილში. „ჯგუფის“ ვარაუდით ეს ცვლილებები გავლენას არ მოახდენს მის ფინანსურ მდგომარეობაზე.



# ინგლისურ ენაზე გამოშვებული ორიგინალის თარგმანი

სს "ლიბერთი ბანკი" და შვილობილი კომპანიები

კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების  
განმარტებითი შენიშვნები

(ათასი ლარი)

## 3. სააღრიცხვო პოლიტიკის ძირითადი პრინციპები (გაგრძელება)

### სააღრიცხვო პოლიტიკის სამომავლო ცვლილებები (გაგრძელება)

*ცვლილებები ბასს 1-ში „ცვლილებები სხვა სრული შემოსავლის ანგარიშგების წარდგენაში“*

ბასს 1-ში შესული ცვლილებები სხვაგვარად აჯგუფებს სხვა სრული შემოსავლების ანგარიშგებაში წარმოდგენილ მუხლებს. მუხლები, რომელთა მოგებაში ან ზარალში რეკლასიფიკაცია (გადაჯგუფება) შესაძლებელია მომავალში (მაგალითად, გასაყიდად არსებულ ფინანსურ აქტივებზე წმინდა ზარალი ან შემოსულობა), წარმოდგენილი იქნება განცალკევებით იმ მუხლებისგან, რომელთა რეკლასიფიკაცია არასდროს მოხდება (მაგალითად, შენობების გადაფასება). ეს ცვლილებები გავლენას ახდენს მხოლოდ ანგარიშგების წარმოდგენაზე და არ აისახება „ჯგუფის“ ფინანსურ მდგომარეობაზე ან შედეგებზე. ცვლილება ძალაშია 2012 წლის 1 ივლისს ან შემდგომ დაწყებული წლიური პერიოდებისთვის.

*ფასს (IFRS) 7 "ფინანსური აქტივებისა და ფინანსური ვალდებულებების ურთიერთგაქვითვა"*

ამ ცვლილებების მიხედვით ეკონომიკურ სუბიექტს ევალება ინფორმაციის წარმოდგენა ურთიერთგაქვითვისა და მსგავსი სქემების უფლებების შესახებ (მაგ. უზრუნველყოფის ხელშეკრულებები). მსგავსი ინფორმაცია ანგარიშგების მომხმარებლებს საწარმოს ფინანსურ მდგომარეობაზე ჩათვლის ამ სქემების გავლენის შეფასებაში დაეხმარება. ამ ინფორმაციის წარმოდგენა სავალდებულოა ყველა აღიარებული ფინანსური ინსტრუმენტის შემთხვევაში, რომელთა ურთიერთგაქვითვაც ხორციელდება ბასს (IAS) 32-ის "ფინანსური ინსტრუმენტები: წარდგენა" შესაბამისად. მოთხოვნა ვრცელდება იმ აღიარებულ ფინანსურ ინსტრუმენტებზეც, რომლებიც ძირითად საკლირინგო შეთანხმებას ან მსგავს ხელშეკრულებებს ექვემდებარება, განურჩევლად იმისა, გაქვითულია თუ არა ისინი ბასს 32-ის შესაბამისად. ეს ცვლილებები არ მოახდენს გავლენას „ჯგუფის“ ფინანსურ მდგომარეობაზე ან შედეგებზე და ძალაში შედის 2013 წლის 1 იანვარს ან შემდგომ დაწყებული წლიური პერიოდებისთვის.

*ცვლილებები ბასს (IAS) 32-ში "ფინანსური აქტივებისა და ფინანსური ვალდებულებების ურთიერთგაქვითვა"*

ეს ცვლილებები განმარტავს იმას, თუ რას ნიშნავს "ამჟამად აქვს გაქვითვის იურიდიული უფლება". „ჯგუფზე“ მისი გავლენის შესაფასებლად საჭირო იქნება ანგარიშსწორების პროცედურებისა და იურიდიული დოკუმენტაციის გადახედვა იმის დასაზუსტებლად, რომ ურთიერთგაქვითვა ჯერაც შესაძლებელია იმ შემთხვევებისთვის, რომელთა მიმართაც ის წარსულშიც განხორციელებულა. გარკვეულ შემთხვევებში ურთიერთგაქვითვა შეიძლება შეუძლებელიც იყოს. სხვა შემთხვევებში შესაძლოა საჭირო გახდეს ხელშეკრულებების პირობების გადახედვა. პირობა, რომ გაქვითვის უფლება აქვს ურთიერთგაქვითვის ხელშეკრულების ყველა მხარეს, შეიძლება რთული შესასრულებელი გახდეს ისეთი ხელშეკრულებებისთვის, რომელთა მიხედვითაც მხოლოდ ერთ მხარეს აქვს გაქვითვის უფლება დეფოლტის შემთხვევაში.

ცვლილებები ასევე განმარტავს ბასს 32-ის ურთიერთგაქვითვის კრიტერიუმების გამოყენების წესს ანგარიშსწორების ისეთ სისტემებში (მაგ. ცენტრალური საკლირინგო დაწესებულების მქონე სისტემები), რომელიც მიმართავს ანგარიშსწორების არათანადროულ მექანიზმებს. მაშინ, როდესაც ბევრი ანგარიშსწორების სისტემა უნდა შეესაბამებოდეს ახალ კრიტერიუმებს, გარკვეული სისტემები არ მოდის ასეთ შესაბამისობაში. რამდენადაც ცვლილების მიღების გავლენა დამოკიდებულია „ჯგუფის“ მიერ საოპერაციო პროცედურების შესწავლაზე, რომელთაც იყენებს ცენტრალური საკლირინგო დაწესებულების მქონე და ანგარიშსწორების სისტემები, იმის განსასაზღვრად, თუ რამდენად შეესაბამებიან ახალ კრიტერიუმებს, ასეთი ეფექტების დაანგარიშება არ არის პრაქტიკული.

ეს ცვლილებები ძალაშია 2014 წლის 1 იანვარს ან შემდგომ დაწყებული წლიური პერიოდებისთვის.

*დამატება ფასს (IFRS) 1-ში – "სახელმწიფო სესხები"*

ამ ცვლილებების მიხედვით, საწარმოებმა, რომლებიც პირველად იყენებენ ფასს-ს, პერსპექტულად უნდა შეასრულონ ბასს (IAS) 20-ის "სახელმწიფო გრანტების ბუღალტრული აღრიცხვა და სახელმწიფო დახმარების განმარტებითი შენიშვნები" მოთხოვნები იმ სახელმწიფო სესხებზე, რომლებიც ფასს-ზე გადასვლის თარიღით არსებობს. ეს ცვლილება „ჯგუფზე“ გავლენას არ ახდენს.

# ინგლისურ ენაზე გამოშვებული ორიგინალის თარგმანი

სს "ლიბერთი ბანკი" და შვილობილი კომპანიები

კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების  
განმარტებითი შენიშვნები

(ათასი ლარი)

## 3. სააღრიცხვო პოლიტიკის ძირითადი პრინციპები (გაგრძელება)

### სააღრიცხვო პოლიტიკის სამომავლო ცვლილებები (გაგრძელება)

ფასს-ის გაუმჯობესება

ცვლილებები ძალაშია 2013 წლის 1 იანვარს ან შემდგომ დაწყებული წლიური პერიოდებისთვის. ისინი არ მოახდენენ გავლენას „ჯგუფზე“.

- ▶ ფასს (IFRS) 1 “ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტების პირველად გამოყენება”: ამ გაუმჯობესების მიხედვით, საწარმოს, რომელმაც შეწყვიტა ფასს-ის გამოყენება წარსულში და ისევ გადაწყვიტა, ან მოეთხოვება ფასს-ის გამოყენება, შეუძლია ხელახლა გამოიყენოს ფასს 1. თუ არ ხდება ფასს 1-ის ხელახლა გამოყენება, საწარმომ რეტროსპექტულად ხელახლა უნდა გადაიანგარიშოს თავისი ფინანსური ანგარიშები ისე, თითქოს არასოდეს შეუწყვიტა ფასს-ის გამოყენება.
- ▶ ბასს (IAS) 1 “ფინანსური ანგარიშგების წარდგენა”: ეს გაუმჯობესება განმარტავს განსხვავებას ნებაყოფლობით დამატებით შესადარის ინფორმაციასა და მინიმალურ სავალდებულო შესადარის ინფორმაციას შორის. როგორც წესი, მინიმალური სავალდებულო შესადარის ინფორმაცია ეხება წინა პერიოდს.
- ▶ ბასს (IAS) 16 “ძირითადი საშუალებები”: ეს გაუმჯობესება განმარტავს, რომ ისეთი მსხვილი სათადარიგო ნაწილები და დამხმარე აღჭურვილობა, რომლებიც ძირითადი საშუალებების განმარტებას შეესაბამება, არ წარმოადგენს სასაქონლო მატერიალურ მარაგებს.
- ▶ ბასს (IAS) 32 “ფინანსური ინსტრუმენტები, წარდგენა”: ეს გაუმჯობესება განმარტავს, რომ მოგების გადასახადი, რომელიც წარმოიშობა აქციების მფლობელებისთვის მოგების განაწილების შედეგად, აღირიცხება ბასს (IAS) 12-ის “მოგებიდან გადასახადები” მიხედვით.
- ▶ ბასს (IAS) 34 “შუალედური ფინანსური ანგარიშგება”: ეს ცვლილება მთლიანი სეგმენტის აქტივებისა და მთლიანი სეგმენტის ვალდებულებების შესახებ განმარტებითი შენიშვნების მოთხოვნებს ერთმანეთს შეუსაბამებს შუალედურ ფინანსურ ანგარიშგებაში. ეს განმარტება ასევე უზრუნველყოფს შუალედური განმარტებითი შენიშვნების შესაბამისობას წლიურ განმარტებით შენიშვნებთან.

## 4. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო შეფასებები და დაშვებები

„ჯგუფის“ კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების მომზადება ხელმძღვანელობისგან მოითხოვს ისეთ შეფასებებსა და დაშვებებს, რომლებიც გავლენას ახდენს საბალანსო ანგარიშგებაში წარმოდგენილი აქტივებისა და ვალდებულებების ოდენობაზე და წლის ბოლოს ფინანსურ ანგარიშგებაში წარმოდგენილ შემოსავალსა და ხარჯებზე. შეფასებებისა და დაშვებების გადახედვა ხდება უწყვეტად. ეს შეფასებები და დაშვებები ეყრდნობა წარსულ გამოცდილებასა და მრავალ სხვა ფაქტორს, რომლებიც გარემოებათა გათვალისწინებით მიზანშეწონილად მიიჩნევა. ფაქტობრივი შედეგები შესაძლოა განსხვავდებოდეს ამგვარი შეფასებებისგან სხვადასხვა დაშვებებისა თუ პირობების მიხედვით. ქვემოთ მოცემულია შეფასებები და დაშვებები, რომლებიც მნიშვნელოვანია „ჯგუფის“ ფინანსური მდგომარეობისთვის.

სესხების გაუფასურების რეზერვი

„ჯგუფი“ რეგულარულად ახდენს სესხების გაუფასურების შეფასებას. „ჯგუფი“ ადგენს სესხების გაუფასურების ანარიცხებს, რათა აღიაროს სესხებისა და მისაღები ანგარიშგების პორტფელის გაუფასურება. „ჯგუფი“ სესხებისა და მისაღები ანგარიშგების გაუფასურების რეზერვის სააღრიცხვო შეფასებებს განიხილავს, როგორც შეფასების უზუსტობის ძირითად წყაროს, რადგან (i) ეს შეფასებები დამოკიდებულია პერიოდიდან პერიოდამდე მომხდარ ცვლილებებზე, რადგან დაშვებები მომავალში ვალდებულებების შეუსრულებლობაზე და სესხებსა და მისაღები ანგარიშგების გაუფასურების გამო მოსალოდნელი დანაკარგების შეფასება ეყრდნობა ბოლოდროინდელ გამოცდილებას, და (ii) „ჯგუფის“ მოსალოდნელ და რეალურ დანაკარგებს შორის ნებისმიერი მნიშვნელოვანი სხვაობის გამო „ჯგუფის“ მოუწევდა ანარიცხების შექმნა, რაც არსებითად იმოქმედებდა მისი სამომავლო პერიოდების კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაზე.

# ინგლისურ ენაზე გამოშვებული ორიგინალის თარგმანი

სს "ლიბერთი ბანკი" და შვილობილი კომპანიები

კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების  
განმარტებითი შენიშვნები

(ათასი ლარი)

## 4. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო შეფასებები და დაშვებები (გაგრძელება)

„ჯგუფი“ თავისი შეხედულებით აფასებს გაუფასურებით გამოწვეული ზარალის ოდენობას იმ შემთხვევაში, როდესაც მსესხებელს ფინანსური სირთულეები ექმნება და ანალოგიური მსესხებლების შესახებ ისტორიული მონაცემები ხელმისაწვდომი არ არის. სამომავლო ფულად ნაკადებში ცვლილებებს „ჯგუფი“ აფასებს წარსული გამოცდილებისა და წარსულში კლიენტების ქცევის მიხედვით, ასევე არსებულ მონაცემებზე დაყრდნობით, რომლებიც მიაჩნდება მსესხებლების კრედიტუნარიანობის ან ქვეყნისა თუ ადგილობრივი ეკონომიკური მდგომარეობის გუარანტებაზე, რაც უარყოფით გავლენას ახდენს „ჯგუფის“ მიერ თავისი აქტივების ამოღებაზე. საკრედიტო რისკის მახასიათებლების მქონე აქტივებისთვის ხელმძღვანელობა იყენებს ისტორიული ზარალის გამოცდილებაზე დაფუძნებულ შეფასებებსა და ანალოგიური სესხების ჯგუფის გაუფასურების ობიექტურ საფუძველს. „ჯგუფი“ სესხების ჯგუფის შესახებ არსებული ხელმისაწვდომი მონაცემების კორექტირებისათვის ეყრდნობა საკუთარ შეფასებებს, რათა ასახოს ის მიმდინარე მოვლენები, რომლებიც ისტორიულ მონაცემებში არ არის ასახული.

უზრუნველყოფილი სესხებისა და მისაღები ანგარიშების, ასევე ფინანსურ იჯარაზე მისაღები ანგარიშების ოდენობის განსაზღვრისას „ჯგუფი“ ითვალისწინებს უზრუნველყოფის საგნის სამართლიან ღირებულებას. ხელმძღვანელობა რეგულარულად ამოწმებს უზრუნველყოფის საგნის საბაზრო ღირებულებას. ხელმძღვანელობა სამართლიან ღირებულებას არსებული საბაზრო პირობების მიხედვით აკორექტირებს, რისთვისაც იგი გამოცდილების საფუძველზე მიღებულ გადაწყვეტილებებს ან დამოუკიდებელი ექსპერტის აზრს ეყრდნობა. საჭირო უზრუნველყოფის ოდენობა და ტიპი დამოკიდებულია კონტრაქტის საკრედიტო რისკის შეფასებაზე.

კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაში ფინანსური აქტივების გაუფასურების რეზერვის განსაზღვრა ხდება არსებული ეკონომიკური და პოლიტიკური ვითარების საფუძველზე. „ჯგუფს“ არ შეუძლია წინასწარ განსაზღვროს, რა ცვლილებები მოხდება საქართველოში და რა გავლენა ექნება ასეთ ცვლილებებს მომავალ პერიოდებში ფინანსური აქტივების გაუფასურების რეზერვის ადეკვატურობაზე.

*საინვესტიციო ქონების და შენობების სამართლიანი ღირებულების განსაზღვრა*

საინვესტიციო ქონება და შენობები სამართლიანი ღირებულებით აღირიცხება. სამართლიანი ღირებულება არის ის თანხა, რომლითაც შეფასების დღეს შეიძლება აქტივი გაიცვალოს საქმის მცოდნე და გარიგების მსურველ მხარეებს შორის „გაშლილი ხელის მანძილის პრინციპით“ შეფასების საერთაშორისო სტანდარტების კომიტეტის სტანდარტების შესაბამისად.

„ჯგუფის“ შენობები სისტემატურად გადაფასდება. ბოლო გადაფასების თარიღი 2011 წლის 31 დეკემბერი იყო. 2012 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით „ჯგუფმა“ მოახდინა თავისი შენობა-ნაგებობების საბაზრო ფასების ანალიზი და დაასკვნა, რომ მათი საბაზრო ფასი არსებითად არ განსხვავდებოდა მათი საბალანსო ღირებულებისგან. იხილეთ შენიშვნა 11.

საინვესტიციო ქონების სამართლიანი ღირებულება განისაზღვრა შესაბამისი კვალიფიკაციის მქონე დამოუკიდებელი პროფესიონალი შემფასებლების მიერ 2012 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით. სამართლიანი ღირებულება განისაზღვრა შემოსავლის მეთოდის გამოყენებით, დისკონტირებული ფულადი ნაკადების მეთოდზე დაყრდნობით. აღნიშნული ითვალისწინებს ნებისმიერი მიმდინარე იჯარის ხელშეკრულების და სხვა ხელშეკრულებების პირობებს და როდესაც ეს ხელმისაწვდომია, ისეთ მტკიცებულებებს, როგორებიცაა ანალოგიური ძირითადი საშუალებების იჯარის მიმდინარე საბაზრო ფასი, შესადარისი ადგილმდებარეობა და პირობები. გამოიყენება დისკონტირების განაკვეთები, რომლებიც ასახავს ფულადი ნაკადების მოცულობისა და პერიოდულობის გაურკვევლობის საბაზრო შეფასებებს. სამომავლო ფულადი ნაკადების დაშვებები მოიცავს მიწის იჯარასთან თუ შესყიდვასთან დაკავშირებით ფულადი სახსრების გადინების პროგნოზს. საინვესტიციო ქონების სამართლიანი ღირებულების განსაზღვრისთვის გამოყენებული ძირითადი დაშვებები განმარტებულია შენიშვნაში 10 ქვემოთ.

ზემოაღნიშნული შეფასებები ექვემდებარება შემდგომ ცვლილებას ახალი ტრანსაქციების შესახებ მიღებული ინფორმაციისა და ახალი საბაზრო მონაცემების საფუძველზე.

# ინგლისურ ენაზე გამოშვებული ორიგინალის თარგმანი

სს "ლიბერთი ბანკი" და შვილობილი კომპანიები

კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების  
განმარტებითი შენიშვნები

(ათასი ლარი)

## 4. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო შეფასებები და დაშვებები (გაგრძელება)

### საგადასახადო სისტემა

საქართველოში მოქმედი საგადასახადო კანონმდებლობა ხშირად იცვლება და სხვადასხვაგვარი ინტერპრეტაციის საშუალებას იძლევა. ხელმძღვანელობის მიერ „ბანკის“ ოპერაციებთან და საქმიანობასთან დაკავშირებული კანონმდებლობისა და ცვლილებების ინტერპრეტაცია შეიძლება შესაბამისმა ორგანოებმა ექვემდებარებულ დააყენონ. შემოწმებისას შეიძლება ადგილი ჰქონდეს დამატებით გადასახადებს, ჯარიმებს ან საურავებს. ფისკალური პერიოდები ექვემდებარება უფლებამოსილი ორგანოების მიერ საგადასახადო კუთხით შემოწმებას 6 წლის განმავლობაში, შემოწმების წლის ჩათვლით. ხელმძღვანელობას მიაჩნია, რომ 2012 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით მის მიერ შესაბამისი კანონმდებლობის ინტერპრეტაცია ჯეროვანია და რომ „ბანკის“ საგადასახადო სტატუსი უცვლელი დარჩება.

„ბანკის“ ხელმძღვანელობა მიიჩნევს, რომ შეიძლება საკმარისი დასაბეგრი მოგება იყოს ხელმისაწვდომი საგადასახადო ზარალის მომდევნო პერიოდებზე გადასატანად მისი ამოწურვის თარიღამდე.

## 5. ინფორმაცია სეგმენტების შესახებ

მართვის მიზნებისათვის „ჯგუფი“ დაყოფილია შემდეგ საოპერაციო სეგმენტებად პროდუქტებისა და მომსახურების მიხედვით:

საცალო საბანკო მომსახურება	ძირითადად მართავს ინდივიდუალური მომხმარებლების დეპოზიტებს, გასცემს სამომხმარებლო სესხებს, ოვერდრაფტებს, საკრედიტო ბარათებს და უზრუნველყოფს სახსრების გადარიცხვის საშუალებებს.
კორპორაციული და კომერციული მომსახურება	ძირითადად გასცემს სესხებსა და სხვა საკრედიტო პროდუქტებს კორპორაციულ და ინსტიტუციონალურ მომხმარებლებზე, ასევე მართავს მათ დეპოზიტებსა და მიმდინარე ანგარიშებს.
კერძო საბანკო მომსახურება	ძირითადად ეწევა ფიზიკური პირების კერძო საბანკო და ქონების მართვის მომსახურებას.
კორპორაციული ცენტრი	ძირითადად „ბანკის“ ყველა საოპერაციო სეგმენტს უწევს სახაზინო და ბექ-ოფისის მომსახურებას.
სხვა	სეგმენტები, რომლებიც ზემოთ მოყვანილ კლასიფიკაციაში არ მოხვდა, მოიცავს არასაბანკო ოპერაციებს.

ხელმძღვანელობა აკვირდება ბიზნეს ერთეულების საოპერაციო შედეგებს განცალკევებულად, რათა გადაწყვეტილება მიიღოს სახსრების განაწილებასა და შედეგების შეფასებაზე. სეგმენტის საქმიანობის შედეგი, რომელიც ქვემოთ მოყვანილ ცხრილშია განმარტებული, კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების მოგება-ზარალისგან განსხვავებულად ფასდება. მოგების გადასახადის მართვა ხდება ჯგუფურ საფუძველზე და არ ნაწილდება საოპერაციო სეგმენტებზე.

„ჯგუფი“ ოპერირებს გეოგრაფიულ ბაზარზე - საქართველოში. ვინაიდან „ჯგუფის“ აქტივები განთავსებულია ერთ გეოგრაფიულ ერთეულში, „ჯგუფის“ გარე შემოსავალი, მთლიანი აქტივები და კაპიტალის დანახარჯებიც ამავე ერთეულშია განთავსებული.

საოპერაციო სეგმენტებს შორის გარიგებები ხდება „გაშლილი ხელის მანძილის პრინციპით“, ანუ მესამე პირებთან შემდგარი გარიგებების მსგავსად.

## ინგლისურ ენაზე გამოშვებული ორიგინალის თარგმანი

სს "ლიბერთი ბანკი" და შვილობილი კომპანიები

კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების  
განმარტებითი შენიშვნები

(ათასი ლარი)

### 5. ინფორმაცია სეგმენტების შესახებ (გაგრძელება)

2012 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლის შემოსავალი სოციალური მომსახურების სააგენტოსთან წარმოებული ოპერაციებიდან იყო 8,499 ლარი (2011 წ.: 17,199 ლარი), რაც „ჯგუფის“ მთლიანი ამონაგების 9,43%-ს (2011 წ.: 20.0%) შეადგენს.

2012	საცალო საბანკო მომსახურება	კორპორა- ციული და კომერციული მომსახურება	კერძო საბანკო მომსახურება	კორპორაცი- ული ცენტრი	სხვა	შესწორებები და გაჭვითვები	სულ
<b>შემოსავალი გაყიდვებიდან</b>							
წმინდა საპროცენტო შემოსავალი	37,692	4,634	754	8,850	2	3	51,935
წმინდა საკომისიო შემოსავალი	17,360	7,737	72	3,730	(44)	-	28,855
უცხოური ვალუტებიდან							
მიღებული წმინდა შემოსულობა	1,196	896	119	3,768	-	-	5,979
სხვა შემოსავალი	400	3,660	47	573	443	(306)	4,817
<b>სულ შემოსავალი გაყიდვებიდან</b>	<b>56,648</b>	<b>16,927</b>	<b>992</b>	<b>16,921</b>	<b>401</b>	<b>(303)</b>	<b>91,586</b>
საპროცენტო სარგებლის მქონე აქტივებზე გაუფასურების წმინდა დანარიცები	(2,707)	(5,549)	(55)	(4,691)	-	498	(12,504)
თანამშრომლებზე გაწეული ხარჯი	(27,816)	(5,886)	(372)	(3,510)	(21)	(0)	(37,605)
ცვეთა და ამორტიზაცია	(6,427)	(1,482)	-	(1,976)	(120)	(0)	(10,005)
სხვა გაუფასურება და ანარიცხები	(228)	(131)	(9)	(20)	-	(497)	(885)
ზოგადი, ადმინისტრაციული და სხვა საოპერაციო ხარჯები	(12,334)	(4,025)	(315)	(4,072)	(350)	294	(20,802)
<b>შედეგები სეგმენტების მიხედვით</b>	<b>7,136</b>	<b>(146)</b>	<b>241</b>	<b>2,652</b>	<b>(90)</b>	<b>(8)</b>	<b>9,785</b>
მოგების გადასახადის ხარჯი	-	-	-	-	-	-	(4,601)
<b>წმინდა მოგება</b>	<b>-</b>	<b>-</b>	<b>-</b>	<b>-</b>	<b>-</b>	<b>-</b>	<b>5,184</b>
სეგმენტის აქტივები	747,590	54,134	14,649	23,353	930	(1,724)	838,932
ვალდებულებები სეგმენტების მიხედვით	252,360	406,558	53,692	27,638	179	(157)	740,270
<b>სხვა ინფორმაცია სეგმენტების შესახებ</b>							
ინვესტიციები მეკავშირე საწარმოებში	-	-	-	171	-	-	171
მეკავშირე საწარმოებიდან მიღებული შემოსავლის წილი	-	-	-	(63)	-	-	(63)

## ინგლისურ ენაზე გამოშვებული ორიგინალის თარგმანი

სს "ლიბერთი ბანკი" და შვილობილი კომპანიები

კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების  
განმარტებითი შენიშვნები

(ათასი ლარი)

### 5. ინფორმაცია სეგმენტების შესახებ (გაგრძელება)

2011	საგალო საბანკო მომსახურება	კორპორა- ციული და კომერციული მომსახურება	კერძო საბანკო მომსახურება	კორპორაცი- ული ცენტრი	სხვა	შესწორებები და გაქვითვები	სულ
<b>შემოსავალი გაყიდვებიდან</b>							
<b>გარე</b>							
წმინდა საპროცენტო შემოსავალი	30,034	4,301	634	6,850	-	(2)	41,817
წმინდა საკომისიო შემოსავალი	20,649	9,203	85	4,436	(44)	(1)	34,328
<b>უცხოური ვალუტებიდან</b>							
მიღებული წმინდა შემოსულობა	906	678	90	2,852	(1)	2	4,527
სხვა შემოსავალი	436	3,990	51	625	376	(432)	5,046
<b>სულ შემოსავალი გაყიდვებიდან</b>	<b>52,025</b>	<b>18,172</b>	<b>860</b>	<b>14,763</b>	<b>331</b>	<b>(433)</b>	<b>85,718</b>
<b>საპროცენტო სარგებლის მქონე</b>							
აქტივებზე გაუფასურების წმინდა დანარჩები	(3,699)	(7,584)	(75)	(6,411)	-	67	(17,702)
თანამშრომლებზე გაწეული ხარჯი	(22,376)	(4,735)	(299)	(2,823)	(38)	(471)	(30,742)
ცვეთა, ამორტიზაცია და გაუფასურება	(6,028)	(1,390)	-	(1,854)	(110)	-	(9,382)
სხვა გაუფასურება და ანარჩები	(65)	(38)	(3)	(6)	1	(72)	(183)
ზოგადი, ადმინისტრაციული და სხვა საოპერაციო ხარჯები	(11,099)	(3,622)	(284)	(3,665)	(404)	(122)	(19,196)
<b>შედევები სეგმენტების მიხედვით</b>	<b>8,758</b>	<b>803</b>	<b>199</b>	<b>4</b>	<b>(220)</b>	<b>(1,031)</b>	<b>8,513</b>
მოგების გადასახადის ხარჯი	-	-	-	-	-	-	(875)
<b>წმინდა მოგება</b>	<b>-</b>	<b>-</b>	<b>-</b>	<b>-</b>	<b>-</b>	<b>-</b>	<b>7,638</b>
<b>სეგმენტის აქტივები</b>							
ვალდებულებები სეგმენტების მიხედვით	560,496	148,161	18,159	6,243	1,194	(1,881)	732,372
ვალდებულებები სეგმენტების მიხედვით	173,106	418,253	37,039	31,167	152	(121)	659,596
<b>სხვა ინფორმაცია სეგმენტების შესახებ</b>							
ინვესტიციები მეკავშირე საწარმოებში	-	-	-	70	-	-	70
მეკავშირე საწარმოებიდან მიღებული შემოსავლის წილი	-	-	-	23	-	-	23

### 6. ფულადი სახსრები და ფულადი სახსრების ეკვივალენტები

ფული და ფულადი სახსრების ეკვივალენტები მოიცავს:

	<u>2012</u>	<u>2011</u>
სალაროში ნაღდი ფულის ნაშთი	84,839	64,753
მიმდინარე ანგარიშები სებ-ში	46,867	42,442
მიმდინარე ანგარიშები სხვა საკრედიტო დაწესებულებებში	17,987	21,020
90 დღემდე ვადიანი დეპოზიტი საკრედიტო დაწესებულებები	83,261	8,500
<b>ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები</b>	<b>232,954</b>	<b>136,715</b>

2012 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით 11,527 ლარი (2011 წლის 31 დეკემბერი: 15,705 ლარი) იყო განთავსებული მიმდინარე და ვადიან დეპოზიტებზე ეთგოს საერთაშორისო დონეზე აღირებულ ბანკებში, რომლებიც მონაწილე მხარეებად გამოდიან „ჯგუფის“ მიერ განხორციელებულ საერთაშორისო გადახდებში. 2012 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით 83,261 ლარი (2011: 8,500 ლარი) იყო განთავსებული მოკლევადიან და ერთდღიან დეპოზიტებზე საქართველოს ეროვნულ ბანკში. საკრედიტო დაწესებულებებში 90 დღემდე ვადიანი ანაბრების წლიური საპროცენტო განაკვეთები 2.5%-დან 5.0%-მდე მერყეობს.

## ინგლისურ ენაზე გამოშვებული ორიგინალის თარგმანი

სს "ლიბერთი ბანკი" და შვილობილი კომპანიები

კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების  
განმარტებითი შენიშვნები

(ათასი ლარი)

### 7. მოთხოვნები საკრედიტო დაწესებულებების მიმართ

მოთხოვნები საკრედიტო დაწესებულებების მიმართ მოიცავს:

	<b>2012</b>	<b>2011</b>
90 დღეზე მეტი ვადის მქონე ანაბარი	2,673	4,176
სავალდებულო რეზერვები სებ-ში	-	19,287
<b>მოთხოვნები საკრედიტო დაწესებულებების მიმართ</b>	<b>2,673</b>	<b>23,463</b>

2012 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, 2,673 ლარი (2011 წლის 31 დეკემბერი: 4,176 ლარი) იყო განთავსებული მიმდინარე ანგარიშებზე და ბანკთაშორის დეპოზიტებზე საერთაშორისო აღიარების მქონე ეთგოს ბანკებში, რომლებიც ძირითადად კონტრაქტებზე გამოდიან „ჯგუფის“ მიერ განხორციელებულ საერთაშორისო ანგარიშსწორების ოპერაციებში. ასეთი ანაზღაურების წლიური საპროცენტო განაკვეთი 0.1%-დან 2.5%-მდეა.

2012 წლის 21 ნოემბერს „ბანკმა“ სებ-ისგან მიიღო ნებართვის წერილი, სებ-ში ნულოვანი სავალდებულო რეზერვების შენარჩუნებაზე 2012 წლის 22 ნოემბრიდან 2013 წლის 16 იანვრამდე. წლის დასრულებისა და ნებართვის წერილის ვადის ამოწურვის შემდეგ „ბანკს“ სებ-ის მოთხოვნების შესაბამისად აქვს განთავსებული სავალდებულო რეზერვი.

### 8. კლიენტებზე გაცემული სესხები

	<b>2012</b>	<b>2011</b>
საცალო კლიენტებზე გაცემული სესხები, რეგულარული შენატანებით	260,038	228,763
კომერციული სესხები	38,446	78,646
სამომხმარებლო სესხები	38,183	25,985
მიკროსესხები	22,634	7,409
სალომზარდო სესხები	20,215	5,033
იპოთეკური სესხები	19,428	14,540
<b>კლიენტებზე გაცემული ჯამური სესხი</b>	<b>398,944</b>	<b>360,376</b>
გამოკლებული - გაუფასურების რეზერვი	(20,826)	(36,136)
<b>კლიენტებზე გაცემული სესხები</b>	<b>378,118</b>	<b>324,240</b>

## ინგლისურ ენაზე გამოშვებული ორიგინალის თარგმანი

სს "ლიბერთი ბანკი" და შვილობილი კომპანიები

კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების  
განმარტებითი შენიშვნები

(ათასი ლარი)

### 8. კლიენტებზე გაცემული სესხები (გარბელება)

#### კლიენტებზე გაცემული სესხების გაუფასურების რეზერვი

კლიენტებზე გაცემული სესხების გაუფასურების რეზერვი შემდეგ კატეგორიებად იყოფა:

	<i>2012 წლის</i>						<i>სულ 2012</i>
	<i>საცალო</i>						
<i>კლიენტებზე</i>	<i>2012 წლის</i>	<i>2012 წლის</i>	<i>2012 წლის</i>	<i>2012 წლის</i>	<i>2012 წლის</i>	<i>2012 წლის</i>	<i>სულ 2012</i>
<i>გაცემული</i>	<i>კომერციუ-</i>	<i>სამომხმარებ</i>	<i>მიკრო-</i>	<i>იპოთეკური</i>	<i>სალომზარ-</i>	<i>სესხები</i>	<i>წლის</i>
<i>სესხები,</i>	<i>ლი სესხები</i>	<i>-ლო სესხები</i>	<i>სესხები</i>	<i>სესხები</i>	<i>დო სესხები</i>	<i>სესხები</i>	<i>სესხები</i>
<i>რეგულარული</i>							
<i>შენატანებით</i>							
2012 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით	9,642	17,562	8,358	291	283	-	36,136
დარიცხვა წლის განმავლობაში	6,860	3,496	1,810	156	182	-	12,504
ამოღება	126	-	37	-	-	-	163
ჩამოწერილი თანხები	(5,589)	(11,151)	(2,249)	-	-	-	(18,989)
გაუფასურებულ სესხებზე დარიცხული პროცენტი	(720)	(5,722)	(2,546)	-	-	-	(8,988)
<b>2012 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით</b>	<b>10,319</b>	<b>4,185</b>	<b>5,410</b>	<b>447</b>	<b>465</b>	<b>-</b>	<b>20,826</b>
ინდივიდუალური გაუფასურება	8,358	3,750	3,328	149	286	-	15,871
კოლექტიური გაუფასურება	1,961	435	2,082	298	179	-	4,955
	<b>10,319</b>	<b>4,185</b>	<b>5,410</b>	<b>447</b>	<b>465</b>	<b>-</b>	<b>20,826</b>
გაუფასურებულად ინდივიდუალურად შეფასებული სესხის მთლიანი თანხა, ინდივიდუალური გაუფასურების რეზერვის გამოქვითვამდე	<b>8,358</b>	<b>5,012</b>	<b>3,328</b>	<b>149</b>	<b>286</b>	<b>-</b>	<b>17,133</b>



## ინგლისურ ენაზე გამოშვებული ორიგინალის თარგმანი

სს "ლიბერთი ბანკი" და შვილობილი კომპანიები

კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების  
განმარტებითი შენიშვნები

(ათასი ლარი)

### 8. კლიენტებზე გაცემული სესხები (გარბელება)

	<i>2011 წელს საგალო კლიენტებზე გაცემული სესხები, რეგულარული შენატანებით</i>	<i>2011 წლის კომერციუ- ლი სესხები</i>	<i>2011 წლის სამომხმარებ- ლო სესხები</i>	<i>2011 წლის მიკრო- სესხები</i>	<i>2011 წლის იპოთეკური სესხები</i>	<i>2011 წლის სალომხმარდო სესხები</i>	<i>სულ 2011 წლის სესხები</i>
<b>2011 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით</b>	<b>1,520</b>	<b>16,294</b>	<b>6,965</b>	-	-	-	<b>24,779</b>
დარიცხვა წლის განმავლობაში	8,721	4,457	3,950	291	283	-	17,702
ამოღება	3	7	91	-	-	-	101
ჩამოწერილი თანხები	(501)	(2,985)	(2,254)	-	-	-	(5,740)
გაუფასურებულ სესხებზე დარიცხული პროცენტი	(101)	(211)	(394)	-	-	-	(706)
<b>2011 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით</b>	<b>9,642</b>	<b>17,562</b>	<b>8,358</b>	<b>291</b>	<b>283</b>	-	<b>36,136</b>
ინდივიდუალური გაუფასურება	8,184	17,352	6,511	216	140	-	32,403
კოლექტიური გაუფასურება	1,458	210	1,847	75	143	-	3,733
	<b>9,642</b>	<b>17,562</b>	<b>8,358</b>	<b>291</b>	<b>283</b>	-	<b>36,136</b>
გაუფასურებულად ინდივიდუალურად შეფასებული სესხის მთლიანი თანხა, ინდივიდუალური გაუფასურების რეზერვის გამოკვეთვამდე	<b>8,184</b>	<b>23,913</b>	<b>6,637</b>	<b>216</b>	<b>228</b>	-	<b>39,178</b>

### ინდივიდუალურად გაუფასურებული სესხები

იმ სესხებზე დარიცხული საპროცენტო შემოსავალი, რომელთათვისაც აღიარებულია ინდივიდუალური გაუფასურების რეზერვი, 2012 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით შეადგენდა 2,356 ლარს (2011 წ.: 8,727 ლარს). შესაბამისი დანარიცხები აღიარებულ იქნა როგორც 2012, ისე 2011 წელს და აღრიცხულია მოგება-ზარალის კონსოლიდირებულ ანგარიშგებაში, როგორც საპროცენტო სარგებლის მქონე აქტივებზე წმინდა გაუფასურების დანარიცხი.

## ინგლისურ ენაზე გამოშვებული ორიგინალის თარგმანი

სს "ლიბერთი ბანკი" და შვილობილი კომპანიები

კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების  
განმარტებითი შენიშვნები

(ათასი ლარი)

### 8. კლიენტებზე გაცემული სესხები (გარბელება)

#### სესხის უზრუნველყოფა

უზრუნველყოფის საჭირო მოცულობა და ტიპი დამოკიდებულია კონტრაქტის საკრედიტო რისკის შეფასებაზე. შემუშავებულია უზრუნველყოფის ტიპებისა და შეფასების პარამეტრების ინსტრუქციები.

მიღებული უზრუნველყოფის ძირითადი ტიპებია:

- იურიდიული პირების სესხებისთვის - უძრავი ქონება, სასაქონლო მატერიალური მარაგები და სავაჭრო დებიტორული დავალიანება;
- ფიზიკური პირების სესხებისთვის – საცხოვრებელი ფართის იპოთეკა და ოქრო (სალომბარდო სესხებისთვის)

ხელმძღვანელობა ახდენს უზრუნველყოფის საბაზრო ღირებულების მონიტორინგს, მოითხოვს დამატებით უზრუნველყოფას სესხის ხელშეკრულების თანახმად და თავლყურს ადევნებს სესხის გაუფასურების რეზერვის ადეკვატურობის გადახედვისას მიღებული უზრუნველყოფის საბაზრო ღირებულებას.

#### კლიენტებზე გაცემული სესხების კონცენტრაცია

2012 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, „ჯგუფის“ ათ უმსხვილეს მესამე მხარე მსესხებელზე გაცემული სესხების კონცენტრაცია შეადგენდა 16,096 ლარს, ანუ „ჯგუფის“ ჯამური სასესხო პორტფელის 4.0%-ს (2011 წ.: 43,482 ლარი და 12.1%, შესაბამისად). აღნიშნული სესხებისთვის შეიქმნა რეზერვი 2,896 ლარის (2011 წ.: 16,528 ლარი) ოდენობით.

სესხები გაიცა შემდეგი ტიპის კლიენტებზე:

	<i>2012</i>	<i>2011</i>
ფიზიკური პირები	364,445	283,379
კერძო საწარმოები	34,215	73,457
სახელმწიფო ორგანიზაციები	284	3,540
<b>კლიენტებზე გაცემული სესხები, ბრუტო</b>	<b>398,944</b>	<b>360,376</b>
გამოკლებული - სესხების გაუფასურების რეზერვი	(20,826)	(36,136)
<b>კლიენტებზე გაცემული სესხები, ნეტო</b>	<b>378,118</b>	<b>324,240</b>

სესხები საქართველოს ფარგლებში, ძირითადად შემდეგ დარგებზეა გაცემული:

	<i>2012</i>	<i>2011</i>
ფიზიკური პირები	364,445	283,379
ვაჭრობა და მომსახურება	26,722	57,413
მშენებლობა	2,941	3,631
სოფლის მეურნეობა	61	-
სხვა	4,775	15,953
<b>კლიენტებზე გაცემული სესხები, ბრუტო</b>	<b>398,944</b>	<b>360,376</b>
გამოკლებული - სესხების გაუფასურების რეზერვი	(20,826)	(36,136)
<b>კლიენტებზე გაცემული სესხები, ნეტო</b>	<b>378,118</b>	<b>324,240</b>

## ინგლისურ ენაზე გამოშვებული ორიგინალის თარგმანი

სს "ლიბერთი ბანკი" და შვილობილი კომპანიები

კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების  
განმარტებითი შენიშვნები

(ათასი ლარი)

### 9. დაფარვის ვადამდე ფლობილი საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები

დაფარვის ვადამდე ფლობილი საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები მოიცავს:

	<i>2012</i>	<i>2011</i>
ფინანსთა სამინისტროს სახაზინო ობლიგაციები	52,184	69,198
ფინანსთა სამინისტროს სახაზინო თამასუქები	6,975	29,000
სახელმწიფო მფლობელობაში მყოფი შპს "საქართველოს რკინიგზის" ობლიგაციები	-	2,607
<b>დაფარვის ვადამდე ფლობილი ფასიანი ქაღალდები</b>	<b>59,159</b>	<b>100,805</b>

### 10. საინვესტიციო ქონება

	<i>2012</i>	<i>2011</i>
<b>1 იანვრის მდგომარეობით</b>	25,021	21,115
შემოსვლები	-	74
შიდა გადაცემა/გადმოცემა	(20,204)	2,574
წმინდა ცვლილება სამართლიან ღირებულებაში	(4)	1,258
<b>31 დეკემბრის მდგომარეობით</b>	<b>4,793</b>	<b>25,021</b>

საინვესტიციო ქონება ძირითადად მოიცავს "ბ" კლასის საოფისე ფართს ზუგდიდის საქმიან ნაწილში, რომლის საერთო საიჯარო ფართიც 1,848 კვ.მ.-ია და სასაწყობე შენობას თბილისის სამრეწველო უბანში, რომლის ფართიც 7,850 კვ.მ.-ს შეადგენს; ასევე თბილისის გარეთ მდებარე რამდენიმე შენობა-ნაგებობას.

„ბანკმა“ საინვესტიციო ქონების მუხლიდან ამოიღო "ლიბერთი თაუერის" ნაწილი. "ლიბერთი თაუერი" წარმოადგენს 19 სართულიან შენობას თბილისის ცენტრალურ უბანში, სადაც განლაგებულია როგორც საცხოვრებელი, ისე კომერციული შენობა-ნაგებობები. შენობას მთლიანად ფლობს „ბანკი“ და იგი მანამდე აღრიცხული იყო, როგორც საინვესტიციო ქონება. ამის ძირითადი მიზეზი ისაა, რომ „ბანკმა“ გააფართოვა საქმიანობა და თითქმის მთლიან შენობას თვითონ იკავებს. იჯარით მხოლოდ მისი უმნიშვნელო ნაწილია გადაცემული.

საინვესტიციო ქონება აღრიცხება რეალური ღირებულებით, რომელიც განისაზღვრა აკრედიტებული დამოუკიდებელი შემფასებლის "GREMIC" მიერ 2012 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით. კომპანია წარმოადგენს ამ ტიპის საინვესტიციო ქონების შეფასების დარგის სპეციალისტს. სამართლიანი ღირებულება წარმოადგენს ღირებულებას, რომლითაც აქტივები შეიძლება გაიცვალოს მცოდნე და გარიგების მოსურნე მხარეებს შორის სამართლიანი საბაზრო პირობებით შეფასების თარიღისათვის, შეფასების საერთაშორისო სტანდარტების კომიტეტის სტანდარტების შესაბამისად. შემფასებელმა კომპანიამ საინვესტიციო ქონების შესაფასებლად შემოსავლის მეთოდი გამოიყენა.

ცხრილში ქვემოთ გაწერილია საიჯარო შემოსავალი და პირდაპირი საოპერაციო ხარჯები საინვესტიციო ქონებასთან მიმართებაში:

	<i>2012</i>	<i>2011</i>
საიჯარო შემოსავალი	210	512
პირდაპირი საოპერაციო ხარჯები	5	26

პირდაპირი საოპერაციო ხარჯების მთლიანი თანხა მონაწილეობდა შესაბამის პერიოდებში საიჯარო შემოსავლის წარმოქმნაში.

## ინგლისურ ენაზე გამოშვებული ორიგინალის თარგმანი

სს "ლიბერთი ბანკი" და შვილობილი კომპანიები

კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების  
განმარტებითი შენიშვნები

(ათასი ლარი)

### 11. ძირითადი საშუალებები

ძირითადი საშუალებების დინამიკა ასეთი იყო:

	<i>მიწა და შენობა- ნაგებობები</i>	<i>ავიჯი და მოწყობი- ლობები</i>	<i>კომპიუტერუ ლი ტექნიკა და საოფისე აღჭურვი- ლობა</i>	<i>ავტოსატრან- სპორტო საშუალებები</i>	<i>საიჯარო ქონების გაუმჯობესება</i>	<i>დაუმთავრე- ბელი მშენებლობა</i>	<i>სულ</i>
<b>თვითღირებულება ან გადაფასებული ღირებულება</b>							
<b>31 დეკემბერი, 2011 წ.</b>	<b>60,379</b>	<b>30,341</b>	<b>11,702</b>	<b>9,369</b>	<b>4,735</b>	<b>1,740</b>	<b>118,266</b>
შემოსვლები	5,080	6,598	3,868	2,589	722	437	19,294
ჩამოწერა	-	(623)	-	(492)	(590)	-	(1,705)
გადაცემა	1,001	-	-	-	95	(1,096)	-
რეკლასიფიკაცია საინვესტიციო ქონებიდან	20,204	-	-	-	-	-	20,204
გაუფასურება	(608)	-	-	-	-	-	(608)
<b>31 დეკემბერი, 2012 წ.</b>	<b>86,056</b>	<b>36,316</b>	<b>15,570</b>	<b>11,466</b>	<b>4,962</b>	<b>1,081</b>	<b>155,451</b>
<b>დაგროვილი ცვეთა</b>							
<b>31 დეკემბერი, 2011 წ.</b>	<b>171</b>	<b>9,696</b>	<b>7,436</b>	<b>3,380</b>	<b>382</b>	<b>-</b>	<b>21,065</b>
ცვეთის დანარიცხი	1,351	3,470	2,233	1,889	106	-	9,049
ჩამოწერა	-	(383)	-	(375)	-	-	(758)
<b>31 დეკემბერი, 2012 წ.</b>	<b>1,522</b>	<b>12,783</b>	<b>9,669</b>	<b>4,894</b>	<b>488</b>	<b>-</b>	<b>29,356</b>
<b>წმინდა საბალანსო ღირებულება</b>							
<b>31 დეკემბერი, 2011 წ.</b>	<b>60,208</b>	<b>20,645</b>	<b>4,266</b>	<b>5,989</b>	<b>4,353</b>	<b>1,740</b>	<b>97,201</b>
<b>31 დეკემბერი, 2012 წ.</b>	<b>84,534</b>	<b>23,533</b>	<b>5,901</b>	<b>6,572</b>	<b>4,474</b>	<b>1,081</b>	<b>126,095</b>

## ინგლისურ ენაზე გამოშვებული ორიგინალის თარგმანი

სს "ლიბერთი ბანკი" და შვილობილი კომპანიები

კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების  
განმარტებითი შენიშვნები

(ათასი ლარი)

### 11. ძირითადი საშუალებები (გაგრძელება)

	<i>მიწა და შენობა- ნაგებობები</i>	<i>ავეჯი და მოწყობი- ლობები</i>	<i>კომპიუტერუ -ლი ტექნიკა და საოფისე აღჭურვი- ლობა</i>	<i>ავტოსატრან- სპორტო საშუალებები</i>	<i>საიჯარო ქონების გაუმჯობესება</i>	<i>დაუმთავრე- ბელი მშენებლობა</i>	<i>სულ</i>
<b>თვითღირებულება</b>							
<b>ან</b>							
<b>გადაფასებული</b>							
<b>ღირებულება</b>							
<b>31 დეკემბერი, 2010 წ.</b>	<b>59,269</b>	<b>27,077</b>	<b>9,623</b>	<b>4,897</b>	<b>4,855</b>	<b>3,284</b>	<b>109,005</b>
შემოსვლები	3,900	4,670	2,110	4,557	987	318	16,542
გასხვისება და ჩამოწერა	(677)	(64)	(33)	(33)	-	-	(807)
ჩამოწერა	(476)	-	(11)	(6)	-	-	(493)
გადაცემა	821	-	-	-	3	(824)	-
რეკლასიფიკაცია	2,031	(1,342)	13	(46)	(1,110)	(1,038)	(1,492)
გადაფასების შედეგი	(4,489)	-	-	-	-	-	(4,489)
<b>31 დეკემბერი, 2011 წ.</b>	<b>60,379</b>	<b>30,341</b>	<b>11,702</b>	<b>9,369</b>	<b>4,735</b>	<b>1,740</b>	<b>118,266</b>
<b>დაგროვილი ცვეთა</b>							
<b>31 დეკემბერი, 2010 წ.</b>	<b>1,799</b>	<b>6,513</b>	<b>6,134</b>	<b>2,024</b>	<b>370</b>	<b>-</b>	<b>16,840</b>
ცვეთის დანარიცხი	1,181	2,873	1,805	1,360	83	-	7,302
გასხვისება და ჩამოწერა	(68)	(2)	(4)	-	-	-	(74)
ჩამოწერა	(23)	-	-	(6)	-	-	(29)
რეკლასიფიკაცია	314	312	(499)	2	(71)	-	58
გადაფასების შედეგი	(3,032)	-	-	-	-	-	(3,032)
<b>31 დეკემბერი, 2011 წ.</b>	<b>171</b>	<b>9,696</b>	<b>7,436</b>	<b>3,380</b>	<b>382</b>	<b>-</b>	<b>21,065</b>
<b>წმინდა საბალანსო</b>							
<b>ღირებულება</b>							
<b>31 დეკემბერი, 2010 წ.</b>	<b>57,470</b>	<b>20,564</b>	<b>3,489</b>	<b>2,873</b>	<b>4,485</b>	<b>3,284</b>	<b>92,165</b>
<b>31 დეკემბერი, 2011 წ.</b>	<b>60,208</b>	<b>20,645</b>	<b>4,266</b>	<b>5,989</b>	<b>4,353</b>	<b>1,740</b>	<b>97,201</b>

„ჯგუფის“ შენობა-ნაგებობები სისტემატურად გადაფასდება. ბოლო გადაფასების თარიღი 2011 წლის 31 დეკემბერი იყო. 2012 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით „ჯგუფმა“ მოახდინა თავისი შენობა-ნაგებობების საბაზრო ფასების ანალიზი და დაასკვნა, რომ მათი საბაზრო ფასი არსებითად არ განსხვავდებოდა მათი საბალანსო ღირებულებისგან.

## ინგლისურ ენაზე გამოშვებული ორიგინალის თარგმანი

სს "ლიბერთი ბანკი" და შვილობილი კომპანიები

კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების  
განმარტებითი შენიშვნები

(ათასი ლარი)

### 11. ძირითადი საშუალებები (გაგრძელება)

შენიშვნა-ნაგებობები თვითღირებულების მოდელით თუ შეფასდა, მათი საბალანსო ღირებულება იქნება:

	<b>2012</b>	<b>2011</b>
თვითღირებულება	41,417	35,942
დაგროვილი ცვეთა და გაუფასურება	(4,418)	(3,590)
<b>ნარჩენი საბალანსო ღირებულება</b>	<b>36,997</b>	<b>32,352</b>

### 12. არამატერიალური აქტივები

არამატერიალური აქტივების, მათ შორის კომპიუტერული პროგრამებისა და ლიცენზიების დინამიკა ასეთია:

	<i>პროგრამული უზრუნველყოფა და ლიცენზიები</i>
<b>თვითღირებულება</b>	
<b>31 დეკემბერი, 2011 წ.</b>	<b>8,689</b>
შემოსვლები	4,099
გასხვისება და ჩამოწერა	(19)
<b>31 დეკემბერი, 2012 წ.</b>	<b>12,769</b>
<b>დაგროვილი ამორტიზაცია</b>	
<b>31 დეკემბერი, 2011 წ.</b>	<b>2,534</b>
ამორტიზაციის დანარიცხი	956
გასხვისება და ჩამოწერა	(1)
<b>31 დეკემბერი, 2012 წ.</b>	<b>3,489</b>
<b>წმინდა საბალანსო ღირებულება</b>	
<b>31 დეკემბერი, 2011 წ.</b>	<b>6,155</b>
<b>31 დეკემბერი, 2012 წ.</b>	<b>9,280</b>
	<i>პროგრამული უზრუნველყოფა და ლიცენზიები</i>
<b>თვითღირებულება</b>	
<b>31 დეკემბერი, 2010 წ.</b>	<b>9,079</b>
შემოსვლები	1,562
გასხვისება და ჩამოწერა	(1,952)
<b>31 დეკემბერი, 2011 წ.</b>	<b>8,689</b>
<b>დაგროვილი ამორტიზაცია</b>	
<b>31 დეკემბერი, 2010 წ.</b>	<b>3,722</b>
ამორტიზაციის დანარიცხი	762
გასხვისება და ჩამოწერა	(1,950)
<b>31 დეკემბერი, 2011 წ.</b>	<b>2,534</b>
<b>წმინდა საბალანსო ღირებულება</b>	
<b>31 დეკემბერი, 2010 წ.</b>	<b>5,357</b>
<b>31 დეკემბერი, 2011 წ.</b>	<b>6,155</b>

## ინგლისურ ენაზე გამოშვებული ორიგინალის თარგმანი

სს "ლიბერთი ბანკი" და შვილობილი კომპანიები

კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების  
განმარტებითი შენიშვნები

(ათასი ლარი)

### 13. გადასახადი

მოგების გადასახადის ხარჯი ასეთია:

	<i>2012</i>	<i>2011</i>
გადავადებული გადასახადის დანარიცხი – დროებითი სხვაობების წარმოშობა და აღდგენა	4,601	875
<b>მოგების გადასახადის ხარჯი</b>	<b>4,601</b>	<b>875</b>

საქართველოში იურიდიულმა პირებმა ინდივიდუალური საგადასახადო დეკლარაციები უნდა წარადგინონ. 2012 და 2011 წლებში მოგების გადასახადის განაკვეთი, გარდა სახელმწიფო ფასიანი ქაღალდებიდან მიღებული მოგებისა, 15% იყო. სახელმწიფო ფასიანი ქაღალდებიდან და საქართველოს ეროვნული ბანკის დეპოზიტებიდან მიღებულ საპროცენტო შემოსავლებზე გადასახადის განაკვეთი 0%-ს შეადგენს.

მოგების გადასახადის ეფექტური განაკვეთი განსხვავდება კანონმდებლობით გათვალისწინებული მოგების გადასახადის განაკვეთისგან. ქვემოთ შეჯერებულია მოგების გადასახადის ხარჯი კანონმდებლობით გათვალისწინებული განაკვეთების მიხედვით და მოგების გასახადის რეალური ხარჯი.

	<i>2012</i>	<i>2011</i>
<b>მოგება მოგების გადასახადის გადახდამდე</b>	<b>9,785</b>	<b>8,513</b>
კანონმდებლობით გათვალისწინებული გადასახადის განაკვეთი	15%	15%
<b>თეორიული მოგების გადასახადის ხარჯი კანონმდებლობით გათვალისწინებული გადასახადის განაკვეთით</b>	<b>1,468</b>	<b>1,277</b>
ცვლილება აულიარებელ გადავადებულ საგადასახადო აქტივში	5,072	1,309
სახელმწიფო ფასიანი ქაღალდებიდან მიღებული შემოსავალი 0% განაკვეთით	(2,038)	(1,985)
შვილობილი საწარმოს გაყიდვასთან დაკავშირებული დაუბეგრავი მოგება	-	128
სხვა	99	146
<b>მოგების გადასახადის ხარჯი</b>	<b>4,601</b>	<b>875</b>

## ინგლისურ ენაზე გამოშვებული ორიგინალის თარგმანი

სს "ლიბერთი ბანკი" და შვილობილი კომპანიები

კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების  
განმარტებითი შენიშვნები

(ათასი ლარი)

### 13. გადასახადი (გაგრძელება)

გადავადებული საგადასახადო აქტივები და ვალდებულებები 31 დეკემბრის მდგომარეობით და მათი დინამიკა შესაბამის წლებში შემდეგია:

	დროებითი სხვაობების წარმოშობა და აღდგენა			დროებითი სხვაობების წარმოშობა და აღდგენა			2012
	2010	მოგება- ზარალის ანგარიშგ ებაში	სხვა სრულ შემოსავალშ ო	2011	მოგება- ზარალის ანგარიშგ ებაში	სხვა სრულ შემოსავალშ ეზაში	
გამოქვითვადი დროებითი სხვაობების საგადასახადო ეფექტი							
ძირითადი საშუალებები	269	-	-	269	-	-	269
მომდევნო პერიოდზე გადატანილი საგადასახადო ზარალი	7,645	(507)	-	7,138	(1,309)	-	5,829
კლიენტებზე გაცემული სესხები	1,163	123	-	1,286	430	-	1,716
ინვესტიციები აქციებში	1,030	(1)	-	1,029	44	-	1,073
სხვა აქტივები	258	179	-	437	(233)	-	204
სხვა ვალდებულებები	(134)	481	-	347	64	-	411
<b>მთლიანი გადავადებული საგადასახადო აქტივები</b>	<b>10,231</b>	<b>275</b>	<b>-</b>	<b>10,506</b>	<b>(1,004)</b>	<b>-</b>	<b>9,502</b>
აულიარებელი გადავადებული საგადასახადო აქტივი	(269)	(1,309)	-	(1,578)	(4,048)	-	(5,626)
<b>გადავადებული საგადასახადო აქტივი</b>	<b>9,962</b>	<b>(1,034)</b>	<b>-</b>	<b>8,928</b>	<b>(5,052)</b>	<b>-</b>	<b>3,876</b>
დასაბეგრი დროებითი სხვაობების საგადასახადო ეფექტი:							
ძირითადი საშუალებები და არამატერიალური აქტივები	(8,241)	57	20	(8,164)	451	91	(7,622)
საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები	(109)	102	7	-	-	-	-
<b>გადავადებული საგადასახადო ვალდებულებები</b>	<b>(8,350)</b>	<b>159</b>	<b>27</b>	<b>(8,164)</b>	<b>451</b>	<b>91</b>	<b>(7,622)</b>
<b>წმინდა გადავადებული საგადასახადო აქტივები/ (ვალდებულებები)</b>	<b>1,612</b>	<b>(875)</b>	<b>27</b>	<b>764</b>	<b>(4,601)</b>	<b>91</b>	<b>(3,746)</b>



## ინგლისურ ენაზე გამოშვებული ორიგინალის თარგმანი

სს "ლიბერთი ბანკი" და შვილობილი კომპანიები

კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების  
განმარტებითი შენიშვნები

(ათასი ლარი)

### 13. გადასახადი (გაგრძელება)

„ჯგუფს“ მომავალ პერიოდებზე გადატანილი აქვს საგადასახადო ზარალი 38,858 ლარის ოდენობით (2011 წ.: 47,582 ლარი), რომლის გამოყენების ვადაც იწურება 2013 წელს. 2012 წელს „ჯგუფმა“ აღიარა საგადასახადო ზარალის გადავადებასთან დაკავშირებული წმინდა გადავადებული აქტივი 473 ლარის (მთლიან 5,829 ლარს გამოკლებული 5,356 ლარის რეზერვი), ხოლო 2011 წელს - 5,828 ლარის ოდენობით (მთლიან 7,137 ლარს გამოკლებული 1,309 ლარის რეზერვი). წლის განმავლობაში „ბანკმა“ გამოიყენა მომდევნო პერიოდებზე გადატანილი საგადასახადო ზარალი 1,892 ლარის ოდენობით (2011 წ.: 3,380 ლარი) და ჩამოწერა ვადაგასული ნაწილი 6,831 ლარის ოდენობით (2011 წ.: 0 ლარი). გამოყენების საგადასახადო ეფექტმა შეადგინა 285 ლარი (2011 წ.: 507 ლარი), ხოლო ჩამოწერის საგადასახადო ეფექტმა - 1,024 ლარი (2011 წ.: 0 ლარი). მომდევნო პერიოდებზე გადატანილი საგადასახადო ზარალი გამოყენების ვადის ამოწურვის წლებითურთ წარმოდგენილია შემდეგ ცხრილში:

ვადის ამოწურვის წელი	2012	2011
2012	-	8,724
2013	30,226	30,226
2014	6,310	6,310
2015	2,322	2,322
მომდევნო პერიოდზე გადატანილი მთლიანი საგადასახადო ზარალი	38, 858	47,582
მომდევნო პერიოდზე გადატანილი აუღიარებელი საგადასახადო ზარალი	(35,708)	(8,724)
<b>მომდევნო პერიოდზე გადატანილი წმინდა საგადასახადო ზარალი</b>	<b>3,150</b>	<b>38,858</b>

### 14. სხვა აქტივები, ავანსები და სხვა ვალდებულებები

სხვა აქტივებს მიეკუთვნება:

	2012	2011
მოთხოვნები ფულადი გადარიცხვების სისტემის ოპერატორების მიმართ	10,149	5,517
განთავსებული საგარანტიო დეპოზიტები	1,388	1,374
გადახდილი გარანტიებიდან მისაღები ანგარიშები	794	801
დასაკუთრებული ქონება	712	782
წინასწარ გადახდილი გადასახადები მოგების გადასახადის გარდა	577	542
დოკუმენტური ოპერაციებიდან მისაღები ანგარიშები	231	133
ინვესტიციები მეკავშირე საწარმოებში	171	70
სხვა	2,985	2,316
	<b>17,007</b>	<b>11,535</b>
გამოკლებული - სხვა აქტივების გაუფასურების რეზერვი	(1,372)	(1,601)
<b>სხვა აქტივები</b>	<b>15,635</b>	<b>9,934</b>

ფულადი გადარიცხვებიდან 10,149 ლარის (2011 წ.: 5,517 ლარის) ოდენობის მისაღები ანგარიშები წარმოადგენს საცალო კლიენტების მისამართით წინასწარ შესრულებულ ფულად გადარიცხვებს პერიოდის ბოლოსთვის, რაც შემდეგ რამდენიმე დღეში გადაიხადეს სისტემების ოპერატორებმა მომსახურების ხელშეკრულებების შესაბამისად.

2012 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით განთავსებული საგარანტიო დეპოზიტები ძირითადად წარმოადგენს დაგირავებულ სახსრებს "ვიზა ინკ."-ში 579 ლარის, ხოლო "მასტერ ქარდ ინკ."-ში 757 ლარის ოდენობით. (2011 წ.: "ვიზა ინკ."-ში 560 ლარი, "მასტერ ქარდ ინკ."-ში 763 ლარი).

## ინგლისურ ენაზე გამოშვებული ორიგინალის თარგმანი

სს "ლიბერთი ბანკი" და შვილობილი კომპანიები

კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების  
განმარტებითი შენიშვნები

(ათასი ლარი)

### 14. სხვა აქტივები, ავანსები და სხვა ვალდებულებები (გაგრძელება)

ავანსები მოიცავს შემდეგს:

	<b>2012</b>	<b>2011</b>
დაცვის მომსახურებისთვის გადახდილი ავანსი	4,401	-
ძირითადი საშუალებებისა და არამატერიალური აქტივებისთვის გადახდილი ავანსები	3,698	5,485
პროფესიული მომსახურებისთვის გადახდილი ავანსი	203	453
საოფისე აღჭურვილობისთვის გადახდილი ავანსი	115	252
წინასწარ გადახდილი დაზღვევა	107	126
სხვა	1,062	712
<b>სულ ავანსები</b>	<b>9,586</b>	<b>7,028</b>

დაცვის მომსახურებისთვის გადახდილი ავანსები წარმოადგენს სსიპ "დაცვის პოლიციის დეპარტამენტისთვის" წინასწარ გადახდილ თანხებს. 2012 წლის 30 მაისს „ბანკმა“ ხელი მოაწერა ხუთწლიან მომსახურების ხელშეკრულებას დაცვის პოლიციის დეპარტამენტთან 63 თვის ვადით, 2017 წლის 1 სექტემბრამდე. ხელშეკრულების თანხა 5 მილიონ ლარს შეადგენს. ხელშეკრულების თანახმად დაცვის პოლიციის დეპარტამენტი „ბანკის“ სათავე ოფისს, ფილიალებსა და სხვა სადისტრიბუციო ცენტრებს, ასევე ინკასაციის მანქანებს დაცვის მომსახურებას გაუწევს. ამ ხელშეკრულების საფუძველზე „ბანკმა“ აღიარა 583 ლარის ოდენობის ხარჯი 2012 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისთვის.

31 დეკემბრის მდგომარეობით სხვა ვალდებულებები მოიცავდა შემდეგს:

	<b>2012</b>	<b>2011</b>
დაუფარავი თანხები	4,690	7,757
დარიცხული პრემია	1,884	1,785
არამატერიალურ აქტივებზე გადასახდელი ანგარიშები	1,498	-
სხვადასხვა კრედიტორები	766	1,316
დასაფარი საოპერაციო გადასახადი	703	345
წარმოებული ფინანსური ვალდებულებები	272	144
გაცემული გარანტიების და აღებული ვალდებულებების რეზერვი	188	99
აქციების საფუძველზე გადახდების დანარიცხი	-	1,437
სხვა	1,933	1,375
<b>სხვა ვალდებულებები</b>	<b>11,934</b>	<b>14,258</b>

## ინგლისურ ენაზე გამოშვებული ორიგინალის თარგმანი

სს "ლიბერთი ბანკი" და შვილობილი კომპანიები

კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების  
განმარტებითი შენიშვნები

(ათასი ლარი)

### 14. სხვა აქტივები, ავანსები და სხვა ვალდებულებები (გაგრძელება)

გაუფასურების რეზერვის და ანარიცხების დინამიკა ასეთია:

	<i>გასაყიდად არსებული საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები</i>	<i>სხვა აქტივები</i>	<i>გარანტიები და ვალდებულებები</i>	<i>სულ</i>
<b>31 დეკემბერი, 2011 წ.</b>	-	1,601	99	1,700
დანარიცხი	408	388	89	885
ჩამოწერა	-	(617)	-	(617)
<b>31 დეკემბერი, 2012 წ.</b>	<u>408</u>	<u>1,372</u>	<u>188</u>	<u>1,968</u>
	<i>გასაყიდად არსებული საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები</i>	<i>სხვა აქტივები</i>	<i>გარანტიები და ვალდებულებები</i>	<i>სულ</i>
<b>31 დეკემბერი, 2010 წ.</b>	-	1,514	69	1,583
დანარიცხი	42	111	30	183
ჩამოწერა	(42)	(29)	-	(71)
ამოღება	-	5	-	5
<b>31 დეკემბერი, 2011 წ.</b>	<u>-</u>	<u>1,601</u>	<u>99</u>	<u>1,700</u>

მოთხოვნების, გარანტიების და ვალდებულებების ანარიცხები აღირიცხება სხვა ვალდებულებებში. გასაყიდად არსებული საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდების გაუფასურების შედეგად შესაბამისი აქტივის საბალანსო ღირებულება შემცირებულია.

### 15. ვალდებულებები საკრედიტო დაწესებულებების წინაშე

მოთხოვნები საკრედიტო დაწესებულებების წინაშე მოიცავს:

	<u>2012</u>	<u>2011</u>
მიმდინარე ანგარიშებს	1,035	843
ვადიანი ანაზრები და სესხები	27,138	20,369
<b>ვალდებულებები საკრედიტო დაწესებულებების წინაშე</b>	<u>28,173</u>	<u>21,212</u>

## ინგლისურ ენაზე გამოშვებული ორიგინალის თარგმანი

სს "ლიბერთი ბანკი" და შვილობილი კომპანიები

კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების  
განმარტებითი შენიშვნები

(ათასი ლარი)

### 16. ვალდებულებები კლიენტების მიმართ

ვალდებულებები კლიენტების წინაშე მოიცავს:

	<i>2012</i>	<i>2011</i>
მიმდინარე ანგარიშებს	452,766	473,481
ვადიან ანაზრებს	243,651	131,495
<b>ვალდებულებები კლიენტების მიმართ</b>	<b>696,417</b>	<b>604,976</b>
<b>გაცემული გარანტიების უზრუნველყოფა</b>	<b>3,215</b>	<b>1,982</b>

2012 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, კლიენტების წინაშე ვალდებულებები 214,250 ლარის (30.8%) ოდენობით მოდიოდა ათ უმსხვილეს მენაზრეზე (2011 წლის 31 დეკემბერი: 214,870 ლარი (35.6%)).

ვალდებულებები კლიენტების წინაშე მოიცავს ანგარიშებს კლიენტების შემდეგ ტიპებთან:

	<i>2012</i>	<i>2011</i>
სახელმწიფო და საბიუჯეტო ორგანიზაციები	323,963	326,704
ფიზიკური პირები	301,710	198,920
კერძო საწარმოები	70,744	79,352
<b>ვალდებულებები კლიენტების მიმართ</b>	<b>696,417</b>	<b>604,976</b>

ვალდებულებები კლიენტების წინაშე ეკონომიკის სექტორების მიხედვით:

	<i>2012</i>	<i>2011</i>
სახელმწიფო და საბიუჯეტო ორგანიზაციები	323,963	326,704
ფიზიკური პირები	301,710	198,920
ვაჭრობა	21,961	12,723
უძრავი ქონების მშენებლობა	4,519	3,927
ტრანსპორტი და კომუნიკაცია	4,119	2,902
ენერგეტიკა	3,054	2,115
სოფლის მეურნეობა	1,120	11,858
სამთო მრეწველობა	116	1,304
სხვა	35,855	44,523
<b>ვალდებულებები კლიენტების მიმართ</b>	<b>696,417</b>	<b>604,976</b>

## ინგლისურ ენაზე გამოშვებული ორიგინალის თარგმანი

სს "ლიბერთი ბანკი" და შვილობილი კომპანიები

კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების  
განმარტებითი შენიშვნები

(ათასი ლარი)

### 17. კაპიტალი

*საწესდებო კაპიტალი*

2012 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით „ბანკის“ საწესდებო კაპიტალი შედგებოდა 6,000,000,000 ჩვეულებრივი აქციისგან, რომელთაგან 5,918,670,396 გამოშვებული იყო და 5,328,424,621 ჩვეულებრივი აქცია სრულად იყო განაღდებული (2011 წლის 31 დეკემბერი: 4,468,637,039 ჩვეულებრივი აქცია, რომელთაგან 4,270,769,313 გამოშვებული და სრულად განაღდებული იყო). თითოეული აქციის ნომინალური ღირებულებაა 0.01 ლარი.

გამოშვებული ჩვეულებრივი და პრივილეგირებული აქციები, გამოსყიდული აქციების გარდა, და მათი დინამიკა ქვემოთ არის მოცემული:

	<i>აქციების რაოდენობა</i>		<i>ნომინალური თანხა</i>		<i>სულ</i>
	<i>პრივილე- გირებული</i>	<i>ჩვეულებ- რივი</i>	<i>პრივილე- გირებული</i>	<i>ჩვეულებ- რივი</i>	
<b>31 დეკემბერი, 2010 წ.</b>	-	<b>2,663,952</b>	-	<b>26,640</b>	<b>26,640</b>
სააქციო კაპიტალის გაზრდა	-	1,384,152	-	13,842	<b>13,842</b>
გამოსყიდული აქციების გაყიდვა	-	221,815	-	2,218	<b>2,218</b>
სააქციო კაპიტალის გაზრდა "ESOP"	-	850	-	8	<b>8</b>
პროგრამის შედეგად	-		-		
<b>31 დეკემბერი, 2011 წ.</b>	-	<b>4,270,769</b>	-	<b>42,708</b>	<b>42,708</b>
სააქციო კაპიტალის გაზრდა	893	1,057,655	893	10,576	<b>11,469</b>
<b>31 დეკემბერი, 2012 წ.</b>	<b>893</b>	<b>5,328,424</b>	<b>893</b>	<b>53,284</b>	<b>54,177</b>

აქციონერებმა „ჯგუფის“ სააქციო კაპიტალში შენატანი განახორციელეს ლარში და ისინი უფლებამოსილი არიან დივიდენდები და კაპიტალის ნებისმიერი განაწილება მიიღონ ლარში.

2012 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისთვის „ბანკმა“ მოიზიდა 18,614 ლარი პირობით კაპიტალში მონაწილეობის თამასუქების კონვერტაციით 1,057,655,308 ახლად გამოშვებულ ჩვეულებრივ აქციად. კონვერტაციის ფასი შეადგენდა 0.0176 ლარს (რის შედეგადაც ნომინალური კაპიტალი 10,576 ლარით, და დამატებით შეტანილი კაპიტალი 8,038 ლარით გაიზარდა) შპს "ლიბერთი ჰოლდინგ ჯორჯია" და სს "ლიბერთი კაპიტალი" ფლობდნენ პირობით კაპიტალში მონაწილეობის თამასუქების 95.7%-ს, ხოლო დანარჩენს - უმცირესობის წილის მფლობელები.

2011 წლის 30 დეკემბერს „ბანკმა“ 17,661 ლარის ოდენობის ახალი კაპიტალი მოიზიდა კაპიტალის გაზრდის მეშვეობით. შპს "ლიბერთი ჰოლდინგ ჯორჯიამ" შეისყიდა 1,007,621,951 ჩვეულებრივი აქცია, რის შედეგადაც „ბანკის“ მთლიანი სააქციო კაპიტალი 16,525 ლარით გაიზარდა (ნომინალური კაპიტალი 10,076 ლარით, ხოლო დამატებით შეტანილი კაპიტალი 6,449 ლარით). უმცირესობის წილის მფლობელებმა შეისყიდეს 69,278,122 ჩვეულებრივი აქცია, რის შედეგადაც „ბანკის“ სააქციო კაპიტალი 1,136 ლარით გაიზარდა (ნომინალური კაპიტალი 693 ლარით, ხოლო დამატებით შეტანილი კაპიტალი 443 ლარით).

კაპიტალის გაზრდის გარდა, 2011 წელს „ბანკმა“ გაყიდა 529,067,126 ჩვეულებრივი აქცია მესამე მხარეებზე, რის შედეგადაც „ბანკის“ მთლიანი სააქციო კაპიტალი 13,240 ლარით გაიზარდა (ნომინალური კაპიტალი 5,291 ლარით, ხოლო დამატებით შეტანილი კაპიტალი 7,950 ლარით).

2010 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისთვის „ბანკის“ სააქციო კაპიტალში ძირითადი შენატანი ეკუთვნოდა შპს "ლიბერთი ჰოლდინგ ჯორჯიას" და სს "ლიბერთი კაპიტალს". 2010 წლის თებერვალში შპს "ლიბერთი ჰოლდინგ ჯორჯიამ" შეისყიდა 975,000,000 ჩვეულებრივი აქცია, რის შედეგადაც „ბანკის“ სააქციო კაპიტალი გაიზარდა 17,160 ლარით (ნომინალური კაპიტალი 9,750 ლარით, ხოლო დამატებით შეტანილი კაპიტალი 7,410 ლარით). ამასთანავე წელს „ბანკმა“ გაყიდა 151,508,589 ჩვეულებრივი აქცია მესამე მხარეებზე, რის შედეგადაც „ბანკის“ მთლიანი სააქციო კაპიტალი 3,537 ლარით გაიზარდა.

2010 წლის 4 თებერვალს და 18 სექტემბერს „ბანკის“ სააქციო კაპიტალი შესაბამისად 10,000 ლარით და 20,000 ლარით გაიზარდა, 30,000 ლარიდან 2009 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით და 60,000 ლარიდან 2010 წლის სექტემბრის მდგომარეობით, და 6,000,000,000 ჩვეულებრივი აქცია შეადგინა. ზრდა მოხდა ინვესტირებისთვის ახლადგამოშვებული ჩვეულებრივი აქციების მიყიდვის გზით სააქციო კაპიტალის მოსალოდნელი ზრდის გამო.

## ინგლისურ ენაზე გამოშვებული ორიგინალის თარგმანი

სს "ლიბერთი ბანკი" და შვილობილი კომპანიები

კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების  
განმარტებითი შენიშვნები

(ათასი ლარი)

### 17. კაპიტალი (გაგრძელება)

#### პრივილეგირებული აქციები

2012 წლის აგვისტოში „ბანკმა“ გამოუშვა 10,000,000 კონვერტირებადი პრივილეგირებული აქცია, რომლებიც გამოსყიდვას არ ექვემდებარება. მათგან 892,553 აქცია 2012 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით მიმოქცევაში იყო, დანარჩენი აქციები გასაყიდად არსებული საჯარო შეთავაზების გზით და მათი ვადა 2013 წლის 30 ივნისს იწურება. „ბანკის“ პრივილეგირებული აქციები არ არის ბირჟაზე კოტირებული.

2012 წლის 25 ოქტომბერს შპს "ლიბერთი ჰოლდინგ ჯორჯიამ" და სს "ლიბერთი კაპიტალმა" შეისყიდეს „ბანკის“ მიერ გამოშვებული 562 ლარის და 68 ლარის კონვერტირებადი პრივილეგირებული აქცია.

პრივილეგირებულ აქციებზე დივიდენდების განაკვეთი წელიწადში 17%-ია, გადაიხდება ყოველწლიურად და ექვემდებარება აქციონერთა საერთო კრების მიერ დამტკიცებას ყოველ წელს. პრივილეგირებული აქციები არაკუმულაციურია. კონვერსიის ოფციონი კლასიფიცირდა კაპიტალის ნაწილად თავდაპირველი აღიარების თარიღისთვის და მისი სამართლიანი ღირებულება ნულს შეადგენდა.

დივიდენდის გადახდა დამოკიდებულია „ბანკის“ ფინანსურ მდგომარეობაზე და საქმიანობის შედეგზე და კაპიტალის ადეკვატურობის გონივრულ მოთხოვნებზე და შეიძლება, სხვა მიზეზებთან ერთად, შეიზღუდოს არსებული კანონმდებლობითა და ნორმატიული აქტებით, ფინანსური ხელშეკრულებებითა და სხვა შეთანხმებებითა თუ ვალდებულებებით, ასევე საქართველოს ეროვნული ბანკის მიერ.

#### საბაზო/განზავებული მოგება ერთ აქციაზე

2012 წელს „ჯგუფის“ ჩვეულებრივი აქციების მფლობელებისთვის განკუთვნილი წმინდა შემოსავალი შეადგენდა 5,184 ლარს (2011 წ.: 7,638 ლარი). 2012 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით წლის განმავლობაში მიმოქცევაში მყოფი აქციების საშუალო შეწონილი რაოდენობა იყო 4,653,621,404 (2011 წ.: 3,220,107,186), შესაბამისად, შემოსავალი ერთ აქციაზე 2012 წელს შეადგენდა 0.00111 ლარს (ჯამურად) (2011 წ.: 0.00237 ლარი). 2012 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით ჩვეულებრივი აქციების განზავებული რაოდენობა შეადგენდა 4,701,071,753-ს (2011 წ.: 4,277,762,470) ხოლო შედეგად, განზავებული მოგება ერთ აქციაზე შეადგენდა 0.00110 ლარს (ჯამურად) 2012 წელს (2011 წ.: 0.00234 ლარი). განზავება მოიცავს განზავების ეფექტს 892,553 პრივილეგირებული აქციის ჩვეულებრივ აქციებად კონვერტაციის შედეგად.

#### ESOP პროგრამა

„ბანკმა“ შეიმუშავა ხელმძღვანელობის აქციებზე დაფუნდებული საკომპენსაციო პაკეტის პროგრამა ("ESOP"), რომელიც უფლებას ანიჭებს მათ იყიდონ ჩვეულებრივი აქციები ნომინალური ღირებულებით ერთ აქციაზე - 0.01 ლარი უფლების გადაცემის პირობების შესაბამისად. აღნიშნულის ძალაში შესვლის თარიღია 2010 წლის 1 იანვარი, ხოლო უფლების გადაცემის პერიოდი - 3 წელი. შესაბამისი ნომინალური ღირებულების ოფციონის ერთი მესამედი უნდა გადაიწილდეს 2011, 2012 და 2013 წლებზე, იმ პირობით, რომ მიმდები ამ პერიოდში „ბანკში“ იმუშავენ. აღნიშნული პროგრამისთვის განკუთვნილი აქციები (174,678,856 ახლად გამოშვებული ჩვეულებრივი აქცია) 2010 წელს გაიყიდა გადავადებული გადახდის საფუძველზე Stichting Liberty ESOP-ზე, რომელიც ნიდერლანდების კანონმდებლობის შესაბამისად არის დაფუნდებული.

2012 წლის 1 იანვარს „ბანკმა“ 18,661,977 ჩვეულებრივი აქციის შესყიდვის ნომინალური ღირებულების ოფციონი გადასცა ხელმძღვანელ პოზიციაზე მყოფ 10 თანამშრომელს ერთი წლის ვადით.

## ინგლისურ ენაზე გამოშვებული ორიგინალის თარგმანი

სს "ლიბერთი ბანკი" და შვილობილი კომპანიები

კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების  
განმარტებითი შენიშვნები

(ათასი ლარი)

### 17. კაპიტალი (გაგრძელება)

2012 წლის 31 დეკემბერს 161,928,757 აქცია გაცა „ბანკის“ 30 თანამშრომელზე (2011 წლის 31 დეკემბერი: 168,128,732 აქცია 48 თანამშრომელზე). 2012 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით 6,199,975 (2011 წლის 31 დეკემბერი: 8,559,263) ჩვეულებრივი აქცია იქნა ჩამორთმეული. 2012 წლის განმავლობაში ნომინალური ღირებულების არცერთი ოფციონი არ გამოყენებულა (2011 წ.: 849,357).

ESOP პროგრამასთან დაკავშირებით „ბანკმა“ აღიარა ხარჯი 275 ლარის ოდენობით 2012 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისთვის (2011 წლის 31 დეკემბერი: 516 ლარი). აღნიშნული ხარჯი ეფუძნება აქციის საშუალო შეწონილ ღირებულებას – 0.0197 ლარს, რომელიც განსაზღვრულია კოტირებული საბაზრო ფასებით იმ შესაბამისი თარიღით, როდესაც გადაცემას ჰქონდა ადგილი წლის განმავლობაში.

#### გამოსყიდული აქციები

2012 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით გამოსყიდული აქციები არ დარჩენილა (2011 წლის 31 დეკემბერი: 0 ლარი).

#### დივიდენდები

2012 და 2011 წლებში „ბანკს“ არ გადაუხდია დივიდენდები ჩვეულებრივ აქციებზე.

#### სხვა რეზერვები

სხვა რეზერვების დინამიკა ასეთია:

	<i>ძირითადი საშუალებების გადაფასების რეზერვი</i>	<i>არარეალიზებ- ბული შემოსულობა/ (ზარალი) გასაყიდად არსებული საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდებიდან</i>	<i>სულ</i>
<b>2010 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით</b>	<b>22,471</b>	<b>231</b>	<b>22,702</b>
ქონების გადაფასების რეზერვის ცვეთა მოგების გადასახადის გათვალისწინებით	(483)	-	(483)
გაყიდული აქტივის გადაფასების რეზერვის აღდგენა, გადასახადის გათვალისწინებით	(107)	-	(107)
წმინდა არარეალიზებული ზარალი გასაყიდად არსებული საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდებიდან, გადასახადის გათვალისწინებით	-	(238)	(238)
შენიშვნის გადაფასება, გადასახადის გათვალისწინებით	(138)	-	(138)
ქონების გადაფასების და გასაყიდად არსებული ფასიანი ქაღალდების საგადასახადო ეფექტი, გადასახადის გათვალისწინებით	20	7	27
<b>2011 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით</b>	<b>21,763</b>	<b>-</b>	<b>21,763</b>
ქონების გადაფასების რეზერვის ცვეთა მოგების გადასახადის გათვალისწინებით	(481)	-	(481)
ხანძრით გამოწვეული გაუფასურების ზარალი, გადასახადის გათვალისწინებით	(517)	-	(517)
<b>2012 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით</b>	<b>20,765</b>	<b>-</b>	<b>20,765</b>

# ინგლისურ ენაზე გამოშვებული ორიგინალის თარგმანი

სს "ლიბერთი ბანკი" და შვილობილი კომპანიები

კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების  
განმარტებითი შენიშვნები

(ათასი ლარი)

## 17. კაპიტალი (გაგრძელება)

### სხვა რეზერვების ხასიათი და დანიშნულება

*ძირითადი საშუალებების გადაფასების რეზერვი*

ძირითადი საშუალებების გადაფასების რეზერვი გამოიყენება შენობა-ნაგებობების სამართლიანი ღირებულების გაზრდის და შემცირებების აღრიცხვისათვის, იმ პირობით, თუ ამგვარი შემცირება უკავშირდება კაპიტალში ადრე ასახული იმავე აქტივის ზრდას.

*არარეალიზებული შემოსულობა/(ზარალი) გასაყიდად არსებული საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდებიდან*

ეს რეზერვი აღრიცხავს გასაყიდად არსებული საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდების სამართლიანი ღირებულების ცვლილებებს.

## 18. პირობითი ვალდებულებები

### საოპერაციო გარემო

2012 წლის 1 ოქტომბრის საპარლამენტო არჩევნებმა და ხელისუფლების ცვლილებამ მშვიდობიანად ჩაიარა და პოლიტიკური ვითარება არ დამაბუღა. საკრედიტო რეიტინგების სააგენტოებმა დაადასტურეს საქართველოს რეიტინგი სტაბილური პერსპექტივით. საქართველო წინასწარი (არაფულადი) ლოდინის რეჟიმშია საერთაშორისო სავალუტო ფონდთან, რომელიც უზრუნველყოფს დიალოგს მაკროფისკალური და ფულად-საკრედიტო გადაწყვეტილებების მიღებასთან დაკავშირებით. საქართველოს სახელმწიფო და კორპორატიული ვერობლიგაციები 2012 წლის 31 დეკემბრისთვის ნომინალურზე მეტი ღირებულებით ივაჭრებოდა.

ბოლო წლებში საქართველომ საფუძვლიანი სტრუქტურული რეფორმები გაატარა. ბიზნესის წარმოების სიმარტივის მიხედვით საქართველო მსოფლიო ბანკის რეიტინგში მე-9 ადგილზეა და გაცილებით უსწრებს რეგიონის სხვა ქვეყნებს. ეკონომიკის მიწოდების ნაწილში განხორციელებულმა რეფორმებმა ხელი შეუწყო ქვეყნის მდგრადობას გარე გამოწვევების მიმართ, რომლებსაც გლობალურ ფინანსურ და საკრედიტო ბაზარზე შექმნილი ვითარება განაპირობებდა. 2009 წლის შედარებით უმნიშვნელო რეცესიის შემდეგ, ეკონომიკამ მნიშვნელოვანი აღმავლობა განიცადა და 2010 წელს 6.3%-ით, ხოლო 2011 წელს 7.0%-ით გაიზარდა; ამასთან, 2012 წლის პროგნოზით მშპ-ს ზრდამ 7%-ს უნდა გადააჭარბოს. ახალი მთავრობის პროგნოზით 2013 წლისთვის ზრდამ 6% უნდა შეადგინოს.

ფისკალური გადაწყვეტილებები მეტწილად კონსერვატიული დარჩა. 2009-2012 წლებში საქართველომ განიცადა მკვეთრი ფისკალური კონსოლიდაცია, და ბიუჯეტის მთლიანი დეფიციტი სავარაუდოდ 2013 წლისთვის პროგნოზირებული მშპ-ის 3%-ზე ნაკლები იქნება. ინფრასტრუქტურის განვითარების ზომებზე ყურადღების გამახვილების შედეგად საოპერაციო ბიუჯეტის დადებითი ნაშთების შენარჩუნება გახდა შესაძლებელი (გამოითვლება შემდეგნაირად: შემოსავლებს აკლდება მიმდინარე დანახარჯები, 2012 წელს დაახლოებით მშპ-ს 5%-ის ოდენობით), ხოლო მთლიანი დეფიციტის დიდი ნაწილს განაპირობებს კაპიტალური დანახარჯები. ჯეროვანი ფისკალური და საკრედიტო-ფულადი ზომების ურთიერთქმედებისა და საბანკოს სექტორის გონივრული ზედამხედველობის შედეგად ფინანსურმა სექტორმა დინამიკურობა შეინარჩუნა და გაუმკლავდა სავალუტო და საკრედიტო რისკებს, რის შედეგადაც სესხების ზღვრული პორტფელი გაიზარდა და ამავდროულად უმოქმედო სესხები დაბალ დონეზე შენარჩუნდა მთლიანი საბანკო სექტორისთვის. ინფლაციის დონე მეტწილად უარყოფითი იყო 2012 წლის განმავლობაში. სახელმწიფო სესხების წილი მშპ-ში მცირდება. სახელმწიფო და სემ-ი საკმარის ლიკვიდურობას ინარჩუნებენ (სემ-ში სახელმწიფო ფულადი დეპოზიტებისა და სემ-ის საერთაშორისო რეზერვების სახით), რომ 2013 წლისთვის დაფარონ საერთაშორისო სავალუტო ფონდის სესხი. იმ სახელმწიფო სესხების ამორტიზაცია, რომლებიც საერთაშორისო სავალუტო ფონდისგან არ არის მიღებული, სტაბილური რჩება და წლიური შენატანები მათ დასაფარად შესაბამისი წლიური საბიუჯეტო შემოსავლების უმნიშვნელო ნაწილს წარმოადგენს.



## ინგლისურ ენაზე გამოშვებული ორიგინალის თარგმანი

სს "ლიბერთი ბანკი" და შვილობილი კომპანიები

კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების  
განმარტებითი შენიშვნები

(ათასი ლარი)

### 18. პირობითი ვალდებულებები (გაგრძელება)

საქართველოს კვლავაც მოკრძალებული ზომის, ღია ეკონომიკა აქვს, რომელზეც გავლენას ახდენს გარე ტენდენციები და ზეწოლა. ბოლო წლებში გატარებული ფისკალური და ფულად-საკრედიტო პოლიტიკის შედეგად შესაძლებელი გახდა გარკვეული ბუფერის შექმნა და სტრატეგიების დასახვა, თუმცა გარე კაპიტალის ბაზრებზე არსებულმა მდგომარეობამ და მსოფლიოში საკრედიტო პირობების მერყეობამ (თუ გაცდება გარკვეულ მასშტაბსა და სიღრმეს) შეიძლება მაინც იმოქმედოს ქვეყნის მომხმარებლების, კრედიტორებისა და ინვესტორების ნდობაზე. საქართველოში 2008-2009 წლებიდან მოყოლებული უმუშევრობის შედარებით მაღალი დონე, კომპანიების შემცირებული ლიკვიდურობა და რენტაბელურობა, და იურიდიული თუ ფიზიკური პირების გადახდისუნარიობა მაინც უარყოფითად აისახება „ჯგუფის“ მსესხებლების უნარზე, დაფარონ „ჯგუფის“ მიმართ მათი ვალდებულებები. ეკონომიკურ გარემოში მომხდარი ცვლილებები მოქმედებს სესხების და სხვა ვალდებულებების უზრუნველყოფის საგნების ღირებულებაზე. „ჯგუფს“ მისთვის ხელმისაწვდომ ინფორმაციაზე დაყრდნობით გაუფასურების შეფასებაში დაკორექტირებული მოსალოდნელი ფულადი ნაკადები აქვს ასახული.

#### რეზერვი იურიდიული

საქმიანობის ჩვეულებრივი მსვლელობისას, „ჯგუფის“ წინააღმდეგ შესაძლოა აღიძრას სარჩელები. ხელმძღვანელობას მიაჩნია, რომ ამ სარჩელებიდან გამომდინარე საბოლოო ვალდებულებას არ ექნება არსებითი უარყოფითი გავლენა „ჯგუფის“ ფინანსურ მდგომარეობაზე ან სამომავლო ფუნქციონირებაზე.

„ჯგუფის“ პირობითი ვალდებულებები შემდეგია:

	2012	2011
<b>საკრედიტო ვალდებულებები</b>		
გარანტიები	27,318	28,012
აკრედიტივები	-	1,559
გამოუყენებელი სასესხო ვალდებულებები	23,200	20,999
	<b>50,518</b>	<b>50,570</b>
<b>ვალდებულებები საოპერაციო იჯარიდან</b>		
არაუგვიანეს 1 წლისა	2,911	2,812
1 წელზე გვიან, მაგრამ არაუგვიანეს 5 წლისა	7,400	6,867
5 წელზე გვიან	4,872	3,999
	<b>15,183</b>	<b>13,678</b>
პირობითი ვალდებულებები კაპიტალური დანახარჯებიდან	455	1,045
გამოკლებული - რეზერვები (შენიშვნა 14)	(188)	(99)
<b>პირობითი ვალდებულებები (უზრუნველყოფის გამოქვითვამდე)</b>	<b>65,968</b>	<b>65,194</b>
გამოკლებული - გამოშვებული გარანტიების და აკრედიტივების უზრუნველსაყოფად ფლობილი ნაღდი ფული	(3,215)	(1,982)
<b>პირობითი ვალდებულებები</b>	<b>62,753</b>	<b>63,212</b>

2012 და 2011 წლების 31 დეკემბრის მდგომარეობით „ბანკს“ ჰქონდა ბანკების კომპლექსური დაზღვევა, დირექტორებისა და თანამშრომლების პასუხისმგებლობის, ასევე ქონებისა და ავტოტრანსპორტის დაზღვევა.

## ინგლისურ ენაზე გამოშვებული ორიგინალის თარგმანი

სს "ლიბერთი ბანკი" და შვილობილი კომპანიები

კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების  
განმარტებითი შენიშვნები

(ათასი ლარი)

### 19. წმინდა საკომისიო შემოსავალი

წმინდა შემოსავალი გასამრჯელოდან და საკომისიოდან მოიცავდა შემდეგს:

	<b>2012</b>	<b>2011</b>
სოციალური მომსახურების სააგენტოდან და სხვა სახელმწიფო ორგანიზაციებიდან მიღებული შემოსავალი	8,738	17,237
ფულადი გადარიცხვები	7,781	7,298
საანგარიშსწორებო ოპერაციები	5,098	5,020
ოპერაციები პლასტიკური ბარათებით	4,731	5,980
საკასო ოპერაციები	2,044	1,142
კომუნალური გადარიცხვებიდან მიღებული შემოსავალი	1,574	1,279
გარანტიები და აკრედიტივები	1,345	614
სხვა	1,892	376
<b>შემოსავალი გასამრჯელოდან და საკომისიოდან</b>	<b>33,203</b>	<b>38,946</b>
ოპერაციები პლასტიკური ბარათებით	(2,058)	(2,786)
საანგარიშსწორებო ოპერაციები	(2,053)	(1,651)
გარანტიები და აკრედიტივები	(197)	(176)
საკასო ოპერაციები	(40)	(5)
<b>პირდაპირი ხარჯი გასამრჯელოდან და საკომისიოდან</b>	<b>(4,348)</b>	<b>(4,618)</b>
<b>წმინდა საკომისიო შემოსავალი</b>	<b>28,855</b>	<b>34,328</b>

2012 წლის 19 ივნისს „ბანკმა“ განაახლა ხელშეკრულება საჯარო სამართლის იურიდიულ პირთან (სსიპ) სოციალური მომსახურების სააგენტოსთან (შემდგომში "სააგენტო"). „ბანკი“ სააგენტოს სახელით არიგებს სახელმწიფო პენსიებს, სოციალურ დახმარებას, სახელმწიფო კომპენსაციებსა და სხვა სახელმწიფო სახსრებს და ახორციელებს ამასთან დაკავშირებულ ძირითად საბანკო მომსახურებას, როგორცაა ბენეფიციარის მიმდინარე ანგარიშისა და სადებეტო ბარათის გახსნა და მართვა, და „ბანკის“ ფილიალებიდან და ბანკომატებიდან ამ თანხების უფასოდ გატანა. ხელშეკრულების ვადა იწურება 2014 წლის 31 დეკემბერს. სააგენტოსგან მიღებული საკომისიო შემოსავალი 2012 წლის 31 დასრულებული წლისთვის შეადგენდა 8,499 ლარს (2011 წლის 31 დეკემბერი: 17,199 ლარი)

### 20. სხვა შემოსავალი

	<b>2012</b>	<b>2011</b>
შემოსავალი კლიენტთა სესხების და ავანსების დაფარვის დაგვიანებასთან დაკავშირებული ჯარიმებიდან	2,634	1,485
შემოსავალი იჯარიდან	737	549
დაზღვევის მიერ ხანძრით გამოწვეული ზარალის ანაზღაურების შედეგად მიღებული შემოსავალი	595	-
შემოსავალი სარეკლამო საქმიანობიდან	144	91
შემოსავალი აქტივების გაყიდვიდან	80	43
შემოსავალი საბროკერო ოპერაციებიდან	-	60
შემოსავალი არქიტექტურული სამუშაოდან	-	97
შემოსავალი საფოსტო და საკურიერო მომსახურებიდან	-	515
შემოსულობა საინვესტიციო ქონების გადაფასებიდან	-	1,258
სხვა	690	464
<b>სულ სხვა შემოსავლები</b>	<b>4,880</b>	<b>4,562</b>

## ინგლისურ ენაზე გამოშვებული ორიგინალის თარგმანი

სს "ლიბერთი ბანკი" და შვილობილი კომპანიები

კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების  
განმარტებითი შენიშვნები

(ათასი ლარი)

### 21. თანამშრომლებზე გაწეული და სხვა ადმინისტრაციული ხარჯები

თანამშრომლებზე გაწეული და სხვა საოპერაციო ხარჯები მოიცავს შემდეგს:

	2012	2011
ხელფასები	33,165	27,336
სამუშაოს შესრულებასთან დაკავშირებული პრემიალური თანხები	2,297	1,785
ცვალუბადი პრემია	1,868	1,105
აქციებზე დაფუძნებული კომპენსაცია	275	516
<b>თანამშრომლებზე გაწეული ხარჯი</b>	<b>37,605</b>	<b>30,742</b>
	2012	2011
იჯარა და ქირა	3,931	4,010
მარკეტინგი და რეკლამა	2,370	2,042
საოფისე აღჭურვილობა	1,729	1,318
კომუნალური ხარჯი	1,726	1,535
საოპერაციო გადასახადები	1,320	1,367
იურიდიული და სხვა პროფესიული მომსახურება	1,112	1,202
დაცვა-უსაფრთხოება	1,111	1,356
საკომუნიკაციო ხარჯები	983	918
კორპორაციული წამახალისებელი ღონისძიებები	626	682
მზავრობის ხარჯი	549	672
დაზღვევა	425	382
შეკეთება და ტექნიკური მომსახურება	316	189
თანამშრომელთა შერჩევა და გადამზადება	75	100
სხვა	2,627	1,939
<b>ზოგადი და ადმინისტრაციული ხარჯები</b>	<b>18,900</b>	<b>17,712</b>

### 22. რისკის მართვა

#### შესავალი

რისკები დამახასიათებელია „ჯგუფის“ საქმიანობისთვის, და მათი მართვა ხორციელდება გამოვლენის, შეფასებისა და კონტროლის უწყვეტი პროცესით, რისკების ლიმიტებისა და კონტროლის სხვა მექანიზმების მეშვეობით. რისკის მართვას გადამწყვეტი მნიშვნელობა აქვს „ჯგუფის“ რენტაბელურობისათვის და „ჯგუფის“ თითოეული თანამშრომელი პასუხისმგებელია რისკების გამომჟღავნებასა და აღმოჩენაზე თავისი საქმიანობის ფარგლებში. „ჯგუფის“ საქმიანობისთვის დამახასიათებელი ძირითადი რისკებია საკრედიტო, ლიკვიდობის და საბაზრო რისკები. მისთვის ასევე დამახასიათებელია საოპერაციო რისკები.

რისკების კონტროლის დამოუკიდებელი პროცესი არ მოიცავს ისეთ ბიზნეს რისკებს, როგორებიცაა გარემო პირობების, ტექნოლოგიების და ინდუსტრიის ცვლილებების რისკები. მათი კონტროლი ხდება „ჯგუფის“ სტრატეგიული დაგეგმარების პროცესით.

#### რისკის მართვის სტრუქტურა

რისკების იდენტიფიკაციასა და კონტროლს ძირითადად ახორციელებს სამეთვალყურეო საბჭო; თუმცა რისკების მართვა და მონიტორინგი ასევე ხორციელდება „ჯგუფის“ დამოუკიდებელი განყოფილებების მიერ.

# ინგლისურ ენაზე გამოშვებული ორიგინალის თარგმანი

სს "ლიბერთი ბანკი" და შვილობილი კომპანიები

კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების  
განმარტებითი შენიშვნები

(ათასი ლარი)

## 22. რისკის მართვა (გაგრძელება)

### შესავალი (გაგრძელება)

#### დირექტორთა საბჭო

დირექტორთა საბჭო პასუხისმგებელია „ჯგუფში“ რისკებთან დაკავშირებული მთელი პროცესის მონიტორინგზე.

#### აუდიტის კომიტეტი

აუდიტის კომიტეტი სრულად არის პასუხისმგებელი რისკის სტრატეგიის შემუშავებასა და პრინციპების, სტრუქტურის, პოლიტიკისა და ლიმიტების დანერგვაზე. კომიტეტი პასუხისმგებელია რისკის ძირითად საკითხებზე და მართავს და ამოწმებს რისკთან დაკავშირებულ შესაბამის გადაწყვეტილებებს.

#### რისკის მართვის დეპარტამენტი

რისკების მართვის დეპარტამენტი პასუხისმგებელია რისკებთან დაკავშირებული პროცედურების დანერგვასა და ფუნქციონირებაზე რისკების კონტროლის პროცესის დამოუკიდებლობის უზრუნველყოფის მიზნით.

#### ხაზინა

„ჯგუფის“ ხაზინა პასუხისმგებელია „ჯგუფის“ აქტივებისა და ვალდებულებების, ასევე საერთო ფინანსური სტრუქტურის მართვაზე. ასევე, ხაზინის ძირითად მოვალეობას წარმოადგენს „ჯგუფის“ დაფინანსებისა და ლიკვიდობის რისკის მართვა.

#### შიდა აუდიტი

„ჯგუფში“ რისკების მართვის პროცესებს ყოველწლიურად მეთვალყურეობს „ჯგუფის“ შიდა აუდიტი, რომელიც ამოწმებს პროცედურების ადეკვატურობასა და „ჯგუფის“ შესაბამისობას პროცედურებთან. შიდა აუდიტი ყველა შეფასების შედეგს განიხილავს ხელმძღვანელობასთან და აუდიტის კომიტეტს შედეგებსა და რეკომენდაციებს მოახსენებს.

#### რისკის შეფასებისა და ანგარიშგების სისტემები

„ჯგუფის“ რისკები ფასდება ისეთი მეთოდით, რომელიც განიხილავს როგორც ჩვეულებრივი საქმიანობის პირობებში მოსალოდნელ დანაკარგს, ისე გაუთვალისწინებელ დანაკარგს, რომელიც წარმოადგენს სტატისტიკური მონაცემების საფუძველზე პროგნოზირებულ რეალურ ზარალს. მეთოდი ალბათობებს იყენებს ისტორიულ გამოცდილებაზე დაყრდნობით, რომლებიც დაკორექტირებულია ეკონომიკური გარემოს გასათვალისწინებლად. „ჯგუფი“ განიხილავს ყველაზე პესიმისტური სცენარის შესაძლო შედეგებსაც, რაც შეიძლება განვითარდეს ისეთ უკიდურეს პირობებში, რომელთა დადგომაც ჩვეულებრივ ნაკლებად სავარაუდოა.

რისკების მონიტორინგი და კონტროლი უმთავრესად ხორციელდება „ჯგუფის“ მიერ დადგენილ ლიმიტებზე დაყრდნობით. ეს ლიმიტები ასახავს „ჯგუფის“ ბიზნეს სტრატეგიას, საბაზრო გარემოს და მისთვის მისაღებ რისკის დონეს, ამავდროულად განსაკუთრებული ყურადღება მახვილდება შერჩეულ დარგებზე.

ყველა საქმიანობიდან მიღებული ინფორმაცია მოწმდება და მუშავდება, რათა უზრუნველყოფილ იქნას ადრეული რისკების განსაზღვრა, ანალიზი და კონტროლი. ამ ინფორმაციის წარდგენა და განმარტება ხდება დირექტორთა საბჭოსთვის და თითოეული ბიზნეს განყოფილების ხელმძღვანელისთვის. ანგარიში შეიცავს მთლიან საკრედიტო რისკს, ლიმიტების გამოწვევას, ლიკვიდობის კოეფიციენტებს და რისკის პროფილის ცვლილებებს. ხელმძღვანელობა ყოველთვიურად აფასებს სესხებზე შესაძლო დანაკარგების რეზერვის ადეკვატურობას.

რისკების შესახებ სპეციალურად მომზადებული ანგარიშები მზადდება და ვრცელდება „ჯგუფის“ ყველა დონეზე, რათა ყველა განყოფილებას ჰქონდეს წვდომა ამომწურავ, სათანადო და განახლებულ ინფორმაციაზე.

საკრედიტო რისკის შესამცირებლად „ჯგუფი“ აქტიურად იყენებს უზრუნველყოფას (უფრო დეტალურად იხილეთ ქვემოთ).

## ინგლისურ ენაზე გამოშვებული ორიგინალის თარგმანი

სს "ლიბერთი ბანკი" და შვილობილი კომპანიები

კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების  
განმარტებითი შენიშვნები

(ათასი ლარი)

### 22. რისკის მართვა (გაგრძელება)

#### საკრედიტო რისკი (გაგრძელება)

*რისკის ჭარბი კონცენტრაცია*

კონცენტრაცია წარმოიქმნება, როდესაც მთელი რიგი მონაწილე მხარეები ჩართულნი არიან ანალოგიურ საქმიანობებში, ერთსა და იმავე გეოგრაფიულ ერთეულში საქმიანობენ, ან აქვთ მსგავსი ეკონომიკური მახასიათებლები, რის გამოც მათ მიერ საკონტრაქტო ვალდებულებების შესრულების უნარზე ერთნაირად მოქმედებს ეკონომიკური, პოლიტიკური და სხვა პირობების ცვლილებები. კონცენტრაცია მიგვანიშნებს „ჯგუფის“ საქმიანობის მეტ მგრძობილობაზე იმ გარემოებების მიმართ, რომლებიც ზემოქმედებას ახდენენ კონკრეტულ დარგზე ან გეოგრაფიულ მდებარეობაზე.

#### საკრედიტო რისკი

საკრედიტო რისკი არის რისკი იმისა, რომ „ჯგუფმა“ შესაძლოა განიცადოს ზარალი, თუ მისმა კლიენტებმა ან მონაწილე მხარეებმა ვერ შეძლეს საკონტრაქტო ვალდებულებების შესრულება. „ჯგუფი“ საკრედიტო რისკს მართავს და აკონტროლებს რისკის მოცულობაზე მისთვის მისაღები ლიმიტის დაწესებით ცალკეული მონაწილე მხარეების, ასევე გეოგრაფიული და დარგობრივი კონცენტრაციებისთვის და რისკების ამ ლიმიტებთან შესაბამისობის მონიტორინგით.

„ჯგუფმა“ შეიმუშავა საკრედიტო რეიტინგის გადახედვის პროცესი, რათა უზრუნველყოს გარიგებაში მონაწილე მხარეების კრედიტუნარიანობაში სავარაუდო ცვლილებების ადრეული გამოვლენა. მათ შორისაა უზრუნველყოფის რეგულარული შემოწმებაც. საკრედიტო რეიტინგის გადახედვის პროცესი „ბანკს“ საშუალებას აძლევს შეაფასოს რისკებით გამოწვეული პოტენციური ზარალი და მიიღოს მაკორექტირებელი ზომები.

მსესხებლის მიერ ლიმიტების დარღვევის მონიტორინგი ხდება გაცემულ სესხებზე. საკრედიტო კომიტეტი შეიძლება ამ ლიმიტების შეცვლის ინიციატივით გამოვიდეს. საჭიროების შემთხვევაში „ბანკი“ ითხოვს გირაოს და კომპანიის თავდებობას. საკრედიტო რისკების მონიტორინგი ხდება უწყვეტად, ხოლო მათი გადახედვა ხდება ყოველწლიურად ან უფრო ხშირად.

*საკრედიტო ვალდებულებებთან დაკავშირებული რისკი*

„ჯგუფი“ თავის კლიენტებს სთავაზობს გარანტიებს, რომელთა მიხედვითაც „ჯგუფს“ შესაძლოა მოუწიოს მათი სახელით გადახდა. ასეთი თანხების ამოღება კლიენტებისგან ხდება აკრედიტივის პირობების მიხედვით. ამ შემთხვევაში, „ბანკი“ დგას სესხის გაცემის ანალოგიური რისკების წინაშე, ამ რისკების შემცირება ხდება სესხებზე გამოყენებული პოლიტიკისა და კონტროლის პროცესების შესაბამისად.

## ინგლისურ ენაზე გამოშვებული ორიგინალის თარგმანი

სს "ლიბერთი ბანკი" და შვილობილი კომპანიები

კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების  
განმარტებითი შენიშვნები

(ათასი ლარი)

### 22. რისკის მართვა (გაგრძელება)

#### საკრედიტო რისკი (გაგრძელება)

*საკრედიტო რეიტინგი ფინანსური აქტივების ტიპების მიხედვით*

ფინანსური აქტივების საკრედიტო რეიტინგი იმართება „ჯგუფის“ შიდა საკრედიტო სარეიტინგო პოლიტიკით. ცხრილში მოცემულია საკრედიტო რეიტინგი აქტივების ტიპების მიხედვით ფინანსური მდგომარეობის კონსოლიდირებულ ანგარიშგების სასესხო მუხლებისთვის, ცხრილში მოყვანილ კატეგორიებზე დაყრდნობით.

2012 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	<i>არც</i>			<i>ინდივიდუალურად</i>	<i>სულ</i>
	<i>შენიშვნები</i>	<i>ვადაგადაცილებული და არც გაუფასურებული, 2012 წ.</i>	<i>ვადაგადაცილებული, მაგრამ არა გაუფასურებული, 2012 წ.</i>		
მოთხოვნები საკრედიტო დაწესებულებების მიმართ	7	2,673	-	-	2,673
კლიენტებზე გაცემული სესხები:	8				
საცალო კლიენტებზე გაცემული სესხები, რეგულარული შენატანებით		246,549	5,130	8,359	260,038
კომერციული სესხები		24,349	9,086	5,011	38,446
სამომხმარებლო სესხები		31,793	3,062	3,328	38,183
მიკროსესხები		22,382	103	149	22,634
იპოთეკური სესხები		18,338	804	286	19,428
სალომბარდო სესხები		19,228	987	-	20,215
		<b>362,639</b>	<b>19,172</b>	<b>17,133</b>	<b>398,944</b>
საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები	9				
დაფარვის ვადამდე ფლობილი		59,159	-	-	59,159
		<b>59,159</b>	<b>-</b>	<b>-</b>	<b>59,159</b>
<b>სულ</b>		<b>424,471</b>	<b>19,172</b>	<b>17,133</b>	<b>460,776</b>

## ინგლისურ ენაზე გამოშვებული ორიგინალის თარგმანი

სს "ლიბერთი ბანკი" და შვილობილი კომპანიები

კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების  
განმარტებითი შენიშვნები

(ათასი ლარი)

### 22. რისკის მართვა (გაგრძელება)

#### საკრედიტო რისკი (გაგრძელება)

2011 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	შენიშვნები	<i>არც</i>			სულ 2011 წლის სესხები
		<i>ვადაგადაცილებული და არც გაუფასურებული, 2011 წ.</i>	<i>ვადაგადაცილებული, მაგრამ არა გაუფასურებული, 2011 წ.</i>	<i>ინდივიდუალურად გაუფასურებული, 2011 წ.</i>	
მოთხოვნები საკრედიტო დაწესებულებების მიმართ	7	23,463	-	-	<b>23,463</b>
კლიენტებზე გაცემული სესხები:	8				
საცალო კლიენტებზე გაცემული სესხები, რეგულარული შენატანებით		217,459	3,120	8,184	228,763
კომერციული სესხები		53,159	1,574	23,912	78,645
სამომხმარებლო სესხები		17,636	1,711	6,638	25,985
მიკროსესხები		7,171	22	216	7,409
იპოთეკური სესხები		14,189	123	228	14,540
სალომბარდო სესხები		4,960	74	-	5,034
		<b>314,574</b>	<b>6,624</b>	<b>39,178</b>	<b>360,376</b>
საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები	9				
დაფარვის ვადამდე ფლობილი		100,805	-	-	100,805
		<b>100,805</b>	<b>-</b>	<b>-</b>	<b>100,805</b>
<b>სულ</b>		<b>438,842</b>	<b>6,624</b>	<b>39,178</b>	<b>484,644</b>

ქვემოთ მოცემულია ვადაგადაცილებული სესხების ანალიზი ხანდაზმულობის მიხედვით. ვადაგადაცილებული სესხების უმრავლესობა არ მიიჩნევა გაუფასურებულად.

„ჯგუფის“ პოლიტიკის თანახმად, „ჯგუფი“ აწარმოებს მთლიანი საკრედიტო პორტფელის ზუსტ და თანმიმდევრულ რისკ-რეიტინგს, რაც ამარტივებს არსებული რისკების ეფექტურ მართვასა და საკრედიტო რისკის გავლენის შედარებას საქმიანობის ყველა სფეროს, გეოგრაფიული არეალისა და პროდუქტის მიხედვით. რეიტინგის სისტემა დამყარებულია სხვადასხვა ფინანსურ ანალიზზე, აგრეთვე დამუშავებულ საბაზრო მონაცემებზე, რაც წარმოადგენს ერთ-ერთ უმთავრეს აუცილებელ კომპონენტს კონტრაპენტის რისკის შეფასებისთვის. რისკის ყველა შიდა რეიტინგი მორგებულია სხვადასხვა კატეგორიებზე და მიიღება „ჯგუფის“ სარეიტინგო პოლიტიკაზე დაყრდნობით. რისკის რეიტინგები ექვემდებარება მუდმივ შეფასებასა და განახლებას.

## ინგლისურ ენაზე გამოშვებული ორიგინალის თარგმანი

სს "ლიბერთი ბანკი" და შვილობილი კომპანიები

კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების  
განმარტებითი შენიშვნები

(ათასი ლარი)

### 22. რისკის მართვა (გაგრძელება)

#### საკრედიტო რისკი (გაგრძელება)

ვადაგადაცილებული, მაგრამ არა გაუფასურებული სესხების ხანდაზმულობის ანალიზი ფინანსური აქტივების ტიპების მიხედვით შემდეგია:

2012 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	1 წელზე	31-დან 60	61-დან 90	მეტი	სულ
	შენიშვნები	30 დღეზე	დღემდე	90 დღეზე	2012
	2012	2012	2012	2012	
კლიენტებზე გაცემული სესხები:	8				
საცალო კლიენტებზე გაცემული სესხები, რეგულარული შენატანებით	3,690	1,078	362	-	5,130
კომერციული სესხები	2,711	1,094	695	4,586	9,086
სამომხმარებლო სესხები	1,691	768	603	-	3,062
მიკროსესხები	72	21	10	-	103
იპოთეკური სესხები	545	201	58	-	804
სალომბარდო სესხები	634	163	68	122	987
<b>სულ</b>	<b>9,343</b>	<b>3,325</b>	<b>1,796</b>	<b>4,708</b>	<b>19,172</b>

2011 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	1 წელზე	31-დან 60	61-დან 90	მეტი	სულ
	შენიშვნები	30 დღეზე	დღემდე	90 დღეზე	2011
	2011	2011	2011	2011	
კლიენტებზე გაცემული სესხები:	8				
საცალო კლიენტებზე გაცემული სესხები, რეგულარული შენატანებით	2,280	522	318	-	3,120
კომერციული სესხები	606	274	-	694	1,574
სამომხმარებლო სესხები	978	413	320	-	1,711
მიკროსესხები	17	3	2	-	22
იპოთეკური სესხები	99	24	-	-	123
სალომბარდო სესხები	72	1	1	-	74
<b>სულ</b>	<b>4,052</b>	<b>1,237</b>	<b>641</b>	<b>694</b>	<b>6,624</b>

კლიენტებზე გაცემული სესხების გაუფასურების რეზერვის შესახებ უფრო დეტალური ინფორმაციისათვის იხილეთ შენიშვნა 8.



# ინგლისურ ენაზე გამოშვებული ორიგინალის თარგმანი

სს "ლიბერთი ბანკი" და შვილობილი კომპანიები

კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების  
განმარტებითი შენიშვნები

(ათასი ლარი)

## 22. რისკის მართვა (გაგრძელება)

### საკრედიტო რისკი (გაგრძელება)

რესტრუქტურისებული ფინანსური აქტივების საბალანსო ღირებულება კატეგორიების მიხედვით:

ქვემოთ მოცემული ცხრილი გვიჩვენებს რესტრუქტურისებული ფინანსური აქტივების საბალანსო ღირებულებას კატეგორიების მიხედვით:

	2012	2011
კლიენტებზე გაცემული სესხები:		
საცალო კლიენტებზე გაცემული სესხები, რეგულარული შენატანებით	101	252
კომერციული სესხები	4,488	23,802
სამომხმარებლო სესხები	8,805	4,044
მიკროსესხები	239	22
იპოთეკური სესხები	143	180
<b>სულ</b>	<b>13,776</b>	<b>28,300</b>

### გაუფასურების შეფასება

სესხების გაუფასურების შეფასებისას ითვალისწინებენ, მოხდა თუ არა ძირითადი თანხის ან პროცენტის ვადაგადაცილება 90 დღეზე მეტი ვადით ფიზიკურ პირებზე გაცემული სესხების შემთხვევაში. გარდა ამისა, ყურადღება ექცევა რაიმე სახის მიმდინარე სირთულეს კონტრაქტის ფულადი სახსრების მიმოქცევაში, კრედიტუნარიანობის გაუარესებას და ხელშეკრულების თავდაპირველი პირობების დარღვევის ფაქტს. გაუფასურებული სესხების შეფასებას „ჯგუფი“ ახორციელებს ინდივიდუალურად და კოლექტიურად შეფასებული რეზერვების მიხედვით.

### ინდივიდუალურად შეფასებული გაუფასურება

თითოეული ინდივიდუალურად მნიშვნელოვანი სესხისთვის „ჯგუფი“ ადგენს შესაფერის რეზერვს. გადაწყვეტილება დამოკიდებულია კონტრაქტის ბიზნეს-გეგმის მდგრადობაზე, ფინანსური პრობლემის გამოსწორების შესაძლებლობებზე ფინანსური, დაგეგმილ მისაღებ თანხებსა და მოსალოდნელ დივიდენდებზე გაკოტრების შემთხვევაში, სხვა ხელმისაწვდომ ფინანსურ მხარდაჭერაზე, უზრუნველყოფის რეალიზებად ღირებულებასა და მოსალოდნელი ფულადი ნაკადების დროულობაზე. გაუფასურების ხარჯები ფასდება ფინანსური ანგარიშგების შედგენის თითოეული თარიღისათვის, გარდა იმ შემთხვევისა, როდესაც გაუთვალისწინებელი მიზეზები მოითხოვს უფრო დეტალურ ყურადღებას.

### კოლექტიურად შეფასებული გაუფასურება

გაუფასურების რეზერვის კოლექტიური შეფასების მეთოდი გამოიყენება იმ სესხებისთვის, რომლებიც არ არის ინდივიდუალურად მნიშვნელოვანი (მათ შორის საკრედიტო ბარათები, იპოთეკა და უზრუნველყოფის არმქონე სამომხმარებლო სესხები, სახელფასო სესხები, საპენსიო ავანსები) ან ინდივიდუალური მნიშვნელობის მქონე სესხებისათვის, სადაც არ ფიქსირდება ინდივიდუალური გაუფასურების ობიექტური მტკიცებულება. გაუფასურების ხარჯები ფასდება ფინანსური ანგარიშგების შედგენის თითოეული თარიღისათვის და თითოეული პორტფელი განიხილება დამოუკიდებლად.

გაუფასურების კოლექტიური შეფასება ითვალისწინებს იმ გაუფასურებასაც, რომელიც წარმოდგენილია პორტფელში მიუხედავად იმისა, რომ ობიექტური მტკიცებულება ინდივიდუალურ შეფასების დროს არ ჩანს. გაუფასურებით გამოწვეული დანაკარგები ფასდება შემდეგ ინფორმაციაზე დაყრდნობით: პორტფელთან დაკავშირებული ისტორიული ზარალი, არსებული ეკონომიკური მდგომარეობა, დროის მონაკვეთის ხანგრძლივობა ზარალის სავარაუდო წარმოშობიდან ინდივიდუალური გაუფასურების რეზერვის საჭიროების დადგენამდე, აგრეთვე, გაუფასურების შემდგომ მოსალოდნელი მისაღები და ამოღებული თანხები. ადგილობრივი ხელმძღვანელობა პასუხისმგებელია განსაზღვროს დროის ის მონაკვეთი, რომლის შემდეგაც სესხი გაუფასურებულად გამოცხადდება. ზემოაღნიშნული პერიოდის ხანგრძლივობამ შეიძლება ერთი წელიც შეადგინოს. გაუფასურების რეზერვის შესაბამისობას „ჯგუფის“ საერთო პოლიტიკასთან ამოწმებს საკრედიტო განყოფილების ხელმძღვანელობა.

## ინგლისურ ენაზე გამოშვებული ორიგინალის თარგმანი

სს "ლიბერთი ბანკი" და შვილობილი კომპანიები

კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების  
განმარტებითი შენიშვნები

(ათასი ლარი)

### 22. რისკის მართვა (გაგრძელება)

#### საკრედიტო რისკი (გაგრძელება)

ფინანსური გარანტიებისა და აკრედიტივების შეფასება და მათი ანარიცხების განსაზღვრა ხდება სესხების ანალოგიურად.

„ჯგუფის“ ფულადი აქტივებისა და ვალდებულებების გეოგრაფიული კონცენტრაცია მოცემულია ქვემოთ:

	2012				2011			
	საქართველო	ეთგო	დსთ და სხვა ქვეყნები	სულ	საქართველო	ეთგო	დსთ და სხვა ქვეყნები	სულ
<b>აქტივები:</b>								
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები	215,312	11,527	6,115	<b>232,954</b>	116,566	15,705	4,444	<b>136,715</b>
მოთხოვნები საკრედიტო დაწესებულებების მიმართ	80	2,593	-	<b>2,673</b>	19,287	4,176	-	<b>23,463</b>
კლიენტებზე გაცემული სესხები	378,118	-	-	<b>378,118</b>	324,240	-	-	<b>324,240</b>
საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები:								
- გასაყიდად არსებული	2	-	-	<b>2</b>	411	-	-	<b>411</b>
- დაფარვის ვადამდე ფლობილი	59,159	-	-	<b>59,159</b>	100,805	-	-	<b>100,805</b>
ყველა სხვა აქტივი	164,688	1,338	-	<b>166,026</b>	145,414	1,324	-	<b>146,738</b>
	<b>817,359</b>	<b>15,458</b>	<b>6,115</b>	<b>838,932</b>	<b>706,723</b>	<b>21,205</b>	<b>4,444</b>	<b>732,372</b>
<b>ვალდებულებები:</b>								
ვალდებულებები საკრედიტო დაწესებულებების წინაშე	28,173	-	-	<b>28,173</b>	21,018	194	-	<b>21,212</b>
წარმოებული ფინანსური ვალდებულებები	232	40	-	<b>272</b>	-	144	-	<b>144</b>
ვალდებულებები კლიენტების მიმართ	667,798	7,814	20,805	<b>696,417</b>	592,303	3,758	8,915	<b>604,976</b>
კაპიტალში პირობითი მონაწილეობა	-	-	-	<b>-</b>	19,150	-	-	<b>19,150</b>
ყველა სხვა ვალდებულება	15,408	-	-	<b>15,408</b>	14,114	-	-	<b>14,114</b>
	<b>711,611</b>	<b>7,854</b>	<b>20,805</b>	<b>740,270</b>	<b>646,585</b>	<b>4,096</b>	<b>8,915</b>	<b>659,596</b>
<b>წმინდა აქტივები / (ვალდებულებები)</b>	<b>105,748</b>	<b>7,604</b>	<b>(14,690)</b>	<b>98,662</b>	<b>60,138</b>	<b>17,109</b>	<b>(4,471)</b>	<b>72,776</b>

## ინგლისურ ენაზე გამოშვებული ორიგინალის თარგმანი

სს "ლიბერთი ბანკი" და შვილობილი კომპანიები

კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების  
განმარტებითი შენიშვნები

(ათასი ლარი)

### 22. რისკის მართვა (გაგრძელება)

#### ლიკვიდურობის რისკი და ფინანსების მართვა

ქვემოთ მოცემულ ცხრილებში შეჯამებულია 2012 წლის 31 დეკემბრისა და 2011 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით „ჯგუფის“ ფინანსური ვალდებულებების ვადიანობის ანალიზი ხელშეკრულებით გათვალისწინებული არადისკონტირებული დაფარვის ვალდებულებების მიხედვით. დაფარვები, რომლებიც ექვემდებარება შეტყობინებას, აღრიცხულია იმგვარად, თითქოს შეტყობინება დაუყოვნებლივ მოხდა. თუმცა, „ბანკი“ მოელის, რომ მენაბრეთა უმრავლესობა დაფარვას იმაზე ადრე არ მოითხოვს, ვიდრე ეს „ბანკს“ მოეთხოვება. ცხრილი არ ასახავს მოსალოდნელ ფულად ნაკადებს, რომლებიც გაწერილია „ბანკის“ დეპოზიტების ფლობის ისტორიაში.

ფინანსური ვალდებულებები	3 თვეზე ნაკლები	3-დან 12 თვემდე	1-დან 5 წლამდე	5 წელზე მეტი	სულ
2012 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით ვალდებულებები საკრედიტო დაწესებულებების წინაშე	1,411	26,933	-	-	28,344
ვალდებულებები კლიენტების მიმართ	497,470	187,027	31,923	1,423	717,843
სხვა ფინანსური ვალდებულებები	-	-	-	-	-
<b>სულ არადისკონტირებული ფინანსური ვალდებულებები</b>	<b>498,881</b>	<b>213,960</b>	<b>31,923</b>	<b>1,423</b>	<b>746,187</b>

ფინანსური ვალდებულებები	3 თვეზე ნაკლები	3-დან 12 თვემდე	1-დან 5 წლამდე	5 წელზე მეტი	სულ
2011 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით ვალდებულებები საკრედიტო დაწესებულებების წინაშე	20,973	100	168	-	21,241
ვალდებულებები კლიენტების მიმართ	503,547	98,760	10,603	645	613,555
სხვა ფინანსური ვალდებულებები	704	20,718	-	-	21,422
<b>სულ არადისკონტირებული ფინანსური ვალდებულებები</b>	<b>525,224</b>	<b>119,578</b>	<b>10,771</b>	<b>645</b>	<b>656,218</b>

ქვემოთ მოცემული ცხრილი გვიჩვენებს საკონტრაქტო ვადის ამოწურვას „ჯგუფის“ პირობითი ფინანსური ვალდებულებების ვადიანობის მიხედვით. თითოეული გამოყოფილი სესხის პირობითი ვალდებულება შეტანილია იმ ყველაზე ადრეული თარიღით, როდესაც შესაძლებელი გახდება მისი გამოყენება. გამოშვებული ფინანსური საგარანტიო კონტრაქტების შემთხვევაში, გარანტიის მაქსიმალური თანხა ნაწილდება იმ ყველაზე ადრეულ პერიოდზე, როდესაც შესაძლებელი იქნება გარანტიის გამოთხოვნა.

	3 თვეზე ნაკლები	3-დან 12 თვემდე	1-დან 5 წლამდე	5 წელზე მეტი	სულ
2012	43,375	6,092	10,938	5,751	66,156
2011	37,088	9,963	13,362	4,880	65,293

„ჯგუფის“ ვარაუდით, შესაძლოა ყველა პირობითი ვალდებულება ან უზრუნველყოფა არ იქნას გამოყენებული ვალდებულებების ვადის ამოწურვამდე.

ვადიანობის ანალიზი არ ასახავს მიმდინარე ანგარიშების ისტორიულ სტაბილურობას. მათი ლიკვიდაცია წარსულში უფრო მეტი დრო სჭირდებოდა, ვიდრე ეს ცხრილებშია ნაჩვენები. ეს ნაშთები ზედა ცხრილებში გათვალისწინებულია სამ თვეზე ნაკლებ პერიოდში გადასახდელ თანხებში.

## ინგლისურ ენაზე გამოშვებული ორიგინალის თარგმანი

სს "ლიბერთი ბანკი" და შვილობილი კომპანიები

კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების  
განმარტებითი შენიშვნები

(ათასი ლარი)

### 22. რისკის მართვა (გაგრძელება)

#### საბაზრო რისკი

საბაზრო რისკი არის რისკი იმისა, რომ ფინანსური ინსტრუმენტების ფულადი ნაკადების დინამიკა ან სამართლიანი ღირებულება შეიცვლება ისეთი საბაზრო ცვლილებების შედეგად, როგორცაა საპროცენტო განაკვეთები, უცხოური ვალუტის კურსი და კაპიტალის ფასები. უცხოურ ვალუტაში კონცენტრაციის გარდა, „ბანკს“ არ აქვს საბაზრო რისკის არავითარი მნიშვნელოვანი კონცენტრაცია.

#### საპროცენტო განაკვეთის რისკი

საპროცენტო განაკვეთის რისკი წარმოიქმნება შესაძლებლობიდან, რომ საპროცენტო განაკვეთის ცვლილებები გავლენას იქონიებს ფინანსური ინსტრუმენტების ფულადი ნაკადების მომავალ დინამიკაზე ან სამართლიან ღირებულებებზე.

მოგება-ზარალის ანგარიშგების მგრძობელობა არის საპროცენტო განაკვეთის დასაშვები ცვლილების ეფექტი წმინდა საპროცენტო შემოსავალზე ერთი წლის მანძილზე, რაც ეფუძნება 31 დეკემბრისთვის არსებულ ცვლადი განაკვეთის არა-სავაჭრო ფინანსურ აქტივებსა და ფინანსურ ვალდებულებებს. რადგანაც „ბანკის“ ყველა პროცენტთან აქტივებსა და ვალდებულებებს ეფისირებული განაკვეთი აქვს, მასზე არ მოქმედებს არსებულ პროცენტთან აქტივებსა და ვალდებულებებზე საპროცენტო განაკვეთის მერყეობის რისკი.

#### სავალუტო რისკი

სავალუტო რისკი წარმოიშობა მაშინ, როდესაც სავალუტო კურსის ცვლილებამ შესაძლოა გავლენა იქონიოს „ჯგუფის“ ფინანსური ინსტრუმენტების ღირებულებაზე. დირექტორთა საბჭოს სეზ-ის დირექტივების მიხედვით აქვს დაწესებული ლიმიტები სავალუტო პოზიციებზე. პოზიციების კონტროლი წარმოებს ყოველდღიურად.

ქვემოთ ცხრილებში წარმოდგენილია „ჯგუფისათვის“ ყველაზე მაღალი რისკის მატარებელი ვალუტები, რომლებშიც ძირითადად გამოხატულია „ჯგუფის“ არასავაჭრო ფინანსური აქტივები და ვალდებულებები 31 დეკემბრის მდგომარეობით. ანალიზის დროს, ფასდება უცხოური ვალუტის ლარის მიმართ კურსის ცვლილების ეფექტი, როდესაც მოგება-ზარალის ანგარიშგების ყველა სხვა პირობა უცვლელია (სავალუტო კურსის მიმართ მგრძობიარე ფინანსური აქტივებისა და ფინანსური ვალდებულებების სამართლიანი ღირებულების გამო). კაპიტალზე ეფექტი არ განსხვავდება მოგება-ზარალის ანგარიშგებაზე ეფექტისგან. ცხრილში უარყოფითი მაჩვენებელი ასახავს პოტენციურ წმინდა შემცირებას მოგება-ზარალის ანგარიშგებასა ან კაპიტალში, ხოლო დადებითი მაჩვენებელი კი ასახავს პოტენციურ წმინდა ზრდას.

ვალუტა	ლარის გაცვლითი კურსის შესაძლო გამყარება/(გაუფასურება) შესაბამის ვალუტასთან მიმართებაში %-ული გამოხატულებით	ეფექტი დაბეგვრამდე მოგებაზე	ლარის გაცვლითი კურსის შესაძლო გამყარება/(გაუფასურება) შესაბამის ვალუტასთან მიმართებაში %-ული გამოხატულებით	ეფექტი დაბეგვრამდე მოგებაზე
	2012	2012	2011	2011
აშშ დოლარი	0.81%	30	5.78%	(680)
ევრო	-0.98%	(8)	8.03%	17

## ინგლისურ ენაზე გამოშვებული ორიგინალის თარგმანი

სს "ლიბერთი ბანკი" და შვილობილი კომპანიები

კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების  
განმარტებითი შენიშვნები

(ათასი ლარი)

### 22. რისკის მართვა (გაგრძელება)

#### საოპერაციო რისკი

საოპერაციო რისკი წარმოადგენს დანაკარგის რისკს, რომელიც წარმოიქმნება სისტემების მწყობრიდან გამოსვლის, ადამიანური შეცდომის, თაღლითობის ან გარე მიზეზების გამო. როდესაც არ ხორციელდება კონტროლი, საოპერაციო რისკებმა შესაძლოა გამოიწვიოს რეპუტაციის შელახვა, სამართლებრივი ან მარეგულირებელი ზომები ან ფინანსური ზარალი. „ჯგუფი“ ვერ აღმოფხვრის ყველა საოპერაციო რისკს, თუმცა კონტროლის სისტემის მეშვეობით და პოტენციური რისკების მონიტორინგითა და მათზე რეაგირებით, „ჯგუფი“ შეძლებს რისკების ეფექტურ მართვას. კონტროლი გულისხმობს მოვალეობების ეფექტურ გადანაწილებას, შეღწევადობის, ავტორიზაციისა და გადასინჯვის პროცედურებს, თანამშრომლების სპეციალიზირებასა და შიდა აუდიტს.

### 23. ფინანსური ინსტრუმენტების სამართლიანი ღირებულება

შეფასების ტექნიკის მეშვეობით ფინანსური ინსტრუმენტების სამართლიანი ღირებულების განსაზღვრისა და წარდგენისათვის „ჯგუფი“ შემდეგ იერარქიას იყენებს:

- დონე 1: ანალოგიური აქტივებისა და ვალდებულებების კოტირებული (არაკორექტირებული) ფასები მოქმედ ბაზარზე;
- დონე 2: მეთოდი, რომლისთვისაც გამოყენებული ყველა მონაცემი, რომელიც მნიშვნელოვან გავლენას ახდენს აღრიცხულ სამართლიან ღირებულებაზე, არის პირდაპირ ან არაპირდაპირ განსაზღვრადი; და
- დონე 3: მეთოდი, რომლის დროსაც გამოიყენება მონაცემები, რომლებსაც მნიშვნელოვანი გავლენა აქვთ აღრიცხულ სამართლიან ღირებულებაზე და არ ეყრდნობიან საბაზრო მონაცემებს.

შემდეგი ცხრილში მოცემულია სამართლიანი ღირებულებით აღრიცხული ფინანსური ინსტრუმენტების ანალიზი იერარქიული დონეების მიხედვით:

<b>2012 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით</b>	<b>დონე 1</b>	<b>დონე 2</b>	<b>დონე 3</b>	<b>სულ</b>
<b>ფინანსური აქტივები</b>				
საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები – გასაყიდად არსებული	-	2	-	2
	-	<b>2</b>	-	<b>2</b>
<b>ფინანსური ვალდებულებები</b>				
წარმოებული ფინანსური ინსტრუმენტები	-	272	-	272
	-	<b>272</b>	-	<b>272</b>
<b>2011 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით</b>				
<b>ფინანსური აქტივები</b>				
საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები – გასაყიდად არსებული	-	411	-	411
	-	<b>411</b>	-	<b>411</b>
<b>ფინანსური ვალდებულებები</b>				
წარმოებული ფინანსური ინსტრუმენტები	-	144	-	144
	-	<b>144</b>	-	<b>144</b>

## ინგლისურ ენაზე გამოშვებული ორიგინალის თარგმანი

სს "ლიბერთი ბანკი" და შვილობილი კომპანიები

კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების  
განმარტებითი შენიშვნები

(ათასი ლარი)

### 23. ფინანსური ინსტრუმენტების სამართლიანი ღირებულება (გაგრძელება)

*სამართლიანი ღირებულებით აღრიცხული ფინანსური ინსტრუმენტები*

ქვემოთ აღწერილია შეფასების ტექნიკით სამართლიანი ღირებულებით აღრიცხული ფინანსური ინსტრუმენტების სამართლიანი ღირებულების განსაზღვრა, რაც მოიცავს „ჯგუფის“ მიერ იმ დაშვებების განსაზღვრას, რომლებსაც ბაზრის მონაწილეები გააკეთებდნენ ინსტრუმენტის შეფასების დროს.

*გასაყიდად არსებული საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები*

გასაყიდად არსებული საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები, რომელთა შეფასება ხდება შეფასების სისტემით ან ფასდადების მოდელით, ძირითადად შედგება არაკოტირებული კაპიტალის და სასესხო ფასიანი ქაღალდებისაგან. ეს ფასიანი ქაღალდები შეიძლება შეფასდეს მეთოდით, რომელიც ზოგჯერ შეიცავს მხოლოდ ბაზარზე არსებულ მონაცემებს, ხოლო სხვა დროს შეიძლება გამოყენებულ იქნას საბაზრო ან არასაბაზრო მონაცემები. მოდელში შემავალი არასაბაზრო მონაცემები შეიცავს დაშვებებს კომპანიის (რომელშიც ხდება ინვესტიცია) სამომავლო ფინანსური საქმიანობის, მისი რისკის სტრუქტურის შესახებ და ეკონომიკურ დაშვებებს იმ დარგისა და გეოგრაფიული იურისდიქციის გათვალისწინებით, სადაც მოღვაწეობს კომპანია, რომელშიც ხდება ინვესტიცია.

*ფინანსური აქტივების და ვალდებულებების სამართლიანი ღირებულება, რომლებიც არ აღირიცხებიან სამართლიანი ღირებულებით*

წინამდებარე ცხრილში გაწერილია „ჯგუფის“ იმ ფინანსური ინსტრუმენტების საბალანსო ღირებულებებისა და სამართლიანი ღირებულებების შედარება კატეგორიების მიხედვით, რომლებიც არ აღირიცხება სამართლიანი ღირებულებით ფინანსური მდგომარეობის კონსოლიდირებულ ანგარიშგებაში. ცხრილი არ მოიცავს არაფინანსური აქტივებისა და ვალდებულებების სამართლიან ღირებულებებს.

	<i>უღიარებელი</i>			<i>უღიარებელი</i>		
	<i>საბალანსო ღირებულება</i>	<i>სამართლიანი ღირებულება</i>		<i>საბალანსო ღირებულება</i>	<i>სამართლიანი ღირებულება</i>	
	<i>2012</i>	<i>2012</i>	<i>მოგება/ (ზარალი)</i>	<i>2011</i>	<i>2011</i>	<i>მოგება/ (ზარალი)</i>
<b>ფინანსური აქტივები</b>						
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები	232,954	232,954	-	136,715	136,715	-
მოთხოვნები საკრედიტო დაწესებულებების მიმართ	2,673	2,673	-	23,463	23,463	-
კლიენტებზე გაცემული სესხები	378,118	378,118	-	324,240	324,240	-
საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები:						
- დაფარვის ვადამდე ფლობილი	59,159	61,130	1,971	100,805	103,946	3,141
<b>ფინანსური ვალდებულებები</b>						
ვალდებულებები						
საკრედიტო დაწესებულებების წინაშე	28,173	28,173	-	21,212	21,212	-
ვალდებულებები კლიენტების მიმართ	696,417	696,417	-	604,976	604,976	-
კაპიტალში პირობითი მონაწილეობა	-	-	-	19,150	19,150	-
<b>არარეალიზებული სამართლიანი ღირებულების მთლიანი უღიარებელი ცვლილება</b>			<b>1,971</b>			<b>3,141</b>

## ინგლისურ ენაზე გამოშვებული ორიგინალის თარგმანი

სს "ლიბერთი ბანკი" და შვილობილი კომპანიები

კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების  
განმარტებითი შენიშვნები

(ათასი ლარი)

### 23. ფინანსური ინსტრუმენტების სამართლიანი ღირებულება (გაგრძელება)

ქვემოთ მოცემულია მეთოდოლოგია და დაშვებები იმ ფინანსური ინსტრუმენტების სამართლიანი ღირებულების დასადგენად, რომლებიც არ არის აღრიცხული ფინანსურ ანგარიშგებაში სამართლიანი ღირებულებით.

*აქტივები, რომელთა სამართლიანი ღირებულება უახლოვდება მათ საბალანსო ღირებულებას*

როგორც წესი, იმ ფინანსური აქტივებისა და ვალდებულებების საბალანსო ღირებულება, რომლებიც არის ლიკვიდური ან ხასიათდება მოკლევადიანობით (სამ თვეზე ნაკლები), უახლოვდება მათ სამართლიან ღირებულებას. ეს დაშვება აგრეთვე ეხება მოთხოვნამდე დეპოზიტებს და შემნახველ ანგარიშებს, რომელთაც არ გააჩნიათ რაიმე კონკრეტული ვადები.

*ფიქსირებული განაკვეთის მქონე ფინანსური ინსტრუმენტები*

ფიქსირებული განაკვეთის მქონე ფინანსური აქტივებისა და ვალდებულებების სამართლიანი ღირებულება დგინდება იდენტურ ფინანსურ ინსტრუმენტებზე პირველადი აღიარების დროს დაფიქსირებულ საპროცენტო განაკვეთსა და მიმდინარე საპროცენტო განაკვეთების შედარების შედეგად. ფიქსირებული განაკვეთის მქონე დეპოზიტის სამართლიანი ღირებულება გამომდინარეობს ფულადი სახსრების ნაკადის ღირებულებიდან, რომელიც დისკონტირებულია ფულის ბაზრის მიმდინარე იმ საპროცენტო განაკვეთის გამოყენებით, რომელიც დამახასიათებელია მსგავსი საკრედიტო რისკისა და ვადიანობის სესხებისათვის.

### 24. აქტივებისა და ვალდებულებების ვადიანობის ანალიზი

ცხრილი ქვემოთ გვიჩვენებს ფულადი აქტივებისა და ვალდებულებების ანალიზს იმისდა მიხედვით, თუ როდის არის მოსალოდნელი მათი აღდგენა ან დაფარვა.

	2012			2011		
	<i>ერთი წლის განმავლობაში</i>	<i>ერთ წელზე მეტ ვადაში</i>	<i>სულ</i>	<i>ერთი წლის განმავლობაში</i>	<i>ერთ წელზე მეტ ვადაში</i>	<i>სულ</i>
ფულადი სახსრები და ფულადი სახსრების ეკვივალენტები	232,954	-	232,954	136,715	-	136,715
მოთხოვნები საკრედიტო დაწესებულებების მიმართ	2,673	-	2,673	23,463	-	23,463
კლიენტებზე გაცემული სესხები	235,044	143,074	378,118	205,025	119,215	324,240
საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები:						
- გასაყიდად არსებული	-	2	2	-	411	411
- დაფარვის ვადაზე ფლობილი	18,412	40,747	59,159	81,036	19,769	100,805
<b>სულ</b>	<b>489,083</b>	<b>183,823</b>	<b>672,906</b>	<b>446,239</b>	<b>139,395</b>	<b>585,634</b>
ვალდებულებები საკრედიტო დაწესებულებების წინაშე	28,173	-	28,173	21,045	167	21,212
ვალდებულებები კლიენტების მიმართ	268,963	427,454	696,417	382,268	222,708	604,976
კაპიტალში პირობითი მონაწილეობა	-	-	-	19,150	-	19,150
სხვა ვალდებულებები	274	-	274	164	-	164
<b>სულ</b>	<b>297,410</b>	<b>427,454</b>	<b>724,864</b>	<b>422,627</b>	<b>222,875</b>	<b>645,502</b>
<b>წმინდა</b>	<b>191,673</b>	<b>(243,631)</b>	<b>(51,958)</b>	<b>23,612</b>	<b>(83,480)</b>	<b>(59,868)</b>

## ინგლისურ ენაზე გამოშვებული ორიგინალის თარგმანი

სს "ლიბერთი ბანკი" და შვილობილი კომპანიები

კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების  
განმარტებითი შენიშვნები

(ათასი ლარი)

### 24. აქტივებისა და ვალდებულებების ვადიანობის ანალიზი (გაგრძელება)

კლიენტთა დეპოზიტების დივერსიფიცირება დეპოზიტორთა რაოდენობისა და ტიპის მიხედვით და „ჯგუფის“ გამოცდილება იმაზე მიუთითებს, რომ აღნიშნული ანგარიშები და დეპოზიტები წარმოადგენს დაფინანსების გრძელვადიან და სტაბილურ წყაროს, აქედან გამომდინარე ისინი განთავსებულია გეპის ანალიზის ცხრილში მითითებული სახსრების გადინების სავარაუდო დროის მიხედვით „ჯგუფის“ მიერ წინა პერიოდების დროს დაგროვილი სტატისტიკური მონაცემისა და მიმდინარე ანგარიშების ნაშთების „მუდმივ“ ნაწილთან დაკავშირებით გამოთქმული ვარაუდების საფუძველზე.

2012 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით კლიენტების მიმართ ვალდებულებებმა შეადგინა 696,417 ლარი (2011 წ.: 604,976 ლარი). ბოლო ორი წლის განმავლობაში ყოველთვიურად ტარდებოდა კლიენტთა სახსრების სტაბილურობის ანალიზი და ბოლო 24 თვის განმავლობაში ეს ნაშთები 427,454 ლარზე (2011 წ.: 222,708 ლარი) ნაკლები არ ყოფილა. შესაბამისად, ზედა გრაფიკში ეს თანხები ასახულია, როგორც ვალდებულებები კლიენტების მიმართ ერთიდან ხუთ წლამდე ვადების დიაპაზონების მიხედვით. კლიენტების მიმართ ვალდებულებების ხელშეკრულებით გათვალისწინებული ვადები რომ აგველო, კუმულაციური ლიკვიდურობის გეპი ერთ წელიწადში, 2012 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, უარყოფითი იქნებოდა და შეადგენდა 208,747 ლარს (2011 წ.: 189,845 ლარი).

„ჯგუფმა“ სრულად გამოიყენა სებ-ისგან მიღებული სარეზერვო კრედიტი 40,000 ლარის ოდენობით, რომელიც მას 2012 წლის 30 ნოემბრამდე უნდა აეთვისებინა. ეს კრედიტი 2013 წლის 30 აპრილამდე უნდა დაიფაროს თანაბარი ყოველთვიური შენატანებით (2013 წელს კრედიტი მთლიანად დაიფარა, დეტალური ინფორმაციისთვის იხ. შენიშვნა 27). 2012 წლის 1 ნოემბერს სარეიტინგო სააგენტო Fitch-მა დაადასტურა „ბანკის“ უცხოური ვალუტის გამომშვების გრძელვადიანი "B" რეიტინგი; უცხოური ვალუტის გამომშვების მოკლევადიანი "B" რეიტინგი; ინდივიდუალური რეიტინგი D/E; Support Rating – "4"; Support Rating Floor – "B". უცხოური ვალუტის გამომშვების გრძელვადიანი რეიტინგი სტაბილური პერსპექტივითაა მინიჭებული (2010 წელს სარეიტინგო სააგენტო Fitch-მა „ბანკს“ მიანიჭა უცხოური ვალუტის გამომშვების გრძელვადიანი "B" რეიტინგი; უცხოური ვალუტის გამომშვების მოკლევადიანი "B" რეიტინგი; ინდივიდუალური რეიტინგი D/E; Support Rating – "4" და Support Rating Floor – "B". უცხოური ვალუტის გამომშვების გრძელვადიანი რეიტინგი სტაბილური პერსპექტივით იყო მინიჭებული).

2012 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით „ბანკს“ საკმარისი ლიკვიდური უზრუნველყოფა ჰქონდა, რომ შეტყობინებისთანავე მოეზიდა სებ-იდან დამატებითი 54,622 ლარი (2011 წ.: 16,169 ლარი).

### 25. დაკავშირებულ მხარეთა განმარტებითი შენიშვნები

ბასს (IAS) 24-ის („დაკავშირებულ მხარეთა განმარტებითი შენიშვნები“) მიხედვით მხარეები ითვლება დაკავშირებულად, თუ ერთ მხარეს აქვს უნარი, გააკონტროლოს მეორე მხარე ან მნიშვნელოვანი გავლენა მოახდინოს მეორე მხარის ფინანსურ და საოპერაციო გადაწყვეტილებებზე. თითოეული შესაძლო ურთიერთკავშირის განხილვისას, ყურადღება ექცევა ურთიერთობის შინაარსს და არა მხოლოდ სამართლებრივ ფორმას.

დაკავშირებულმა მხარეებმა შეიძლება დადონ ისეთი გარიგებები, როგორც არ დადებდნენ დაუკავშირებელი მხარეები და დაკავშირებულ მხარეებს შორის დადებული გარიგებები შეიძლება არ დაიდოს იმავე პირობებითა და თანხებით, როგორც დაიდებოდა გარიგებები დაუკავშირებელ მხარეებს შორის.

დაკავშირებულ მხარეთა შორის დადებული გარიგებების მოცულობა, პერიოდის ბოლოსთვის დაუფარავი ნაშთები და შესაბამისი ხარჯი და შემოსავალი პერიოდის განმავლობაში ასეთია:



## ინგლისურ ენაზე გამოშვებული ორიგინალის თარგმანი

სს "ლიბერთი ბანკი" და შვილობილი კომპანიები

კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების  
განმარტებითი შენიშვნები

(ათასი ლარი)

### 25. დაკავშირებულ მხარეთა განმარტებითი შენიშვნები (გაგრძელება)

	2012				2011			
	„ჯგუფზე“ მნიშვნელო- ვანი კომპანია გავლენის მქონე საწარმოები	საერთო კონტროლს დაქვემდებარე- ბული პირები	ხელმძღვა- ნელობის მთავარი წარმომად- გენლები	მშობელი კომპანია	„ჯგუფზე“ მნიშვნელო- ვანი გავლენის მქონე საწარმოები	საერთო კონტროლს დაქვემდებარე- ბული პირები	ხელმძღვა- ნელობის მთავარი წარმომად- გენლები	
1 იანვრის								
მდგომარეობით დასა- ფარი საერთო სესხი	-	-	-	208	-	-	-	307
წლის განმავლობაში გაცემული სესხი	-	-	-	1,736	-	4,116	-	3
სესხის დაფარვა წლის განმავლობაში	-	-	-	(1,686)	-	4,116	-	(102)
<b>31 დეკემბრის მდგომარეობით დასაფარი საერთო სესხი</b>	-	-	-	<b>258</b>	-	-	-	<b>208</b>
გამოკლებული: გაუფასურების რეზერვი 31 დეკემბრის მდგომარეობით	-	-	-	5	-	-	-	5
<b>31 დეკემბრის მდგომარეობით დასაფარი სესხი, წმინდა</b>	-	-	-	<b>253</b>	-	-	-	<b>203</b>
საპროცენტო შემოსავალი სესხებზე	-	-	-	29	-	156	-	11
სესხების გაუფასურების დანარიცხი	-	-	-	-	-	-	-	4
ანაზრები 1 იანვრის								
მდგომარეობით	-	-	-	30	-	17,784	-	177
წლის განმავლობაში მიღებული ანაზრები	-	-	-	1,905	-	-	-	-
წლის განმავლობაში დაფარული ანაზრები	-	-	-	217	-	17,784	-	147
<b>ანაზრები 31 დეკემბრის მდგომარეობით</b>	-	-	-	<b>1,718</b>	-	-	-	<b>30</b>
პირობით კაპიტალში მონაწილეობის თამა- სუქები 31 დეკემბრის მდგომარეობით	-	-	-	-	17,815	-	-	-
მიმდინარე ანგარიშები 31 დეკემბრის მდგომარეობით	303	-	574	631	480	1,867	413	3,828
საპროცენტო ხარჯი ანაზრებზე	118	-	-	271	82	1,009	-	43
საპროცენტო ხარჯი CCPN-ზე	2,167	-	-	-	2,672	-	-	-
გაცემული გარანტიები	-	-	-	-	-	-	-	-
შემოსავალი გასამრჯელოდან და საკომისიოდან	-	-	-	2	-	-	-	3
სხვა საოპერაციო ხარჯები	-	-	-	335	-	-	-	447

# ინგლისურ ენაზე გამოშვებული ორიგინალის თარგმანი

სს "ლიბერთი ბანკი" და შვილობილი კომპანიები

კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების  
განმარტებითი შენიშვნები

(ათასი ლარი)

## 25. დაკავშირებულ მხარეთა განმარტებითი შენიშვნები (გაგრძელება)

საერთო კონტროლს დაქვემდებარებულ სამეურნეო ერთეულებს მიეკუთვნებიან ის ორგანიზაციები, რომლებზეც „ბანკის“ აქციონერები გარკვეულ კონტროლს ახორციელებენ და რომლებიც „ბანკის“ დაკავშირებულ მხარეებს წარმოადგენენ.

2012 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით ძირითადი თანამშრომლების რაოდენობა შეადგენდა 12-ს (2011 წ.: 13).

	2012	2011
ხელფასები და სხვა სარგებელი	2,714	2,165
აქციებზე დაფუძნებული კომპენსაცია	211	323
<b>ხელმძღვანელი პირების ანაზღაურება, სულ</b>	<b>2,925</b>	<b>2,487</b>

## 26. კაპიტალის ადეკვატურობა

„ბანკის“ საქმიანობას არეგულირებს სებ-ი. შესაბამისად, „ბანკი“ სებ-ს წარუდგენს თავისი ფინანსური მდგომარეობისა და საქმიანობის შესახებ ყოველთვიურ ანგარიშს („ყოველთვიური ზედამხედველობის ანგარიში“). ეს უკანასკნელი, სხვა მონაცემებთან ერთად მოიცავს „ბანკის“ I რიგის და მთლიანად კაპიტალის ადეკვატურობის მაჩვენებლებს, რომლებიც გაანგარიშებულია სებ-ის მიერ მოთხოვნილი მეთოდოლოგიით. კაპიტალის ადეკვატურობის გაანგარიშების სებ-ის მეთოდები გარკვეულ მნიშვნელოვან საკითხებში ბაზელ I-ის მოთხოვნებისგან განსხვავდება, თუმცა უფრო მკაცრია, სხვა ფაქტორებთან ერთად, საბაზრო რისკის მიხედვით აქტივების უფრო მაღალი შეწონვის გამო.

„ბანკი“ ინარჩუნებს აქტიურად მართვად კაპიტალის ბაზას, რათა დაფაროს საქმიანობისთვის დამახასიათებელი რისკები, აგრეთვე გეგმავს კაპიტალის ბაზის შემდგომ გაუმჯობესებას. „ჯგუფის“ კაპიტალის ადეკვატურობა, სხვა საშუალებებთან ერთად მოწმდება სებ-ის მიერ დადგენილი კოეფიციენტებით, ასევე 1998 წლის Basel Capital Accord - ის მიერ დადგენილი კოეფიციენტებით „ჯგუფის“ მართვასთან მიმართებაში.

მინიმალური I რიგის და მთლიანი კაპიტალის ადეკვატურობის მაჩვენებლები, რომლებსაც მოითხოვს სებ-ი, შეადგენს რისკის მიხედვით შეწონილი აქტივების 8%-ს და 12%-ს, შესაბამისად. „ბანკის“ I რიგის და მთლიანი კაპიტალის ადეკვატურობის მაჩვენებლები იყო სავალდებულო მინიმუმზე მაღალი 2012 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით და სავალდებულო მინიმუმზე დაბალი 2011 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით. ამის მიუხედავად 2011 წლის ბოლოსთვის „ბანკი“ საქმიანობდა ნებართვის წერილის საფუძველზე, რაც ქვემოთაა განმარტებული.

2009 წლის 19 სექტემბრამდე „ბანკს“ დარღვეული ჰქონდა მინიმალური საზედამხედველო კაპიტალის მოთხოვნები. თუმცა 2009 წლის 19 სექტემბერს „ჯგუფმა“ მიიღო ნებართვის წერილი სებ-ისგან, რომლითაც იგი ათავისუფლებდა „ბანკს“ მინიმალური საზედამხედველო კაპიტალის მოთხოვნებისგან სამწლიანი პერიოდით 2012 წლის 19 სექტემბრამდე. წერილის მიხედვით, „ბანკის“ არსებული საზედამხედველო კაპიტალი უნდა განიხილებოდეს ისე, თითქოს 108,000 ლარით იყოს გაზრდილი. აღნიშნული თანხა უნდა ჩაითვალოს ძირითად (პირველი რიგის) კაპიტალად და უნდა შევიდეს წინდახედულობის კოეფიციენტებში, რაც თავის მხრივ შეუზღუდავად მოიცავს კაპიტალის ადეკვატურობის კოეფიციენტებს.

ნებართვის წერილის ვადა ამოიწურა 2012 წლის 21 სექტემბერს. „ბანკის“ კაპიტალის ბაზის გასამყარებლად შპს „ლიბერთი ჰოლდინგ ჯორჯია“, მისი მკონტროლებელი წილის ახალმა მფლობელმა, „ბანკის“ კაპიტალის წილის 91.2%-ის შეძენის შემდეგ ვალდებულება აიღო შეეტანა 10 მილიონი აშშ დოლარის ეკვივალენტი ლარში „ბანკის“ საწესდებო კაპიტალში, შეძენის თარიღიდან ექვსთვიანი პერიოდში. 2009 წლის ოქტომბერში შეტანილი თანხები განთავსდა „ბანკის“ ანგარიშზე, როგორც დეპოზიტები, ხოლო 2010 წლის თებერვალში ეს თანხები აღიარებული იქნა, როგორც საწესდებო კაპიტალის ზრდა. 2010 წელს „ბანკმა“ გამოუშვა 18,615 ლარის ოდენობის პირობით კაპიტალში მონაწილეობის თამასუქები, რომელთა 95.7% შეიძინა შპს „ლიბერთი ჰოლდინგ ჯორჯია“. ეს თამასუქები გარდაიქმნება „ბანკის“ ჩვეულებრივ აქციებად, თუ პირველი რიგის კაპიტალის ადეკვატურობის კოეფიციენტი სებ-ის მოთხოვნების მინიმუმზე ნაკლები იქნება 2012 წლის 30 სექტემბრისთვის. პირობით კაპიტალში მონაწილეობის თამასუქები გარდაიქმნა ჩვეულებრივ აქციებად.

## ინგლისურ ენაზე გამოშვებული ორიგინალის თარგმანი

სს "ლიბერთი ბანკი" და შვილობილი კომპანიები

კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების  
განმარტებითი შენიშვნები

(ათასი ლარი)

### 26. კაპიტალის ადეკვატურობა (გაგრძელება)

*სებ-ის კაპიტალის ადეკვატურობის კოეფიციენტი*

სებ-ი ბანკებისაგან ითხოვს რისკით შეწონილი აქტივების კაპიტალის ადეკვატურობის მინიმალური კოეფიციენტის – 12%-ის შენარჩუნებას, ასევე რისკით შეწონილი აქტივების ძირითადი (I რიგის) კაპიტალის ადეკვატურობის მინიმალური კოეფიციენტის – 8%-ის შენარჩუნებას, რაც გამოითვლება „ბანკის“ განცალკევებულ ფინანსურ ანგარიშებზე დაყრდნობით, რომელიც მომზადებულია სებ-ის მოთხოვნების მიხედვით. 2012 და 2011 წლების 31 დეკემბრის მდგომარეობით, „ბანკის“ კაპიტალის ადეკვატურობის კოეფიციენტები იყო:

	<i>2012</i>	<i>2011</i>
ძირითადი კაპიტალი	59,975	42,809
დამატებითი კაპიტალი	17,726	19,405
გამოკლებული: გამოქვითვები კაპიტალიდან	(1,458)	(1,458)
<b>სულ კაპიტალი</b>	<b>76,243</b>	<b>60,756</b>
<b>რისკის მიხედვით შეწონილი აქტივები</b>	<b>620,796</b>	<b>557,987</b>
<b>პირველი რიგის კაპიტალის ადეკვატურობის კოეფიციენტი</b>	<b>9.66%</b>	<b>7.67%</b>
<b>კაპიტალის ადეკვატურობის კოეფიციენტი</b>	<b>12.28%</b>	<b>10.89%</b>

*კაპიტალის ადეკვატურობის კოეფიციენტი 1998 წლის კაპიტალის შესახებ ბაზელის შეთანხმების მიხედვით*

„ჯგუფის“ კაპიტალის ადეკვატურობის კოეფიციენტები, რომლებიც გაანგარიშებულია კაპიტალის შესახებ ბაზელის 1998 წლის შეთანხმების შესაბამისად, შემდგომი ცვლილებების, მათ შორის საბაზრო რისკებთან დაკავშირებული ცვლილებების გათვალისწინებით, 2012 და 2011 წლების 31 დეკემბრის მდგომარეობით ასეთია:

	<i>2012</i>	<i>2011</i>
პირველი რიგის კაპიტალი	77,897	51,008
მეორე რიგის კაპიტალი	27,618	27,779
გამოკლებული: გამოქვითვები კაპიტალიდან	-	-
<b>სულ კაპიტალი</b>	<b>105,515</b>	<b>78,787</b>
<b>რისკის მიხედვით შეწონილი აქტივები</b>	<b>575,684</b>	<b>511,220</b>
<b>პირველი რიგის კაპიტალის ადეკვატურობის კოეფიციენტი</b>	<b>13.53%</b>	<b>9.98%</b>
<b>მეორე რიგის კაპიტალის ადეკვატურობის კოეფიციენტი</b>	<b>18.33%</b>	<b>15.41%</b>

### 27. ანგარიშგების პერიოდის შემდგომი მოვლენები

2013 წლის იანვარში „ბანკმა“ ვადაზე ადრე დაფარა სებ-ისგან მიღებული კრედიტის დარჩენილი ნაშთი 26,666 ლარის ოდენობით, რომელიც მან 2012 წლის ნოემბერში აითვისა და რომელიც 2013 წლის 30 აპრილამდე უნდა დაფარულიყო თანაბარი ყოველთვიური შენატანებით.

2013 წლის თებერვალში „ბანკმა“ მესამე მხარე ინვესტორებზე დამატებით გაყიდა 3,300 ლარის ოდენობის პრივილეგირებული აქციები.